

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 26-వ తేది బుధవారము } సంచిక ౨౯౬
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY, 26th MARCH 1930. } No. 299
శ్రీ కుక్ల నామనంతర్వర ఫాల్గుణమాస బహుళ ద్వాదశి

అమృతాంజనము!
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. బాణువుబొట్ట
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ట బొగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే ఔషుట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
వంచకాప చిట్ చూచి కొనుగ

జానము గలుగదు.
దక్కని దబ్బితో నశి సీసా 1-0-10-0
దబ్బి 1-0-0 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు
100, ఫ్రెంకోడ్, పోర్టు, బాంకాం.

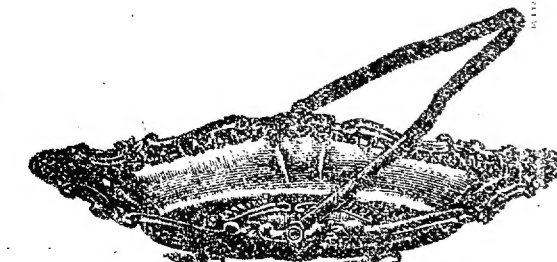
భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము 1896. ఛైర్మన్ : లాలా హరికిషన్ లాల్ గారు.
33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న
పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలనీదారులకు రు. 1,000/ లకు సం॥ 1కి రు. 2.11 చొప్పున
లాభము పంచిపెట్టినది. ఇంత పెద్ద మొత్తమును లాభముక్రింద పంచిపెట్టగలిగిన
మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదిగో.

హిందూదేశమునం దంతయు ప్రబాళితులు, బ్రాహ్మి ఆశీసులు చీఫ్ ఏజన్సీలు, గలవు.
ఆస్తి మొత్తం సుమారు ఒక కోటిరూపాయలు
సంవత్సరాదాయం 80 లక్షలు
చెల్లించిన భీమా మొత్తం 62 ,,
1928 సం॥లో ఇచ్చిన క్రొత్తి పట్టాలు 150 ,, 42-2
సరసముగ ప్రీమియముకేట్లు, క్రొత్త భీమాల పద్ధతులు, భారతీయుల సౌకర్యములు స్త్రీలుకూడ భీమా చేసేకొనవచ్చును.
నమర్దలగు ఏజెంట్లు కావలెను. (వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు)
వై. గవరాజు, పి. కుప్పస్వామి అయ్యర్, దంతుర్తి శాంతయ్య,
ఇన్ సెంసు ఆర్గనైజర్లు, బెజవాడ, బ్రాహ్మి పెక్రటర్, 81 తంబుచెట్టిపేటి, ఆర్గనైజర్ ఇన్ స్పెక్టరు, సామర్లకోట,
కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలకు, మదరాసు. గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాంజిల్లాలకు.

తంతి విలాసము "ఉమ్మడియార్"
నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

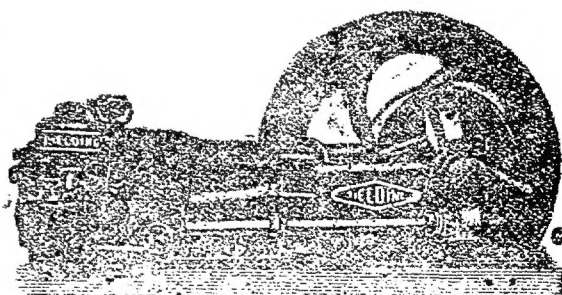

వగైరాలు మిలితమైన, వెండిసామానులను బంగారు
నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు.
గాన హేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక ఉన్న
రించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాక
దారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.
ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు నిపులకుగా
తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవ రైగులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

'ఫ్లెట్లింగు'

కోల్లు సార్లింగు
&
కెమిడికల్
క్రూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహుసులభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
క్రూడాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.

పోల్ యేజెంట్లు:-
డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,
12, తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
ప్ర. 1-0-0. ప్రశ్న ప్రకృతి ప్ర. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.
గారధి జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P.O.

మహామేడికల్ హాల్

నవంబరు 1వ తేదీ, బెజవాడ.

గవర్నమెంట్ మిక్స్చర్

గవర్నమెంట్ గా కి రోజులలో కుదురును

(1) ఈనెలను పెరిగించును. దీనినించి మొత్తము
మొదలవచ్చును గలను. పొయ్యి, మంట, మునుము, యాంత్రిక
సాధనములు వీనిని కొనుగోలున నిమిత్తములేమిదో తప్పక కుదుర్చును
మీరు 1-2-0 రు. 1-0-0

మూర్ఖా రివ్యూ

(2) ఈనెలను పెరిగించును. దీనినించి మొత్తము
మొదలవచ్చును గలను. పొయ్యి, మంట, మునుము, యాంత్రిక
సాధనములు వీనిని కొనుగోలున నిమిత్తములేమిదో తప్పక కుదుర్చును
మీరు 1-2-0 రు. 1-0-0

పొడలకు తెలము

131

(3) ఈ తెలము తెలగొడలనే గాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పొగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పూర
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మకాములను పొగొట్టి చర్మ
మును మామూలునీటికి మాచ్చును. బట్టి 1 కి రు. 1-0-0.

"గుంటూరు జిల్లాకు దోతెలుము:-

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు,

ఏ తెలుము కావలెను.

131

త్వరపడుడు!

త్వరపడు!

ఇకను మోనపు పుస్తకములను కొని మోనపోడును.

సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడిచిన కాంక్షభావము నెలువడియుండు
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల జ్యోతిర్మత
తో నర్థిగల నిధులు, ప్రేమదత్తము, స్త్రీసాములు, పా
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల సంబంధములు
వానియొక్క ఆభిప్రాయము, కృష్ణగృహసాధనములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల పెట్టి పంపించును గలను. విజ
యము, గర్భవిషయములు, గర్భస్థి లునుసంబంధమున విధ
లు, గర్భవసుల యాగోగ్యానిశ్చితక, విరుగ్గణ, ఆశ్రమాద
ద్రవ్యములకు గల కారణములు, వానిని కేరెండకేయు నుం
యములు, వారిసంబంధము స్వేచ్ఛాకేరెండ, మున్నగు 250 వి
యములతోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆధారము, తెలు
ములు 25 తోను గల 310 పేజీల పైబడిన సతీపతిగోప్య
చక్రని తెలుముతో విరాళములున్నవి. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివి చీరవలెను. తప్పక ప్రతులే గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు. 2-0-0; తరల అట్లు 7 అంశము

కుండుపుస్తకము లోకమునందునాటికి తమిళమున లేదు

ఈ చిరునామా:- ఆర్థిక బుక్ షాపు.

19 కాండవరా యమునగిరి, విజయపురం, ఆంధ్రప్రదేశ్.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

కాంట్రా నెప్టినో

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:-

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, నందరా-సు-సా-ప-జంతు

ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్

ఇతర కమిషన్లు అండ్, ప్రదర్శనలవద్ద కూడ కొరవడు.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి మిక్కిలి
టూటాకి అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును
కట్టుకుంటే పెరుగుతుంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికామమునకు
కలిగించుటకు దీనిని మంచిని జోషము లేదు. 25 మా. 2-8-0

17-8

ప్రతిపురుషుడూ వైద్యశాల,

కుశాంధ్రవాడ-రామచంద్రపురంపాట్లు, గోదావరిజిల్లా.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త పెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర
బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు ముప్రసిద్ధనాయకుల పటములను గురించి వర్ణనందించుచున్నాడు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు,
పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్
నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త పెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపట
ములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధసైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు
(Original Paintings) నరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

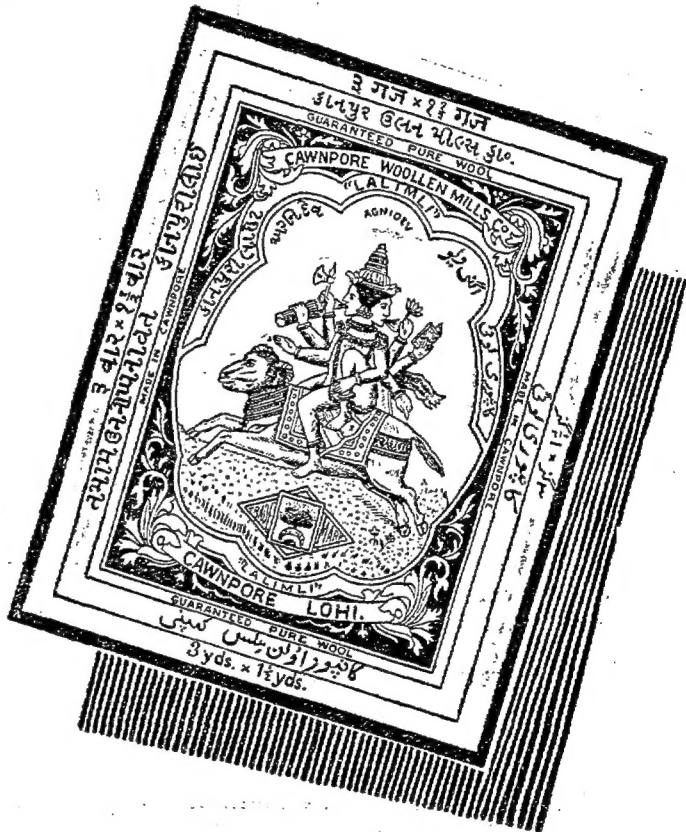
ఆంధ్రదేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వివరములకు:-

THE ANDHRA CHITRASALA,

LAKSHMI BHUVAN,

GUZDEN PARK, BOMBAY. 2

అగ్ని దేవుని మరువకుడు!

లాలిమి అగ్ని దేవతలువను ప్రత్యేకముగ తెలుపవలసిన అగత్యము లేదు. ఏబది సంవత్సర
ముల క్రితమునుండి సర్వజనులకు తెలిసి, సంతోషించియుండిరి. దీనినేత, పనితనము, రంగులు, ధరలు
జనామోదమును బడసియున్నవి.

దీనివలన మిమ్ముల జ్ఞాపకము చేయునదేమన, అగ్ని దేవతలువయొక్క యుంచుకొనదగియున్నది.

హిందూదేశమందు, హైందవులచేతనే, తమ స్వదేశస్థులకొరకు తయారుజేసియున్నారు.

పొడుగు కి గజములు, వెడల్పు 1 1/2 గజములు. వెల పోస్టేజీతో సహా 1-కి రు. 8-0-0.

LALIMMI
PURE WOOL

బెంగళూరువశెన్సి:- మెసర్స్ కపూర్ చంద్ అందుకో.

చిక్ వేట, బెంగళూరు సిటీ.

బెజవాడ వశెన్సి:-

ఎస్. ఎమ్. వజీరుద్దీన్ అందు సన్ను, బెజవాడ.

ప్రాక్ యుచువారలు:- మెసర్స్ టి. ఆర్. ఎన్. సామి,

2/74 గొడాన్ పీథి, మద్రాసు.

కాన్ పూర్ వలెన్ మిల్సు కంపెనీ,

(బ్రిటిష్ ఇండియా కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ పారిశాఖ)

పోస్టుబాక్సు నెం. 5, కాన్ పూరు.

చెన్నై పరి బజారు ధరలు

1930 సం॥ మార్చి నెల 26-వ తేది బుధవారము

ధాన్యములు

బియ్యములు

మొదటి రేషన్	,,	చిట్ట 40	12 6 0	12 6 0
రెండవ రేషన్	,,	చిట్ట 42	12 6 0	12 6 0
మూడవ రేషన్	,,	చిట్ట 46	12 6 0	12 6 0
చానూలు	రా. 164	బస్తా 1-5	8 0 0	8 12 0
శనగలు	,,	,,	19 0 0	20 0 0

1. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-5	ర 205	,,	12 12 0	14 0 0
శనగలు	,,	చిట్ట	16 0 0	17 0 0
శనగలు	,,	చిట్ట	14 0 0	16 0 0
బియ్యములు	,,	చిట్ట	17 8 0	18 0 0
చిట్టలు	,,	195	7 4 0	8 0 0

2. సూనెపప్పులు

శనగలు బస్తా 1-5	,,	110 0 0	118 0 0
బియ్యము 1-5	,,	14 0 0	19 0 0
శనగలు బస్తా 1-5	,,	40 0 0	41-0-0
శనగలు బస్తా 1-5	ర 95	బియ్యము 88	
అవసరము కా 1-5	,,	90 0 0	98 0 0

3. చిల్లరపప్పులు

చానూలు బస్తా 1-5	100 0 0	108 0 0
చానూలు	,,	60 0 0 65 0 0
చిల్లరపప్పులు (గుంటూరు) కా 1-5	98 0 0	108 0 0
ధనియాలు	,,	28 0 0 88 4 0
గుంటూరుపప్పులు నీలిమందు మునుగు 1-5	ర 40	48
బియ్యము కా 1-5	ర 28	0 0 49 0 0
అప్పా-చక్కెర బస్తా 1-5	,,	25 4 0 25 8 0
చిల్లరపప్పులు కా 1-5	,,	28 0 0 98 0 0

4. ఇనుము

కట్టరకం కా 1-5	,,	80 0 0 81 0 0
చిట్టలు	,,	24 0 0 80 0 0
కట్టలు	,,	24 0 0 80 0 0

5. నూలు

నం 20 బియ్యం సింహాయా	ర	6 5 0
నం 6 ,, కటారి	,,	8 10 0
నం 24 ,, లాకి	,,	5 4 0
నం 40 బియ్యం 10 పా	,,	9 6 0
నం 20 1/2 రెట్టలేది	,,	6 1 0
నం 40 రాకి	,,	8 5 0
నం 4 బియ్యం నుండి	,,	8 4 0
44 నాంకో	,,	4 12 0

6. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-5	ర	56 10 0 59 6 0
బియ్యం కులం 1-5	,,	21 18 0 22 0 0
శనగలు 1-5	,,	18 12 8
ఇత్తడి బా 1-5	,,	241 0 0 248-0-0
రాగి బా 1-5	,,	327-0-0 330-0-0

7. రంగులు

అతిమేలు కిట్టలులాండు అతిమరయిక్ సింహాయా		
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0
,, 14 రతులు		1 10 6
,, 28 రతులు		1 0 9
,, 55 రతులు		1 3 0
,, 1 అందరు		1 8 6
రంగులుపాస్తుసా-బోలెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)		8 4 0
కాంగో 8 డి		1 0 0
దిరు 4		1 2 0

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితం 1923 సం॥ రం.

బంధు

తనలో ప్రారంభించిన ముఖ్యమైన బ్యాంకింగ్ అంశాలను పనిచేయుటకు, అనుభవముగల ఒక యువకుడు కావలెను. నరభాస్తు దారులు, వారివారి పనులను, యోగ్యతలు, ప్రస్తుత జీతం, వారికి ప్రత్యేకమివ్వబడిన యజ్ఞల యంతకాలములో చేరగలరో, వారికి హిందూస్థానీ వస్తునామా లెలుపవలెను.

యోగ్యతనుబట్టి రు 100 ల వరకు జీతము యివ్వబడును. బ్యాంకులలో అనుభవము లేనివారు దరఖాస్తులు పంపనక్కరలేదు. దరఖాస్తులు 1930 యేప్రిల్ 8 వ తేది లోపుగా యాదిన పంపితము చేసినవారికి చేరవలెను.

దో. శో. శాస్త్రి, యం. ఏ. కె. కటక్.

స్వల్ప ధర!

ఫలముధికము!!

పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు ఆంధరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీత లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అహారశీర్ష కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేద, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన నాడు, స్నానమునాడు (కర్మానికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను. సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంగులు గురుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-5 4 అణాలవలెను ప్రతిసా

త్రులోపలను దొరకును. పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బలములను గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి త్రాగును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఈ త్రాగుమునింపును. బలహీనతైన స్త్రీలకు నెత్తినడుమ (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనకాని పిల్లలకు సంచీవివేదిక. 6 బొట్టల సీసా 1-5 రు 1-0-0. పొట్టుభిత్తులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు,

మద్రాసు.

ప్రాచీ ఆఫీసులు:- కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.

ఫిక్స్డ్ డెపాజిట్లు

రు 10,000 ల వరకు వడ్డీ నూటికి రు 4 1/2 చొప్పున యివ్వును. ఒకటి లేక రెండు సంవత్సరములకు నూటికి రు 5 చొప్పున యివ్వబడును.

రు 10,000 లకు మించిన మొత్తమునకు నూటికి రు 5 చొప్పున యివ్వును. 1, 2 సంవత్సరములకు నూటికి రు 5 1/2 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

సేవింగ్ డెపాజిట్లు

సేవింగ్ డెపాజిట్లు ఎక్కువ మొత్తములకు 3, 6 నా సములకు ప్రత్యేక వడ్డీలపై పుచ్చుకొనబడును. వివరములు బ్యాంకువారికి దరఖాస్తుచేసి కనుగొనవచ్చును.

వాటా 1 కి రు 100/- ల చొప్పున నిర్ణయించబడిన 20,000 వాటాలను ప్రజలు నిర్ణీత సంఖ్యకంటె ఎక్కువగా కొనియుండుటచే, వాటాలేమియుదొరకదు.

సర్వవిధములైన బ్యాంకు వ్యవహారములు అంగీకరించబడును.

ఈ త్రా ప్రత్యక్షత్రములన్నియు కార్యవర్గిగారిచేత వ్రాయవలయును.

విద్యాసాగర్ పాంధ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

“ఆమెకు సంగీతము ఎచ్చటికి వెళ్లినను యుండగలదు.”

అనుజన సామాన్యపు పలుకే “డెక్కా” యొక్క ప్రేమమాటలలో నొకటి.

DECCA

PORTABLE GRAMOPHONE

రూ. 45/- మొదలుకొని వైచరకు.

SEN & PANDIT,
P. O. Box 402, Calcutta.

గాంధీగారిని చేసినదయ?

మాంచెట్టర్ గాడ్డయను పత్రికవ్యాసము

(శ్రీ ప్రె. లండను బాటు)

లండన్, ఫిబ్ర 28:— మాంచెట్టర్ గాడ్డయన్ పత్రిక ప్రత్యేక విభాగముగా ప్రకటించుచున్నది. ఈ ప్రత్యేక విభాగము ప్రకటించుచున్నది. ఈ ప్రత్యేక విభాగము ప్రకటించుచున్నది.

గాంధీ మహాత్ముడు శాసనోల్లంఘనము నెట్టి యుద్ధోక్తితో ప్రారంభించి యున్నాడో చర్చించి, పై పత్రిక యొక్క కమిటీ వ్రాయుచున్నది: "గాంధీగారిని చేసినదయ, జనహరి లాల్ వలే వీరు తీవ్రవర్తకు గడంగవలయునని యాచరతపడుట లేదు. విద్యార్థులు దౌర్జన్య మార్గముల నవలంబించుటకు జేయుటకు వారికి కాసనోల్లంఘనమును గూర్చి తామె సంగియుండిన వాదన మును సఫలీకృతమైన దట్టపీట కలిగినచో గాంధీగారు సాధ్యమైనంత తక్కువ ప్రయత్నమునే చేయవలసివస్తును. మొత్తము మీద వారు గట్టిచిట్టలో దగుల్గొనియున్నారు. ఈసంగతి వారికే దెలుసును. దౌర్జన్య ముండమాడదని వాటి యభ్యర్థముగనే యభిలషించుచున్నారు. మరియొకవిషయములలో వారికి చాల యనుభవమున్నది. తన ప్రయత్నములు విరిగియుండలేదనియు, ప్రభుత్వమువారిపై కత్తిగట్టుటకు ప్రజలను ప్రోత్సహింపరచుటలో పనికి వచ్చునటు నంది

యనంత ప్రజలకు యభ్యుదయి వారికి జీవితము లేదనియు, మహా మృత్యువును తమ యుద్ధములలోనికి గొనివచ్చుట కుపకరించు సాధనము లేదనియు వాచుటగుదురు. తామెమియు జేయకయూర మన్నతమపరుపు పోవుననియు వారికి దెలుసును. కావున, యనుభవముగల నాయకులగుటచే నీ నాటకము సంతయు నాడుచున్నాడు. ఇర్విన్ ప్రభునికి తాము అంత్యసందేశము నొసంగెదమనుచున్నాడు. క్వెరల్ తమ యుద్ధమును ప్రారంభించిన నాన్నా మనుచున్నాడు. ప్రయత్నములను సలుపవలయునని వారు యభ్యర్థముగనే వాంఛించుచున్నారనుట నిజమే. తమ ప్రయత్నములు ప్రబలముగా గప్పట్టి ఇండియా వానిని స్వీకరించుననియు తాము పూర్వస్వరాజ్యమును తమ యాశ్రయము లోనే కనుగొనవచ్చుననియు వారు ఆశించుచున్నాడు.

కాని యీ ప్రయత్నములు జేయుట సులభము కాదు. లండన్ రివిన్యూ నికెట్ బాలము నెడి ప్రబల మగుదులయు బయలుదేరుటయే సమష్టిశాసనోల్లంఘనముగా చూడబడుచున్నది. యుద్ధమును లేవదీయుటకు సంవత్సరమునకుపైగా పట్టినద నట గాంధీగారికే తెలుసును. ప్రభుత్వమువారిట్టియుద్ధమును లక్ష్యపెట్టవలయుననిన అధమపక్షము పదితొలకాల యందైన ను యిట్టి యుద్ధమును బయలుదేర వలసియుండును. ఇందులకు వలయు ప్రచారములుగాని, కాలముగాని గాంధీగారికి లేవాయెను. కావున, వుప్పును తయారుచేయుటను ప్రభుత్వమువారికి గల ప్రత్యేకాధికారమును పోగొట్టుటకు తాము ప్రయత్నించెదమని గాంధీగారు చూచాయగా దెలుపుచున్నాడు. కాని యిది సులభసాధ్యముకాదు. ఇంగ్లాడులో టీ, లీరులపై విధింపబడిన సుంకమును చెల్లించుకుండ నుండుట ఎంతకష్టమో నిదియు సంతకష్టమే!

త్రాగుడువలని ఆదాయము వైసే రాష్ట్రములలో విద్యాశాఖ మొదలగునవి యభ్యర్థపడి యున్నందువలన, నా యాదాయమును కూడా గాంధీగారు మట్టినేరని వ్యాసకర్త నడుపుచున్నాడు.

కావున, గాంధీగారింకను (ఆనగా ఫిబ్రవరి నెలముగనకు) తమ యుద్ధోక్తిములను స్పష్టీకరింప లేకపోయిన యాతడు నడుపుచున్నాడు.

కావున గాంధీగారివలన భయము లేదని నడుపుచు తనవ్యాసమును మాంచెట్టర్ గాడ్డయన్ ప్రత్యేక విభాగి యిట్లు ముగించుచున్నాడు:—ఆసలు అపాయమంతయు విద్యార్థులవలననే సంభవించ వచ్చును. ఆనగా పరీక్షలలో ను తీర్చుటగాక వుద్యోగములచిక్కక బాధపడు విద్యార్థులే తమ దురదృష్టమునకు విదేశీయులేకారకులని వీరికినచ్చజెప్పుట సులభము. వీరిలో కొంత మంది బాంబునిర్మాణము నేర్చుకొనుచున్నారు. విదేశీయులలో

లేక పడేదలలోనో విద్య గ్రాసుగులకును పట్టణవాసులకును నుద్రేకముకలిగించు మార్గములను సేర్పించుటవచ్చును. నేడు ఇండియా యందలి మన ప్రభుత్వమునకు వీరితో గట్టిచిట్ట—గానున్నది. లేపు స్వరాజ్య ప్రభుత్వమువారు వీరివలన నింకను నెక్కుడుగనే బాధపడ వచ్చును.

ప్రకటన

ఈ మునిసిపాలిటీకి యీ క్రింద వివరింపబడిన సామానులు సరఫరాచేయుటకు టెండర్లు కోరుచున్నాడు. టెండర్లు, ఈ దిగువ సంతకముచేసి యుండు వారికి 29-3-30 తేదిల సాయంత్రం 4 గంటలలోపుగా, ఆ యా పద్ధతియందు కనిన (ప్రారంభ డిపాసిట్లతో) చేరవలయును.

డిపాసిట్ రూ

- (1) నేలబొగ్గు మునిసిపల్ వాటరువర్క్సు (బంగాళము, సింగరేణి) సరఫరాచేయుటకు 100
(2) కిరీసివాయిట్ టౌన్ లైటింగుకు సరఫరాచేయుటకు 100
(3) లాంకెర్లు రిపేరుచేయుటకును, క్రొత్తవాట్లను సరఫరాచేయుటకు 20
(4) మునిసిపాలిటీలోనుండు యూనాని, ఆయుర్వేద ఔషధశాలలకు, యూనాని ఆయుర్వేద మందులు సరఫరాచేయుటకు 100

మునిసిపల్ ఆఫీసు, ఏలూరు } మోతే సరసింహారావు
19 మార్చి 30 } చేర్చేను.

అపూర్వమైన రకము సీమకమలములకు, మణులకు న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖద్దన మీకే దయచేయుడు. 187-8

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్

పరిశీలనము "ప్రపంచ" ఫోన్ నెం 2477 పార్కు రోడ్, మద్రాసు.

THE DEAF HEAR! Sufferers from Deafness, Noises in the Head, or Nasal Catarrh, should not fail to try the "AURAL HERB COMPOUND." This old-fashioned Herbal Remedy has permanently overcome numerous very severe and long standing cases, some of which have been considered 'hopeless' A Doctor says:—"I frequent prescribe it to my patients, with highly satisfactory results." Recommended with utmost confidence. Price Rs. 3/- per Box, post free anywhere. Descriptive leaflets free. Address:—AURAL MEDICATION Co., 160, girkebeck Road, Beckenham, England.

ది వీ నె ఎ స్కూ రె న్సు కం పె నీ లి మి టె డ్, ఢిల్లీ.

ఉచిత భీమానందు 30 జూన్ 1929 తో అంత్యముగ కి మాసముల నిపుడు.

Table with 2 columns: Policy Number and Amount. Rows include 14-1929, 30-7-1929, 30-9-1929, and 30-9-1929.

అంగీకరించబడిన మాక్కుల వివరములు

Table with 8 columns: No., పాలసిదారుని పేరు, అడ్రసు, పర్మిట్ నెం., మరణములకు అంగీకరింపబడిన మాసము, గతించిన పాలసీ దారుడు చెల్లించిన మొత్తం సొమ్ము, కంపెనీవారిచే అంగీకరింపబడిన హాక్కు మొత్తం, గతించిన పాలసీదారు చెల్లించిన మొత్తం. Rows 1-10.

వీనె ఎస్కూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ గాను కాపిటాయి అండ్ కో., మేజింగ్ ఏజెంట్లు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(26-3-30)

సీమజువులి దినములు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు ర.అ.పై
 కారికములు:—“ముంగిసమారు” 22 X 22 (బి) రు 7-12-0
 సాధారణకము రు 7-0-0 “సింహము” 22 X 22
 (బి) రు 7-8-0 సాధారణకము రు 6-10-0 “ఇంజను”
 22 + 22 (బి) రు 7-8-0 సాధారణకము రు 6-8-0
 చలువ:—“ముంగిస” 22 + 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యక
 ము రు 8-0-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-8-0
 సామాన్యకము రు 7-8-0 “సింహము, పాము”
 22 + 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యకము రు 7-2-0
 చలనములు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 10-12-0
 జి. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ గో “9000” రు. 12-2-0.
 9041 (నెట్) రు 10-2-0. 30 (నెట్) రు 8.
 నూలు:—40 నెంబర (సీమ 5 పా కట్టులు) ట్రాక్ రు 4-15-0
 చలువ (కొంగ) చలువ 6-5-0 (“ఎనిటిక్స్”) రు 5-13-6
 చలువ(నాగకన్నక) రు 5-12-0 చలువ (గుడ్డి) రు 6-1-0 చలువ
 (గడ్డజెండా) రు 5-14-0 కచ్చగుట్టము (ఎజ్జ) రు 7-4-0
 టి. రెడ్ సిక్స్టీస్ అనాస్ రు 8-4-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు పక్షత్రములు
 కలకత్తా రు 10-4-6. నెమలి రు

80 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకత్తెర
 టి. (ఎజ్జ) “పాట్టులుతల” మార్కు

జి. రుద్రవారము రు 7-14-6 ఎద్దుగడియారము రు 7-7-0

పాట్టుజుట్టు	రు 7-8-0
పెన్సిల్స్	రు 7-11-0
సిరాయిడి	రు 7-11-0
తెల్ల “కంగారు”	రు 9-2-0
ఇండియా ట్రానిసియామార్కు తెల్ల	రు 9-2-0
2/64's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 11-8-0	
ఇ. క్లడిక్ (డిబ్బోమేక్)	రు 288-0-0
డిబ్బో (రూపాయర్)	రు 227-0-0
కాగితము	రు 327-0-0
డిబ్బో	రు

జి. టెంటుపీచా

గిల్డ్ గో-పా (నెయ్యి) రు 11-2-0
 జర్మన్ “పాగ్” రు జర్మన్ “టవర్” రు 9-8-0

జి. క్లర్ మూటయొక్క ధర:—

కానా “రెడి” రు 25-4-0, ఫిబ్రవరి 25-4-0, మార్చి
 రు 25-4-0 ఏప్రిల్ రు 25-4-0

జేరు నెనగ నూనె:—సీపాలలో రు 88.
 అముదము:—(మిల్ డెలివరీ) రు 90.

పదును చేసినతోలు రు 1-8 ధరలు

అవుతోలు(8 బు-9) “అఫ్ కంట్రిన్” రు 0-12-9 టు 0-13-6
 “ (కేటిక) ” రు 1-0-3 టు 1-1-0
 “ (7-9) బెంగళూర్ రు 0-13-6 టు 0-15-3
 “ (కేటిక) ” రు 1-0-9 టు 1-1-6
 “ 6 1/2 టు 8 1/2 బెబాచుర్ రు 0-13-7 టు 0-15-0
 “ (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-14-0 టు 0-15-3
 “ (7 టు 7 1/2) వీరూరు రు 0-14-0 టు 0-14-6
 గజతోలు రు 0-9-0 టు 0-9-7
 గజమాడతోలు రు 0-15-9 టు 1-0-3
 అత్తమాడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-8

తెనగ కాయలు

“మిషన్” రకము 531 ఫ్రెంచ్ రులు గం

బాదప 1-కి రు 42-4-0

కో. ముగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి రు 39-4-0

వెండి బంగారములు ధరలు

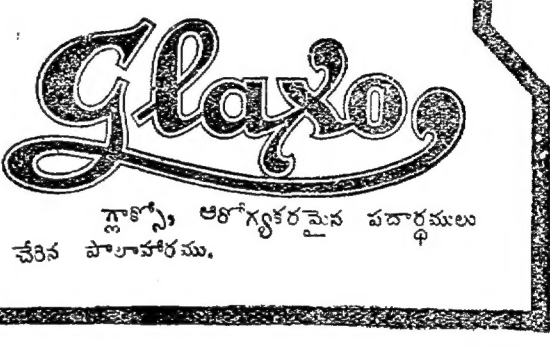
పవరసు	1-కి (ట్రాఫ్ ధర)	13 12 0
“	“ (విల్లరధర)	13 12 3
బంగారు తులం 1-కి (ఇంగ్లీషు బార్)		22 0 0
బంగారు తులం 1-కి (మింటు బార్)		21 12 0
వెండి బార్ 100 తులములు రెడి		55 10 0
వెండి తులం 1-కి		0 9 6

కృష్ణాపార్శ్వ-బెజవాడ 2

ఆంధ్రదేశమున ఆతి ప్రసిద్ధములగు మాయంబులగు
 మా పెద్ద కేటాగునకును నేడే వ్రాయుడు.

వజ్రములకంటె ప్రియతరమైనది
 మీకు మీబిడ్డయే రత్నభరణము లన్నిటి
 కంటెకూడ విలువైనవాడు.
 ఒకప్పుడు గొప్పవాడై జగత్ ఖ్యాతిగాంచగలడు.
 మీకు పేరుప్రతిష్ఠలు లేగలడు. గనుక మీబిడ్డకు రాజ
 కుమారులు భంజించు గ్లాకోసే నిచ్చునట్లు చూడుడు.
 రాజకుమారుల పోషించుటకు 5 రాజకుటుం
 బములయందు గ్లాకోసే మాత్రమే వాడబడుచున్నది.
 మీబిడ్డ మీకు రాజకుమారుడుతో నమానము గనుక
 మీ బిడ్డకు రాజాహారమునే యియ్యడు. 1

గ్లాకోసే ఆరోగ్యకరమైన పదార్థములు
 చేసిన పాలాహారము.
 ఆల్ ఫ్రెడ్, యంగు అందు కో., లిమిటెడ్
 (ఇంగ్లాడులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
 తపాలపెట్టె నెం. 40 మదరాసు.

3067

సత్యాగ్రహ స్వరాజ్య ఆశ్రమము - విజయనగరం

బాతీయ ప్రచారమును నియమించుటకును, దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకై చేరసాల కేసువారి కుటుంబముల సంతకము కొరకును సత్యాగ్రహ స్వరాజ్య ఆశ్రమము ఏర్పరచడమైనది. కాబట్టి ప్రజాసేవకులయిన వారందరూ యీ ప్రతిష్ఠాపనకు ధనసహాయ మొసంగవలెను. ఇట్టి ఆశ్రమములందు రాజకీయనాయకులు జేరి కాంగ్రెసు ఉత్తరవుల ప్రకారము సత్యాగ్రహమును జేయవలెను. ఆట్టిచో దేశసేవకులు కట్టుదిట్టముగా పనిచేయుటకు వీలగును.

ఆంధ్రదేశపు శ్రీయతల టంగుటూరి ప్రకాశశంకరులు గారి సహాయముతో 28వ తేదీ ఫిబ్రవరినందు స్థాపితము. వాలంటీర్లు వెంటనే ధృఢసంకల్పముతో చేరవలెను. ద్వారకా దీక్షితులు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా శాంతిసైన్య మహాసభ

ఈ జిల్లా స్వచ్ఛంద సేవకసభ భీమవరంలో ఏప్రిల్ 3-వ తేదీ గురువారమునాడు జరగుటకు ఏర్పరుపబడినది. ఈ జిల్లాలో కాసకోల్లంఘనము ప్రారంభించుటకు అనువత ప్రదేశము, కాలము, మొదలగు ముఖ్యవిషయములు నిర్ధారణచేయబడును. క్రొత్తగా జేరబోవు శాంతిసైన్యకులు చెరుకొనబడుదురు. కావున ఇదివరలో శాంతిసైన్యములో చేరినవారకు ఇక ముందు చేరబోవువారకును గూడ విచ్చేసి, జిల్లాలో జరుగబోయేది కార్యక్రమము సఫలము చేయగోరెదను.

సాగి సుబ్బరాజు,
 ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య
 లీవరు అందు స్ప్రింగ్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు వైద్యులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుందురు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను. నెం. 27, మాధవపెరమాళ్ కోయల్ వీధి, నైలాపూరు మద్రాసు.

ఘనసారచందిని 3

నెగరోగములకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు నెగరోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మూలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.
 దీనికి అనుపానముకై చందిని ఆత్తరు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని ఆత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
 వీ. సి. ఎ. అందుకో, ఆయాశ్వరసమాజం-పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరధరాజీయము:— బసవరాజీయమువంటిది. కులధయోగములు కలవు. 840 శ్లోకాలు, క్యాతికోతైందు మె రు. 2/
2. చారుచర్య:— ఆరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-6-0
3. కూటముద్గరము:— త్రివోప. తత్త్వ విచారము. 8-37 0-4-0

ఆర్థవైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

సాంప్రదించుకోవడానికి

సాంప్రదించుకోవడానికి

అంధత్వ తీవ్రముగ నిరసించుట

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

మూలచింత

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

శ్రీధర్మ రత్నచేయివలె మూలచింతపడును

మూలచింత :—ఆ గ్రంథము వేదము వేదకలరాయ

శాస్త్రుని ప్రచురణము ?

సామి వెంకటాచలం శాస్త్రుని :—నేను చదువున్నది వాల్మీకి వారి ప్రచురణము. అయినను ప్రచురణకర్తల విషయ విచార ప్రస్తుతముగాదు. ఈ గ్రంథమును అసహ్యకరముగ భాగ మేముల వెదకినను గనుపించును. ప్రభుత్వమువారి గ్రంథమును తొలగింపవలె నని గోరుచున్న భాగములలో కొన్నిటి నిచట చదివెదను. అందు ఆక్షేపణీయ మగు విషయ మొక్కటియైన నిరూపింపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని సవాలుచేసెదను. అని నుడువుచు శాస్త్రుని రీకెంది పద్యముల నుదహరించిరి.

మ. అనుగాంధాంగ విలేపనం బనఖండంకంబ తాం బూల, మప్రసవాలకరణంబను క్రమణి తారాపం బశయ్యత లంబ సుఖివ్యాపమ బంధనైపుణ మసంప్రాప్తాంగ సంతోష నంబ సిధారాటమునైన జారరతి కవిత్వం బత్తిరి స్వర్తి రెవ్.

పిమ్మట శిశాంకవిజయమును గురించి ప్రసంగించుచు, ఇది, శృంగార కథారూపమున నుడువబడిన ఖగోళశాస్త్ర విషయముని నుడివిరి. ఈ గ్రంథమున ప్రభుత్వమువారి తిరు దాక్షి పించుచున్న రచనలే అంగ భావయందు పేర్కొనబడు నాటకములందు అదేరీతిని, అంతకంటె అధ్యాత్మముగ భావ లో వ్రాయబడెను. కాని అది పక్షనీయగ్రంథము లగుచున్నది. అంగ్రగ్రంథములు నిషేధార్హ మగుచున్నవి. అని నుడువుచు, శిశాంకవిజయమునుండి శాస్త్రుని రీకెందిపద్యముల చదివిరి.

నీ. కట్టుగంబంబున గట్టిగంధేభ,
మనగ నల్లన నసియాడితూడి
దిగదుజెట్టియు నాగ యెని యారటాన,
నందంపువోడలచే నడిమి యడిమి
చికటారి మాట్టిని చెలువున గూర్చుండి
పూసిక మీఅంగ బొడలి పొడలి
చెందుగోరించిన చెలువున లివమీర
నొయ్యోగమున గొంత యుదికియుదికి,
కలయ పెలకున చెలకున గురికి గలికి
నుపు చెలువున నరయర బలికి పలికి
యలపు సొలపున నెలక నెలది నెలది
మొనసి ప్రియు గూడె మగపాడి మద్దుబాడి.

నీ. కన్నిత లాగించి కాంతుమోము గదింది
సారసాచల మెవిజప్పరించి,
రతిచాతురికి మెచ్చి రమణుకొనిట్రచ్చి
మోహన నూరారు మద్దులిచ్చి
తిరియక యెగుకెక్కి దయచేయు మని మొక్కి
గుడికాళ్లు వెల్పున గూర్చి నొక్కి
మదనశాస్త్ర మెఱింగి, మనసుకొంతు దొరంగి
కాయలు లొక్కటి గాగ మెరి
యడినూదంటులవలె హత్తి హత్తి
గొనబులివియచందాన వెనగి వెనగి
కామదిన చంద్రులవలె గరగి కరగి
సమరతుల నేలె నాబాల సరసలీల.

చ. ఒకతొడ సందిట న్దొనిపి, యొక్కతొడ న్దొలికేసి
చేరక మగు నుబ్బచ న్నొకకరంబున చెన్నురి కొప్పు
త్రక తకతాహసములు దారిన గూడెను నన్ను
కా బకపక నవ్వు నావలపు బంగరుబొమ్మను జూచు
బంగరుచాయ గాజులనవ్రోయు
గురికిప్రక్కమహత్తి కొంతనేపు
నిరకపేర్చి తనవైకి ననుదాల్చినకుగా
సమరతి గొంతనేపు

కెదురెక్కి అనురాగమున
మొక్కి వింతహత్తింపులకొంతనేపు
లేది గ్రమ్మనదమిలేది
మనసుగోరింపుల కొంతనేపు
రమముల గొంతనేపు
జగ్గపల్లెల కొంతనేపు
లపుల గలసి మెలసి
నాతినే చూడవైతి.
మహాకవుల గ్రంథములనుండి, సరిగ
నిదేహింపబడి అంగ్రగ్రంథముల యందలి

భావ అంగ్రగ్రంథములలోని భావకంటె చాలమర్యాదగను, సోకల్పముగను నన్నదని నుడివిరి.

ఉపన్యాసములు పిమ్మట గణితానుగ ప్రవర్తన తారా పి నుండి కొన్ని పద్యముల చదివి వినిపించి ఆగ్రంథము, వ్యభి చారమును నిరసించునదిగాని ప్రోత్సహించునదిగాదని నిరూ పించిరి.

ఉపన్యాసములు పిమ్మట శ్రీనాథుని వీధినాటకమున గురించి ప్రసంగించుచు, ఇది లక్షణశాస్త్రమునకు సంబంధించిన గ్రంథమనియు, సాధారణముగ పలువురు తెలుగువారు పీఠినా టకము గాదనియు నుడివిరి. ఇందలి భావయు, భావ ప్రకటన యు చాల లలితములై మనోహరములైయుండు సుప్రసిద్ధగ్రం థము. ఈ గ్రంథమున నిషేధించిన భాగములను వినిపించుచు నుపన్యాసము, వానిలో నీకెందిపద్యము నుదహరించెను.

చీలి విటకర పీడనాది పరివేషనకొడి శరీరజన్మకృష్టుల మనవ్రాలి పోవగనుబోవగ, బోవగ నాభిగాంచి యవ్వోట జటుదీర్ఘ దండహతి జొప్పడువైరమటంచు చెల్విన దటుకున బోక నిల్విన విధంబుననుండె గుణంబు లింతికిన్

ఈ గ్రంథములు, ఈ కాలమున రచింపబడినవిగాక ఇప్పటికంటె నీతి, మర్యాదలు పట్టింపులు విశేషముగ గౌరవిత పడుచుండెన, ప్రచీనకాలమున రచింపబడినవి. అకాలమున, పాదమువరకును బట్టలేదను కారణముచే, పారిననునగరమున ప్ర జులగ్రహమును బ్రహ్మల కొట్టుటకు సిద్ధపడిరి. లంగాలుపైకి పోవుచున్న ఈ కాలమున, ప్రాచీన కాలపు గ్రంథముల నేల “నీతి బాహ్య”మగు వా ని గ ప రి గ ణిం చు ట్ట విచిత్రము. ప్ర భు త్వ ము వా రు ప్ర తి వ్త నుపట్టుకొని ప్రాకులాడక, ఇట్టి నిషేధముల తొలగించి, అంగ్ర భావకు న్యాయ మొనర్చెన రని నమ్ముచున్నాను అని సామి వేంకటాచలం శాస్త్రుని నుడివిరి.

అంగ్ర భావకు అన్యాయము

పితామహము మహారాజాగారు, ప్రాచీనాంగ్రగ్రంథ నిషేధమును తీవ్రముగ నిరసించుచు, అంగ్రభావకు జరుగు చున్న అన్యాయముచే జనించిన భావోద్వేగముచే, తానుతీవ్ర పదముల నుపయోగించినయెడల మన్నింపవలె నని ప్రభుత్వ మున గోరిరి. ప్ర భు త్వ ము వా రీ గ్రంథముల యెడల నవలంబించుచున్న విధానముచాల అ క్ర మ మైనది. ఈ విధానము అంగ్రభావకు తీరని మహాపాకము నొనర్చుచు న్నది. అంగ్రభావ నర్థమొనర్చుకొనబాలని ప్రభుత్వమువారిట్టి విధానము నవలంబించుట మరింత ఆక్షేపణీయము. ఈ గ్రంథము లు మహాకవులచే రచింపబడిన వను విషయమును అనేక శతాబ్ద ములుగా ప్రజలచే గౌరవింపబడుచున్న విషయమును ప్రభుత్వ మువారు గనుసరింపలేదు.

ప్రజలలో అవి నీతి ప్రవర్తన వ్యాపిం ప కుండ జేయుటయే ప్రభుత్వమువారి విధానము నందలి యుద్దేశముని డెలియుచున్నది. ఈ గ్రంథముల పేరైన విశకయే చెడిపోయిన వ్యక్తులను నేనందరనో యెరుగుదును. ఈ గ్రంథములు పలుమారు పఠించినవారిలో దుర్వర్తనలైన వారి సంఖ్య చాల తక్కువ. కనుక ఇట్టి చర్యలను ప్రభుత్వము వారి అదర్శ మేమాత్రమును న్నెక్కరబాలదు. ఇట్టి నిషేధము లును, ప్రాసిక్యూషనులును ఒక్క అంగ్రులకేనా అంగ్రభావ కేనా, మి రెక్కడనైనగలదా? ఒక్క అంగ్రభావ సందర్భ ముననే ఇట్టి విధానము నవలంబించుటకు జూడగా, అంగ్రు లొక్కరే సులభముగ చెడిపోవువారని ప్రభుత్వమువారు చెంది నటుల గన్నుచున్నది. అంగ్రుల కింతకంటె నవమానకరము మరియొకటియుండబాలదు. అంగ్రయులచే పవిత్రముగ భావింప బడు పేక్కుపీయరు మొదలగు మహాకవుల రచనలయందు, నీతి బాహ్యులగు విషయము లెన్నియో గలవు. కాని ప్రభుత్వము వారు వానిని నిషేధింపలేదేమి? ప్రపంచములోకెల్ల నుత్తమ మగు, అంగ్రరచనల సందర్భమున మాత్రమే నిట్టి విధానము నవలంబించు లేమి? ప్రభుత్వమువారి కను ఇట్టి విధానము సాగించునెడల చాల చిక్కులలో బడుదురు, అంగ్రకవు లుప యోగించిన భావ సల లి త మైనది. కామోత్సవ మగు విషయములను గూడ, పవిత్రభావమును పురికొల్పు భావలలో రచించిరి. అట్టి వానిపై చేయివేయుటకు పూర్వము ప్రభుత్వము వారు చాల ఆలోచింపవలెను.

మహారాజాగారు ముగించుచు, ప్రభుత్వమువారికి అంత గా అవినీతికరములగు దోచు, గ్రంథముల సందర్భమున తెలుగు అకాడమీవంటి భాషావిషయముల నిర్ణయించుట కధికారము గల సంస్థలను సంప్రదింపవలె నని డెలిసిరి.

చీలి బి. బి. మునుస్వామినాయుడుగారు వై ఇక్కడ సభ్యులును నుడివిన విషయములను బలపరచిరి.

డా॥ ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారు, పోలీసుశాఖయందు స్త్రీలకు గూడ సహాగముల నొసగవలసినదని గోరిరి, గా॥ ఉస్మాన్

సామెంటుగారి ఉద్యోగ కాలపరిమితి మరెవ్వరికీ వర్తించదు. పాపములను బి. ౧౨ బుధవారము

హోంమెంబరుగారు విమర్శలకు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు, వేర్వేరు సభ్యులు గావించిన సూచనలకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుల నియమించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారు మంచి తరఫీయకు నొసగుచున్నారు. పోలీసుశాఖ యొక్క ప్రభుత్వము, నేరశాస్త్రము, ఈ విషయమున యిదివరకు కంటే నీ వత్సరము చాల అభివృద్ధి గలిగెను.

ప్రాచీనాంధ్ర గ్రంథములలో కొన్నిటిని నిషేధించిన విషయమున హోంమెంబరుగారు ప్రసంగించుచు, ఇట్టి నిషేధ విధానము తన కిష్టము లేదనియు ఇపు డిట్టి ప్రాసిక్యూషను లెవ్వరూ లేవనియు నుడిపిరి. వెనుక, నొక ప్రచురణ కర్త ప్రాసిక్యూషను జేయబడిన కొన్ని నామకములను తెలిపినచేతనే సదరు ప్రాసిక్యూషనును రద్దుజేసిరి. ఈ విషయమున సభ్యులు గావించిన విమర్శలను ప్రభుత్వమువారు సానుభూతితో విచారించెదరు. ఆక్షేపణమును భాగములను తొలగించి చతుర రకము ముద్రణముల కనుగుణి నొసరుచు, హెచ్చు వెలుగు సమగ్రము గ్రంథముల ప్రచురించుట కనుగుణి యొసగు పద్ధతిని మునుస్వామి గాయాడుగారు సూచించిరి. ఇందుకు ప్రభుత్వము వారి కాక్షేపణ యుండదు.

హోంమెంబరు సమాధాన మొసరిన పిదప సవరణ యుప సహరించుకొన బడెను. పిమ్మట డిమాండు అంగీకరింపబడెను.

* * * *

(మంగళవారము ఫులాహారాంతరము చర్చ)

మహమ్మదీయవిద్యావ్యాప్తి ఆరబ్బికళాశాల

రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కళాశాలా భవననిర్మాణము

చెన్నైకి కాసనసభవారు నిన్నటి ఫులాహారాంతరము సమావేశమై ఆయవ్యయశక్తిక సవరణలపై చర్చను ప్రారంభించిరి.

నానాజాతిసమితిని గూర్చి విద్యాలయములందు బాల బాలికలకు విద్య నేర్పవలెనను జేయుగారి సవరణను శ్రీ జె. ఏ. పాల్లానాగారు ఆక్షేపించుచు ఇతర దేశముల ప్రతినిధులు వారి వారి స్వప్రభుత్వముచే ఎన్నుకొనబడెదరు. కాని భరతవంశ ముడు మాత్రము నానాజాతిసమితి కంపలను ప్రతినిధులు ఇండియా కార్యకర్తలనే నియమింపబడెద రనియు, అందుచే భారత ప్రతినిధులు అస్వతంత్రులుగ స్వల్పముగ మాడబడుచు న్నారనియు, అందుచే భారతదేశమునకు ప్రస్తుతము నానా జాతిసమితి సభ్యత్వమువలన ప్రయోజన మిసుమంతయేని లేదనియు, ఈ విషయములను విద్యార్థులకు నేర్పి మన హింసాభిమతి వారికి బోధించుట వసవరమని పలికిరి.

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు వంగదేశమునందు ఇతర ఈ రాష్ట్రమునందును మౌనముగ్ల యు దీవిషయము ను గణపతులకు సాధ్యమగునేమో అలోచించెదమనియు, విద్యా శాఖాధికారి ఈ విషయముపై 4, 5, 6 వ. సారములందు అను బంధపాఠముగా గణపవదమచ్చ నని అభిప్రాయ మొసంగెనని యు, దీనిని ప్రనేతపెట్టుటకై సల్లానాగా రెందుల కాక్షేపింప బలయునో కారణ మూహింపబాలకున్నామనియు పలికిరి.

అంతట సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

విశ్వకళాపరిషత్తులు - ప్రభుత్వ ఆర్థికవిధానము

విశ్వకళాపరిషత్తుల సమన్వయములో ప్రభుత్వమువారు రచించియున్న ఆర్థికవిధానమును నిర్దేశించుటకు, ప్రతి విశ్వ కళాపరిషత్తు కనుబంధముగా ఆవిషయమందు తీర్మానవారల ఆనుద్యోగసమన్వయ పరిష్కరించుటకుగాను "ఉద్యోగబోధుల ను స్థాపించుటకు గల యవసరమునుకూర్చి నిర్దేశించుటకు శ్రీ యం. బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలి గూరుగారు సవరణ సుపాదించిరి. ఉపపాఠకులు తమిళ భాషాభివృద్ధికై ప్రత్యేక తమిళ విశ్వకళాపరిషత్తును స్థాపించుటకు గల యవసరమును గూర్చి ముచ్చటించి, మద్రాసు విశ్వ కళా పరిషత్తు గాని, అ ణ్ణా మ లై పరిషత్తుగాని ఈ విషయములలో తమిళం అత్యున్నతమైనదిగావించుట లేదని యు, కావున ఆ లోటును తీర్చవలెనని పలికిరి. వివిధ విశ్వ కళాపరిషత్తులకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల నొసంగుచున్న పుడు అయా పరిషత్తుల నెఱేటు, సింకితేటు సంఖ్య చట్టము యొక్క ఉద్దేశముల కనుగుణముగా తమ కార్యముల నిర్వహించునట్లు మాడవలెనని పలికిరి. చెన్నై పరిషత్తు బోధనా పరిషత్తుగా జయప్రదమయ్యెనా లేదా యని ప్రశ్నించిరి.

ప్రతి విశ్వకళాపరిషత్తును ప్రతి సంవత్సరమును వందలకు నేలకొని విద్యార్థులను ఉత్తీర్ణుల గావించి పంపివేయుచున్న పనియు, కాని వీరందరకును ఉద్యోగములు లభించు సమన్వయ మాత్రము అలోచించి యుండలేదనియు పలికిరి.

గౌ. ప్రధాన మంత్రిగారు మాట్లాడుచు ప్రతిపరిషత్తు వారును ఇట్టి ఉద్యోగసంఘములను ఏర్పరుచుకొనుటకు చట్టము ననుసరించి అవకాశము కలదనియు, ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు నందు ఇట్టిసంఘ మున్న వనియు, మద్రాసు, అణ్ణామలై పరిషత్తులవారును అట్టివానిని ఏర్పరుచుకొనవచ్చు ననియు, తమిళ భాషకు ప్రాధాన్యమొసంగి తగినయభివృద్ధిని గావించుటకు అవకాశములలో అణ్ణామలై విశ్వకళాపరిషత్తు తోడ్పడగలవని పలికిరి.

పిదప సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలలు

కోయంబత్తూరునందును సెకండుగ్రేడు కళాశాలను ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలగా మార్చుటకు గాను రా. బి. టి. ఏ. రామ లింగశెట్టిగారుగారు సవరణ సుపాదించిరి. సి. యస్. రన్న సభాపతి మదలియారుగారు సవరణను బలపరచుచు కోయం బత్తూరుజిల్లాబోర్డునా రిందులకై లక్ష రూప్యముల నొసంగ తీర్మానించుకొని రనియు కోయంబత్తూరునందు విద్యార్థులు ఉన్నతవిద్యార్థులై మద్రాసునకు వచ్చుట కష్ట మనియు పలికిరి.

నేలనందు ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలను నిర్మించుటకై యస్. ఏ. నంజప్ప బహదర్ గారు సవరణ సుపాదించిరి.

శ్రీ ఎల్లప్పుచెట్టియారుగారుమాడ నేలంపట్టణమందున్న సెకండుగ్రేడు కళాశాలను ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలగా మార్చవలసిన యావశ్యకత గలదని పలికిరి.

వి.వి. మునిస్వామి పిల్లెగారు కోయంబత్తూరునందు ఫస్టు గ్రేడు కళాశాల నిర్మాణమును బలపరచిరి.

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు సమాధానమొసంగుచు ఉన్నత విద్య జీవనమునకు ఉద్దేశించబడుట ఉత్తముననియు, ఆంధ్ర, తమిళ, కేరళ ప్రాంతములం దీమాత్రము ననుసరించు ఉన్నత విద్య కేంద్రీకరింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారు రుద్దించిరినియు, రెండవది అనేకముగ ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలలను నిర్మించుటవలన ఈ కేంద్రీకరణకు చెరుటయేగాక ప్రభుత్వరాష్ట్రాదాయ ములనుండి విశేషముగ వ్యయపడువలసివచ్చు ననియు పలికిరి. నేలం, కోయంబత్తూరులందు ఫస్టుగ్రేడుకళాశాల నిర్మించుట కిప్పుడు సాధ్యమకాదనిరి.

పిదప సవరణ వోటుకు పెట్టబడి విగ్రహయెను.

రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కళాశాల

రాజమండ్రి ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వ ఆర్ట్స్ కళా శాలకుగాను భవనమును నిర్మించుటకై ఎట్టి ఆలస్యమును లేక వెంటనే ప్రభుత్వమువారు పనిని ప్రారంభించుటకై డి. బి. వి. మునిస్వామినాయుడుగారు సవరణ సుపాదించిరి.

శ్రీ పి. గోవిందరావునాయుడుగారు సవరణను బలప రచుచు రాజమండ్రి ప్రధానమంత్రి ఆర్ట్స్ కళాశాలభవననిర్మా ణమునకై మూడుసంవత్సరముల క్రితము ప్రత్యేకంపబడిన రిల టుల రూప్యములను ప్రస్తుతము వాడవలెనందు విశ్వకళాపరిష ద్ధనములకై వినియోగింపబడుచున్నట్లు వందలకు వ్యా పించి యున్నవనియు, మంత్రిగారిని, గవర్నరుగారిని, వి ద్యాశాఖాధికారులను విజ్ఞప్తు లంపుకొనబడినను ఒక సమా ధానమైనను వచ్చియుండలేదనియు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ప్రజ లీ విషయమై చాల అందోళన జెందియున్నారనియు, రాజ మండ్రి ప్రధానమంత్రిగారు ఆర్ట్స్ కళాశాల ఆంధ్ర దేశ మందలి ప్రాచీనవిద్యాకేంద్రములలో నొకటి యనియు ఉత్తరప రాష్ట్రంల కంటెటికిని అంబికటియే ఆర్ట్స్ కళాశాల యనియు, కళాశాలయందు విద్యార్థులకు తావుచాలక ప్రతిసంవత్సర మనే కమంది విద్యార్థులకు ప్రవేశము నిరాకరింపబడుచున్నదనియు, అందులకై ఈ స్వల్పములైన ఏర్పరుపబడెననియు, కాని ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు కేంద్రవిద్య సమన్వయ ఈ సమన్వయ ఉద్దేశించబడెననియు, ప్రభుత్వమువారు కళాశాలను నిర్మింప నున్నారో లేదో తెలుపవలసిననియు పలికిరి.

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు ప్రస్తుతమొసంగుచు రాజ మండ్రి కళాశాలభవనమునకై ఏర్పరుచినధనము ఇతరవిధమున చెచ్చించు నుద్దేశము లేదని పలికిరి.

పిదప సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

"మహమ్మదీయవిద్యావ్యాప్తి"

"మలబారునందు ఆరబ్బిక కళాశాలను నిర్మించుటకుగాను శ్రీ ఉప్పిసాహెబుగారు సవరణ సుపాదించుచు మలబారు నందు మహమ్మదీయులకు ఆరబ్బిక కళాశాల లేక చాల ఇబ్బందికి లోనగు చున్నారనియు, ప్రత్యేకముగ ఆరబ్బిక కళాశాలను నిర్మించుట ఆర్థిక పరమమనియు విద్యా శాఖాధికారి ఈ విషయమై ఒక విధానమును తయారుజేసి ప్రభుత్వమువారి కంపెద మని

వాదనము గావించియుండిరేగాని, ఇంతవరకును ఏమియు జరి గి యుండలేదని పలికిరి. ఆరబ్బిక పాఠశాలలకు సూపరిం టెం డెంటును నియమించుటకుకూర్చి, మలబారునందు మహమ్మదీయ బాలికలకు ప్రయోజనమునూర్చును నిర్మించుటకుకూర్చి ముచ్చ టించిరి.

శ్రీ అల్లూర్ హమీద్ ఖాన్ గారు—సవరణను బలపర చుచు, విద్యనుగూర్చి మంత్రిగారికిగల యభిప్రాయములు చాల అభివృద్ధిని చూపుననియు, కాని ప్రస్తుతస్థితియం దిట్టి ఉన్న తాభిప్రాయములను లాభకరము గావనియు మహమ్మదీయ బాల బాలికల కల కింత వర కు ను జీ త ము విష య ము లో ను, తదితర విషయ ములందు ను కొన్ని ప్రత్యేక పాఠశాలలు లొంగగలదుమండనియు, దాని నిపుడు తగింపజూచుట యుక్తముగాదనియు, మహమ్మదీయవిద్యార్థుల విమర్శములలో వయోనిబంధనలను పరిపవజేయరాదనియు పలికిరి. మహమ్మదీయసంఘమునకు చాలినన్ని పాఠశాలలు లే వనియు, అందుచే ఈవిషయమై మంత్రిగారు శ్రద్ధసహించి మహ మ్మదీయపాఠశాలసంఖ్యను వృద్ధిచేయవలెనని పలికిరి. మల బారునందును, చెన్నైపురమునందును ప్రత్యేక ఆరబ్బికళాశాలలను నిర్మించుట అవశ్యకమని పలికిరి.

మహమ్మదీయ విద్యాశాఖను పరిక్షించుచు, పరిపాలన గావించుటకు ప్రత్యేకవిద్యాశాఖ యొకటి నిర్మింపబడిననో నీరాష్ట్రముందు మహమ్మదీయవిద్యాసమన్వయ పరిష్కరింపబడ గలదని పలికిరి.

మహమ్మద్ సామినాద్ గారు సవరణను బలపరచుచు మాస్టరులకు ప్రత్యేక ఆరబ్బికళాశాల యావశ్యకమనియు, మహ మ్మదీయ విద్యాలయముల తనిఖీకై ప్రత్యేకముగ సూపరిం టెం డెంటు నొకరిని నియమింపవలెననియు పలికిరి.

కలీఫుల్లా సాహెబు, అల్లూర్ మోగార్లు సవరణపై మాట్లాడుచు మహమ్మదీయ సంఘమునకు, మహమ్మదీయ విద్యా భివృద్ధిగాను ఆరబ్బికళాశాలను నిర్మింపవలెననియు, మహమ్మ దీయపాఠశాల సంఖ్యను వృద్ధిచేయవలె ననియు పలికిరి.

శ్రీ మోయసు సాహెబుగారు—సవరణను బలపరచిరి.

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు, మ హమ్మదీయవిద్యావ్యాప్తికై పెక్కువిద్యాలయము లున్నప్ప టికిని ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహింపబడుచున్న దొక్కటిగాని లేవనను నిక్కమేననియు, ప్రభుత్వమువారిందు కొన్ని పాఠశాల లకు గ్రాంటుల నొసంగుచున్నారనియు, ఈచెన్నైరాష్ట్రము సంబంధము కర్నూలునందు మాత్రమే ఒక ఆరబ్బికళాశాల యున్నదనియు, అది ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు కనుబంధముగా చేర్చబడినదనియు, మలబారునందు ఆరబ్బికళాశాలను స్థాపించు ట అవసరమేయని తాము అంగీకరించుచున్నారనియు, ఈవిష యమై తాము శ్రద్ధసహించెదమనియు పలికిరి.

హిందూ మహమ్మదీయ లభ్యయసంఘముల కొకేసామాన్యభాషగమందు తావు లందు మహమ్మదీయ బాలికలకు ప్ర త్యేకపాఠశాల లనావశ్యక మనిరి.

పిదప సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

శ్రీవిద్య

పాఠశాలలందు వైద్యసేవ, వైద్యవిద్యా క్షేత్రముల ను గణపతులకు గూర్చియు శ్రీలకు మౌనముగ్ల కళాశాలలం దు పెక్కువల్లసభ్యులను నేర్పుటకు ఆర్ట్స్ కళాశాలలలో ప్రత్యే సాగిలగుపిష్టల నేర్పరుచుటవలన వెనుకబడియున్న సంఘ ములలోని బాలికలలో ఉన్నత విద్యను ప్రో త్సహించుటకును శ్రీమతి డాక్టరు ముత్తై లక్ష్మీరెడ్డిగారు సవరణ సుపాదించుచు శ్రీలకు కారీకళాస్త్ర ము, ఆరోగ్యకాస్త్రము, గృహనిర్వాహకవిధులు మొదలైన వానిని నేర్పవలెననియు, ఆహారపదార్థములందు పరిశోధనలు మొదలైనవానిని గణపతులకు ప్రత్యేక క్షేత్రము బడసినవారిని నియమింపవలెననియు, మాతృభాషద్వారా వీరినెల్ల గణపతులను ఉపయోగ ముండు ననియు, పలికిరి.

డాక్టరు నరేంద్రమునియారుగారు సవరణను బలపరచిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

రాజమండ్రి

ఆరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజ మండ్రి

కామశాస్త్రము

ఉచితముగ తపాలామార్గితో సహాంపపడును. వివిధాసహాయ ప్రాయము—

ఆలంకరిత హాజు పథాలయము 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

(25.3.30 తేది సమావేశము)

పోలీసుశాఖ క్రిందనున్న మార్పుహాండు రిపోర్టులు

జిల్లా పి. సి. ఎతిరాజులు నాయుడుగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) పోలీసుశాఖ క్రింద నున్న మార్పుహాండు బ్యూరోయందు నియమింపబడియున్న రిపోర్టులలో తమిళ, తెలుగు, ఆంగ్ల భాషల కెందరెందరూ గలరు?

(బి) వారిలో బ్రాహ్మణులు ఎందరు? బ్రాహ్మణేతరులెందరు?

జవాబు:—(ఏ) తమిళ భాషకు 14, తెలుగు భాషకు 9, ఆంగ్ల భాషకు 5 గురు రిపోర్టులున్నాయి.

(బి) బ్రాహ్మణులు 21

బ్రాహ్మణేతరులు 7

మహమ్మదీయులు 5

క్రైస్తవులు 2

సికిల్ డిగ్రూ; కన్నడ భాషల రిపోర్టుల గూడ చేరియున్నాయి.

హార్టాగుకమిటీ రిపోర్టు

ఏ. బి. పెట్టిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) విద్యాభివృద్ధిగూర్చి హార్టాగుకమిటీ గా వించిన రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారు విచారించినారా?

(బి) సదరు కమిటీయొక్క సిఫార్సులనుబట్టి ప్రభుత్వ మునా లేమయిన చర్యదీసికొన దలచియున్నారా?

జవాబు:—(ఏ) లేదు.

(బి) కమిటీరిపోర్టునందు గల సిఫార్సులపై తీసికోబడ వలసిన చర్యగూర్చి పట్టిక ఇవ్వప్రస్తుత డైరెక్టరు గారితో ఆలోచన సలుపబడుచున్నది.

The Allenburys' Castor Oil

వాసనయులేదు రుచియులేదు

జ్వరధర్మమును నున్న ఘనత చెందిన గొప్ప వికేచనకారి 'ఆల్కె బరీ' మామూల చిట్టాముదములంద టును ఎఱుగుండుదు. భూలోకమం దంతటను వాడుచున్నాడు.

'ఆల్కె బరీ'నే వాడుటకు నిశ్చయించు. ప్రతిమందుల దుకాణములలోను దొరకును. పరిమితమైనది గనుక శ్రేష్టమైనది. ఆయుర్వేదము క్రమగు గృహదోషధం గృహమునం దుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నిన్న త్రాల్సాకు వెళ్లుట

హిందూస్థాను సేనాదళమునుగూర్చి జవహర్లాలుగారి ప్రకటన

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు సేమ బ్రోచికి వచ్చుట

మహాత్ముడు నిన్న మధ్యాహ్నము త్రాల్సాలోను, నిన్న రాత్రి డెరీలులోను ఉపన్యసించుట

మహమ్మదీయులు మహాత్ముని సందర్శించుట

మహాత్ముడు శారదాచట్టమునుగూర్చి మాటలాడుట

బొంబాయిలో ఎం. ఏ. పరీక్షకు చదువుచున్న యొకమహమ్మదీయుయవకుడు సత్యాగ్రహసంఘమున చేరుట. ఇతడు పంజాబు రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు అబ్దులు ఖాదిరుగారి కుమారుడు.

ఇదివరలో జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

12 వ తేదీ	బు మొదటిరోజు	1 అహమదాబాదు	2 అస్సాల్
13	గు 2	3 బరేజా	4 నవగాము
14	కు 3	5 వాస్కా	6 మతారు
15	శ 4	7 దభను	8 నడయాదు
16	ఆ 5	9 బారియాని	10 ఆనందు
17	సో 6	మానవ్రతము	
18	మం 7	11 నాపా	12 బోర్సరు
19	బు 8	13 రాను	14 కనకపూరు
20	గు 9	15 కరేలీ	
21	కు 10	16 గజేరా	17 అనభి 6 మై.
22	శ 11	18 జంబుసారు	19 ఆమురు
23	ఆ 12	20 బువా	5 మై. 21 సామ్మా
24	సో 13	మానవ్రతము	
25	మం 14	22 త్రాల్సా	28 డెరలు
26	బు 15	24 బ్రోచి	25 ఆంకారేస్వరము

ఇకముందు జరుగనున్న సంచార కార్యక్రమము

27	గు 16-26	సజదు	27 మాంగ్రలు
28	కు 17-28	రాయు	29 ఉమరావి
29	శ 18-30	ఎర్రను	31 భయగం
30	ఆ 19-31	అప్పరను	32 డెలదు
31	సో 20	మానవ్రతము	
1	ఏప్రిలు	మం 21-34	చప్రభట్ట
2	బు 22-36	దిండోలి	37 వాంజా
3	గు 28-38	యామను	39 నవసారి
4	కు 24-40	జలలపూరు	40 కరాడీ, మటవాడు
5	శ 25-42	దండి	సత్యాగ్రహస్థలము

త్రాల్సాలో మహాత్మునకు స్వాగతము

బహిరంగసభలో నుపన్యసించుట

నిన్న 25 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు మహాత్ముడు సామ్మానుండి బయలుదేరి 8 గంటలకు త్రాల్సా చేరెను. శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు రెండులులో నిన్న ఉదయమునకు బ్రోచివచ్చి ఆటనుండి మోటారులో త్రాల్సావెళ్లిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు మహాత్ముని సందర్శించుటకు సేమ 26 వ తేదీ ఉదయమున రైలులో బ్రోచివచ్చిరి.

"బ్రోచిజిల్లాలో ప్రజలు శారదాచట్టమునకు భయపడి వేలకొలది మంది బాలికలకు పెండ్లి చేయుచున్నారు. ప్రాణాధికమగు స్వరాజ్యమును బడయుటకు గాంధీమహాత్ముడు సంచారము చేయుచు ప్రతిగ్రామమునను సభలు జరిపి యుపన్యసించుచుండగా యిట్టి సభలకు వచ్చుటమానివేసి ప్రజలు పెండ్లిండ్ల గొడవలతోబడి కొట్టుకొనుచుండుట మిక్కిలి సంతాపకరము" అని డాక్టరు చందాలూలు దేశాయిగారు నడివిరి.

"శారదాచట్టమునం దేమున్నదో సరిగా తెలుసుకొన కుండనే ప్రజ లిటుల భయపడి వేలకొలది పసిపిల్లలకు పెండ్లిండ్లు చేయుచున్నారు. దీనికంతకును మన బానిసత్వమే కారణము.

ఒకటి రెండు రోజులలోనే బ్రోచిజిల్లాలో సంచారము పూర్తి యగును. పిమ్మట నూరతుజిల్లాకు వెళ్లెదను. బ్రోచిజిల్లాలో చాల గ్రామములలో మహమ్మదీయులు మిక్కిలి హెచ్చుగానే యున్నారు. "మా గ్రామములకు మీరేల రాలేదని" కొందరు మహమ్మదీయులు నాకడకు వచ్చి అడిగిరి. "వారు నన్ను పిలచినవో వారి గ్రామములకు సేమ ముఖ్యముగా వెళ్లెదను. సేమెవరికి వెళ్లి నను ప్రజల నర్థించియే భజించుచున్నాను. ఈ దేశమునందు సేమ సంచారము చేయుటలో మహమ్మదీయులు నాకు చాల సహాయముచేసిరి. మహమ్మదీయులు నా సన్నిధి నేను వారిసన్నిధి సరిగా తెలుసుకొన గలుగుటకుగాను సేమ మొదట మహమ్మదీయుల ఆహ్వానమునే అంగీకరించెదను. నేనిప్పుడు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు దండి వెళ్లుచున్నాను. అదట నొక మహమ్మదీయుని బంగళాలోనే నివసించెదను. ఏది ధర్మ యుద్ధమని సేమ నమ్ముచున్నానో అది మొదట మహమ్మదీ యుని గృహమునందే ప్రారంభమగుచున్నది.

శారదాచట్టము

"మన వివాహముల విషయమున దొరతనమువారు కల్పించుకొనుట నాకిష్టములేదు. అందువలననే శారదాచట్టమును గూర్చి నేనిదివర కేమియును వ్రాయలేదు. ప్రజలు చట్టముల కొరకు యేల భయపడవలెను? శారదాచట్టమునం దేమి కలదో సరి గా తెలుసుకొనకండనే ప్రజలు భయపడి పసిపిల్లల కందరికిని పెండ్లిండ్లు చేయుచున్నారు. ఈ అజ్ఞానమున కంతకును మన బానిసత్వమే కారణము" అని మహాత్ముడు నడివెను. (ఆ.ప్రె.)

డెరలులో మహాత్మునకు స్వాగతము

బహిరంగసభలో నుపన్యసించుట

నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు త్రాల్సానుండి బయలుదేరినిన్న రాత్రికి డెరలు చేరెను. "ఉప్పుపన్ను నేయబడి నప్పటినుండియును ప్రజలను కాంగ్రెసు మహాసభవారును గూడ దాని నాడేపించుచునే యున్నారు. దొరతనమువారికి వ్యయ మత్యధికమగుటచే వారికి ధనము కావలసియుండుటవలన ఆపన్ను నెంతమాత్రమును తగ్గించరై. ఉప్పుపన్ను ఆరుకొల్లు రూపాయలను, సారా నల్ల మందు పీచి రెంటివలనను 25 కొల్లు ను దొరతనమునకు లభించుచున్నది. మిరందరును యీ సత్యాగ్రహమున ప్రవేశించిన వో యీ సం వత్సరము యీ 31 కొల్లును మనకు మిగులును. 30 కొల్లుమంది భారతీయులును గూడ ఉప్పుపన్ను నిరాకరించినవో దొరతన మునా రెండుల ననూలు చేయగలగుదురు? అట్లులే సారా దుకాణములును నల్లమందు దుకాణములును మూయబడునట్లు గూడ మనము చేయగలగుదుము. 1921 లో ఆసాములో నల్లమందు దుకాణములును, బీహారు మధ్య రాష్ట్రములలో సారాదుకాణములును మూయబడుటచే మనకు కొటిరూపాయ లు మిగిలినవి. ప్రస్తుతము ఉప్పుపన్నునుగూర్చిమాత్రమే సత్యాగ్రహము జరుపదలచితిమి. నాసేన రామనామస్మరణ చేయుచు రణరంగముల కేగుచున్నది. పశుబలుప్రయోగము నాకు తెలియ దుగాని యేపక్షమునకు భగవంతుడు తోడ్పడునో ఆ పక్షమున కు తప్పక విజయము కలుగును" అని మహాత్ముడు నడివెను.

దేశంలో జరిగిన సభకు హిందువులు మాత్రమేగాక మహమ్మదీయులును పాల్గొనుటకు మిక్కిలి హెచ్చుగానే వచ్చిరి. మహానాథుల గ్రామము లకు బోరాజాతి మహమ్మదీయులు లా సభలో మహాత్ములను ధనము సమర్పించిరి. (ఆం. ప్రె.)

త్రాల్వాను గూర్చిన కొన్ని విషయములు

ఈ గ్రామమున మహమ్మదీయులు చాలమంది కలరు. ప్రస్తుతము 300 మంది జిల్లా కలెక్టరులు 80 కోట్లమంది భారతీయుల వైని అధికారమును చెలాయించుచున్నారని అని త్రాల్వాలో మహాత్ముడు నడిచెను. నిన్న సాయంకాలము 6-30 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగు వారు త్రాల్వానుండి డెరలుకు బయలుదేరిరి.

వలంటీరుల అన్వేషణ

నిన్నటికి 19 మంది బండ్లలో రావలసినవారైరి. ప్రతి దినమును కాలినడకను ప్రయాణము చేయుటలన చాలమందికి బడతక కలిగినది. పరిశుద్ధమైన నీళ్లు కొన్ని చోట్ల దొరకనందున కొందరికి నీళ్లు పట్టి చేసినది. గ్రామస్థులు ప్రేమతో ధర్మార్థము శ్రేష్టమైన ఆహారమునే యొసగుచున్నను అది కొందరికి భరించినదికాదు. కొన్ని చోట్ల పాలు నెయ్యి మున్నగునవి దొరకలేదు. కొన్ని చోట్ల అన్నము సరిగా ఉడకనందునను, రొట్టెలు సరిగా కాలనందునను వానిని తినుటచే కొందరికి అశీర్వము కలిగినది. విశ్రాంతి తక్కువగా నుండెను. దారిపొడుగు ప్రాంతము మిక్కిలి హెచ్చుగానే యుండెను. ఆరు బయట నిద్రించుట ఎండలో నడుచుట మున్నగు కారణముల వలననే ప్రేరణదరికిని అన్వేషణ కలిగినదిగాని వీరిలో ఒకరిద్దరికి తప్ప తక్కినవారి కందరికిని కేవలము బడతకతప్ప మరెట్టి వ్యాధియును కలుగలేదు.

“మీరు సత్యాగ్రహ దీక్షను బూనితిరి. తగిన పాకర్యములు లభింపలేదని మీరు మొరపెట్టుకొన్నారు. భగవంతుని యందును సత్యాగ్రహమునందును మీరు దృఢనిశ్చయమును కలిగి యున్నచో మీ కెట్టి జబ్బునుగూడ కలుగదు. మీకు లభించిన పత్రికలలో అనుకూలమైన వాటిని మాత్రమే తినుచుండవలెనుగాని గ్రామస్థుల వచ్చినవాని నన్నిటిని తినుకొనకు. నేడు మంచి ఆహారము దొరకనిచో రేపు రెండవ గ్రామమున నది లభింపగలదు. ఆహారము సరిగా ఉడకనియెడల మీరే వంటచేసి కొనవలెను. మీరే నీళ్లును తెచ్చుకొని శుభ్రపరుకొని తాగవలెను. ఆహారమును చాల కొద్దిగానే తినుచుండవలెను. సర్వేశ్వరునియందును ఆహారమునందును సత్యమునందును మీకు దృఢ విశ్వాసమున్నచో మీరు అజేయుటకుల నిశ్చయము” అని నిన్ను వలంటీరులనుగూర్చి మహాత్ముడు నడిచెను. సామీనిండి నిన్ను ఉదయమున మహాత్ముడు త్రాల్వాకు బయలుదేరిన పిమ్మట నేను రెయిలులో బ్రోచివెళ్ళి వ్యాధిగ్రస్తులకు వలంటీరులనిధిని గూర్చి డాక్టరు చందాలాలగారి నిడిగితిరి. ఆతడే ఆచట వారికి తగిన యోగ్యులను చేయుచున్నాడు. “19 మందిలో ముగ్గురు విద్యార్థులను విద్యార్థులు. కొందరికి కొద్దిగా మలేరియా జ్వరము తగిలినది. చాలమందికి జలుబుతప్ప మరే బాధయును లేదు. వీరినిగూర్చి త్వరలోనే యొక ప్రకటన చేయబడును.” అని చందు లాలుగారు నడిచిరి. (హిం. ప్రె. వి.)

బొంబాయి మహమ్మదీయుల తోడ్పాటు

24 వ తేదీని మదనపురమున బహిరంగసభను జరుపుట

మున్ను 24 వ తేదీ రాత్రి బొంబాయిలోని మదనపురమున డాక్టరు అబ్దుల్ సలముగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. “మహమ్మదీయులందరూ స్వరాజ్యోద్యమమునకు తోడ్పడుటకును అంగులకు సంపూర్ణ త్యాగము నొసరించుటకును సిద్ధముగా నున్నారు.” అను తీర్మాన మసభలో నేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. ఆసభలో జాఫరు అలీఖానుగారు దీక్షాపర్యాపమును గావించిరి. “హిందువులను మహమ్మదీయులను సోదరభావముతో నేకీభరించి స్వరాజ్య సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనవలెను. మవులానాలు మహమ్మదాలీ షేక్ తాలీగార్లు గూడ శ్రీధ్రముగనో కొంతకాలమైన పిమ్మటనో యీ యుద్యమమునందు చేరదరనియే నేను నమ్మెదను. జగద్విఖ్యాతమును చారిత్రకమును సీసమరమునందు పాల్గొనుటకు మహమ్మదీయులు వెనుదీసిరిని అసభ్యునికి మనసు నుడిగాగూడదు. ఈ సమకాలమున పాల్గొని విజయమును బడయుటకు వెక్కిరింపబడుచున్నది.

హిందూస్థాను సేవాదళము

పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారి ప్రకటన

కాంగ్రెసు మహాసభవారి ఆశీర్వాదముతో కాంగ్రెసులో వలంటీరు శాఖగా 1923 లో కాక్కినాడలో కాంగ్రెసుమహాసభ జరిగినపుడు హిందూస్థాను సేవాదళ మేర్పరుపబడెను. ఈ సేవాదళ మేర్పరుపబడి యేడేడెడలయినది. అప్పటినుండియు ఈ దళమువారు దేశమునందంతటను వెక్కిరించి యువకులకు తగినశిక్షణ యొసగిరి. ఇపుడు స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము ప్రారంభము కానున్నది గాన ఈ సేవాదళము తన జననమును సార్థకపరుచుకొనుటకు తగిన తరుణము తటస్థించినది. కావున ఈ దళమువారు యావత్ స్థానియును సత్యాగ్రహమున పాల్గొనుటకు సంసిద్ధులైరి. వీరికిను హెచ్చుమంది వలంటీరులను చేర్చుచున్నారు. ఈ మహాత్మాగారును పాల్గొనుటకు వెక్కిరింపబడి వలంటీరులు లభింపగల రనియే నేను నమ్మెదను. ఈ కార్యమును జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు సంపన్నులగువారు ఈ సేవాదళమునకు ధనసహాయమును గూఢ చేయగోరెదను” అని భారతకాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడు డా. జవహరిలాలు గారు ప్రకటించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

మహమ్మదీయులు సిద్ధముగా నున్నారు” అని జాఫరాలీఖాను గారు నడిచిరి.

మరియొక సభ

24 వ తేదీ సాయంకాలము బొంబాయిలో ఎస్ససేడు మైదానమున మొహమ్మదు కనూరీగారి అధ్యక్షత క్రింద మరియొకసభ జరిగినది. ఆ సభకు వెక్కిరింపబడి 100 మంది వచ్చిరి. ఆ సభలో శ్రీ యు. కు. లు. బు. లు. సు. సాంబమూర్తి, అయ్యశేఖర కాశీకృష్ణరావు, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ, సర్దారు కార్దూలసింగు, గంగాధర రావు దేశపాండ్య, జయరాండాసు దొలతరాం, జాఫరాలీఖానుగార్లు మున్నగువారు పలువురు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి. (హిం. ప్రె. వి.)

సింధురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

డాక్టరు ఛోయిత రాంగారికి స్వస్థత కలుగుట. వీరికి అన్వేషణ నుండుటచే కొంతకాలమునుండి బ్రోచిలో నేవాశ్రమవైద్యకాశాలో చికిత్సను బడయుచుండిరి. ఇప్పుడు వీరికి ఆరోగ్యము కలిగినది. 26 వ తేదీని వీరు బ్రోచి నుండి సింధుకు వెళ్లెరు. “ఈ నెల 29 వ తేదీని సింధురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సభ జరుగును. ఆనాడే సత్యాగ్రహ సంఘముగూడ మేర్పరుపబడును. సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుట కొకతావు నిర్ణయింపబడును. సింధులో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధ మేమియును లేదు గాని చాలమంది మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు కార్యములలో పాల్గొనుట లేదు. అయినను దానివలన సత్యాగ్రహమున కెట్టి అభ్యంతరమును కలుగదు. ఇదివరకే 200 మంది వలంటీరులు సిద్ధముగా నున్నారు. ఆచట ఉప్పు తయారుచేయుట కవకాశములుగూడ మెండుగానే యున్నవి. తక్కిన రాష్ట్రములకంటె సింధురాష్ట్రము వెనుక బడదు. వలంటీరులకు శిక్షణ నొసగుటకు శిబిరము లేర్పరుపబడును. రాష్ట్రీయసభ 29 వ తేదీని హైదరాబాదులో జరుగును.” అని ఛోయితరాంగారు నడిచిరి. ఇతడు మహాత్ముని సందర్శించుటకు ఆహుదాబాదునుండి రెయిలులో బ్రోచి వచ్చెను. ఆచట జబ్బు చేసినది. మహాత్ముడు నేడు 26 వ తేదీని బ్రోచి రాగానే యితడు మహాత్ముని సందర్శించి సత్యాగ్రహమును గూర్చి మహాత్మునితో సంభాషించును. (ఆం. ప్రె. ప్రీ. ప్రె.)

కాన్పూరు

పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ

సత్యాగ్రహ తీర్మాన మామోదించబడుట. 24 వ తేదీ రాత్రి కాన్పూరులో పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. కాన్పూరు పట్టణమునందును మండలమునందును త్వరలోనే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించవలెనను తీర్మాన మసభలో నామోదించబడెను. నెలకొనెను. దేశమునంతటను సత్యాగ్రహ కార్యముల నన్నిటిని యీసంఘమువారే పరిశీలించెదరు. గతే

శంకరవిద్యార్థి, నారాయణప్రసాదు అగోరు, ప్యారీలాలు, ఆగర్వాల్, హుస్సేన్, వారివార నానకాస్త్రిగా క్రి సంఘము నందు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహోరులో గొప్ప బహిరంగసభ

పౌరు లభికోత్సాహమును వెల్లడించుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆహ్వానముపై నిన్ను లాహోరులో బ్రాడ్వోలులో రాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షుడు డా. అబ్దుల్ గోయి అబ్దుల్ ఖాదిరుగారి అధ్యక్షత క్రింద మిక్కిలి గొప్పసభ జరిగినది. నాయావన భారతసభ సిక్కులీను, మున్నగు వివిధసంఘముల నాయకులు 150 మంది సభకు వచ్చిరి. కాంగ్రెసులో సత్యపాలుగారి పక్షమువారును గోపీచంద్రగారి పక్షమువారును గూడ హెచ్చుగానేవచ్చిరి. ఆహుదాబాదులో 22 వ తేదీని జరిగిన భారతకాంగ్రెసుసభలో నామోదించబడిన తీర్మానములనుగూర్చి అధ్యక్షుడు మొదట సభలో వివరించెను. “నేను సత్యాగ్రహవాంటీరుగా చేరుచున్నాను. బొంబాయిలో ఎం.ఎ.పరీక్షకు చదువుచున్న నా కుమారుడు సత్యాగ్రహసంఘమున సభ్యుడుగా నున్నాడు.” అని అబ్దుల్ ఖాదిరుగారు నడిచిరి. ల. జ. ప. తి. రా. యి. గ. రు. షా. పి. ఓ. చి. న. ప్ర. జా. నే. వ. క. సం. ఘా. ధ్య. క్షు. డ. గు. పు. రు. మ. త్తమదాను టాండను గారు మాటలాడుచు వందేమాతరం పత్రికను నడుపుటకు ముఖ్యముగా నుండవలసినవారు కొద్దిమందితప్ప తక్కినవారందరూను వలంటీరుగా చేరవరని తెలిపిరి. సభలో గంభీరహర్ష ధ్వజము చెలగెను.

సిక్కు జాతీయవాదుల పక్షమున మాస్టరు తారాసింగు గారు గూడ నట్టి ఆభయమునే యొసగిరి.

డాక్టరు కిచలా, పండిత సంతానం, డాక్టరు గోపీచంద్ర గార్లుగూడ వాగ్దానముల నొసరించిరి. ఇతర మండలములనుండి వచ్చినవారందరూగూడ తమ నూచనలను వెల్లడించిరి. సత్యాగ్రహ తీర్మానమును డాక్టరు సత్యపాలుగారు రుపపాడించిరి. దానిని కిచలాగారు బలపరిచిరి. తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. ఆసభలోనే హెచ్చుమంది వలంటీరులుగా చేరిరి. ఏప్రిలునెల 5, 7 తేదీలలో గుజరతువాలాలో సత్యాగ్రహసభ జరుగును. వేరు వేరు మండలములనుండి సత్యాగ్రహజతలు కాలినడకను బయలుదేరి 6 వ తేదీకి గుజరతువాలా చేరును. విధానము నిర్ణయింపబడిన పిమ్మట సంతకములు చేసెదమని నని యొకసంఘమువారు తెలిపిరి. (ఆం. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

డిల్లీలో ప్రముఖులతో సంభాషించుట

ఆహుదాబాదునుండి ఆలహాబాదువెళ్ళుచు మోతీలాలు గారు 24 వ తేదీ రాత్రి డిల్లీలో కొన్ని గంటలవేపు ఆగిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా సరోవురుమోత్తమదాసుభాగూర్దాసు, నిర్దా, నెసిడోలు పరేలు గార్లుతో మోతీలాలుభాగూర్దా షా పి. ఓ. చి. ఆం. రా. త్తయే ఆలహాబాదు వెళ్ళిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

గాంధీగారి సత్యాగ్రహము తెక్క-చేయదగినది కాదు

జే. ప. స్పెండరుగారి సూచన

లండను, మార్చి 25:-

“గాంధీగారు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి భారత దేశము నంతయు జ్వాలామాళావృతము గావించుటయే నిశ్చయమైనచో అట్టి తరుణమున పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఒక అభియోగముకొరకు భారతదేశమును వీడుటకు సమ్మతించునా? ఇప్పుడు గాంధీగారిని ఆతనిపద్ధతులనుగూర్చి కాంగ్రెసు పక్షమువారి అభిప్రాయము తెలుసుకొనియును మనము ముఖ్యముగా తెలిసికొనదగును. తనమాటయే నెగ్గువలె నని కోరునట్టి యీ ఆచరణయోగ్యములకు పద్ధతులను గ్రహింపజాలనట్టి యీ రాజకీయసంఘమి నిరంకుశముగా సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి కాంగ్రెసువారినిగూడ నందులో సరికించుటచే విధిలేక వారందు తగు లొక్కనిరే గాని వారి కది సమ్మతమైనదికాదని ఆందోళనతో గూడి కాంగ్రెసువారి ప్రయత్నములనునే స్పష్టమగుచున్నది. ఉప్పుచట్టములను తిరస్కరించి సముద్రపునీటినుండి ఉప్పును తయారుచేయుటకు గాంధీగారు పూనుకొనినందులకు ఆతనిని ఆరెస్తుచేసినచో అతనికి ప్రపంచమునందు మనము ఆనవసరమున ప్రఖ్యాతిని ఆధిక్యమును కలిగించినవారగుచున్నాము. దొరతనమువారు నిర్లక్ష్యముగానున్నచో యీ సత్యాగ్రహము సహజముగనే అంతరించిపోగలదు. ఈ విషయమును రాజప్రతినిధియగు యిర్విసుప్రభువునకే వదిలివేయుట సమంజసము. ఇదియే ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము? అని స్పెండరుగారు లండన్ డెయిలీ న్యూస్ పత్రికకు వ్రాసెను.

(హిం. స్పె. కేబిల్)

* * * * *

ఆచార్య కలేల్కరుగారు కుమారప్పగారు

త్రాల్సాలో మహాత్ముని సందర్శించుట

గుజరాతు విద్యాపీఠమునకు కలపతియగు ఆచార్య కలేల్కరుగారును మతాధికారికాలో ఆధిక్యతనిగూర్చి విచారణ చేయుచున్న కుమారప్పగారును నిన్న త్రాల్సాలో మహాత్ముని సందర్శించిరి. ఈ సంచారమునందు అన్ని గ్రామములకును నేను కలర్ బాలను, పిలువకుండ పోవుట నాకష్టములేదు. గ్రామస్థులు రమ్మనినచో తప్పక వెళ్లెదను. నాకు అతిథ్యము నొసగుటని నేనే గ్రామస్థులను గూడ నిర్బంధింపజాలను. దండిలో తన బంగళాలో నివసించవలెనని ఒక మహమ్మదీయ మిత్రుడు కోరినందున నేనాతని బంగళాలో నివసించవలసివచ్చింది. తమ గ్రామములకు నేను రావందులకు మహమ్మదీయుల తనకును ఆగ్రహమును చెందగూడదు. ఈ ధర్మయుద్ధమున నాకు విజయము కలుగునట్లు వారు నన్ను శిర్యదించవలెను. ఉప్పుపన్ను అన్ని మతములవారికిని గూడ బాధాకరమే కావున దీనిని తొలగించుట అందరికినిగూడ సమ్మతమే. ఈపన్నును తొలగించ గలిగినచో స్వరాజ్యమును బడయుటకు మన కధికమగు బలము లభింపగలదు. మన దేశమునందుండి అనేకవిధములుగా పెక్కు కోట్ల రూపాయలను ఆంగ్ల దేశమునకు పంపివేయు చున్నారు. 800 మందికి 80 కోట్ల మంది లొంగియున్నారు. ఇది పాలకులకును ప్రజలకును గూడ నవమానకరమే. మన పౌడయములు పరిత్రములుగా నున్నచో మనము చట్టముల కెంతమాత్రమును భయపడ నవసరములేదు. మనము భీతిని పోద్రోలవలెనుకాని మహాత్ముడు త్రాల్సాలో నుడివెను. ఆ పక్షము మహమ్మదీయులు హెచ్చుచుండి వచ్చిరి.

బ్రోచిలో మహాత్మునకు స్వాగతనన్నాహము
నేడుదయమున మహాత్ముడు బ్రోచి చేరగానే ఊరేగింపు జరుపుటకు మొదలు పోయి నిశ్చయించిరి గాని అందులకు మహాత్ముడంగీకరింపలేదు. వారు బ్రోచినుండి బయలుదేరి పడవమీద నొక నదినివాటి అంక లేళ్ళకును వెళ్లెదరు.

అహమదాబాదు మిల్లయజమాను లందరును సూరతుకు రానుండుట
మహాత్ముడు సూరతు చేరగానే అచట మహాత్ముని సందర్శించుటకు అహమదాబాదు మిల్లయజమాను లందరును స్వేచ్ఛలు తెయిసులో సూరతుకు వచ్చెదరు.

బాన్స్ లోగ్రామోద్యోగుల రాజీనామాలు
బాన్స్ లోజిల్లాలో ఓల్పాడు జలపూరు తాలూకాలో గ్రామోద్యోగులు చాలమంది రాజీనామాలు నివృత్తుచున్నట్లు వార్తలు నమ్రుచున్నవి. ఓల్పాడులో మిక్కిలి హెచ్చు రాజీనామాలునిచ్చిరి. జిల్లాకలెక్టరు మున్నగువారు చాల నిర్బంధించుచున్న నూడ వారు లొంగుటలేదు. నవసారిలో నొక వలంటీరు శిబిరము నేర్పరచెను. అచట పరిశీతలాలు ముజాందారుగారు శిక్షణనొసగెదరు. దండిలోనున్న శిబిరమునందు లక్షకొంత పురుషోత్తం గారును- సిసాదాలోనున్న శిబిరమునందు కేశవరాంభాయిగారును- సలేములోనున్న శిబిరమునందు ధకోర్బాయిదేవాయిగారును శిక్షణనొసగెదరు. అన్ని తాలూకాలోను వలంటీరులను చేర్చుచున్నార.

జంబుసారు తాలూకాలో రాజీనామాలు
బ్రోచిజిల్లాలోని జంబుసారు తాలూకాలో 33 మంది పతేళ్లు 11 మంది మలాదారులను రాజీనామాలు నిచ్చిరి. బ్రోచి, కెయిరామండలములవారు బాన్స్ లోలో 24 వ తేదీని సమావేశ మగుట

“మా హీనది రెండు తీరములలోను సత్యాగ్రహమును జరుపవలెను. ప్రభుత్వముతో సంబంధము గలవారి నందరిని బహిష్కరింపవలెను. రాజీనామాలు నిచ్చిన పతేళ్లందరును ఏప్రిలు 6 వ తేదీలోగా చార్జ్ పుచ్చుకొనుటకు యితరులు రానియెడల ఆనాడు తెక్కలపుస్తకములు మున్నగువానిని దొరతనమువారికి పంపివేయుటకు సిద్ధముగా నుండవలెను. ఆనాడే మహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించును. ఈ లోగానే మహాత్ముని ఆరెస్తుచేసినచో ఆరెస్తుచేసినోజాననే పతేళ్ళు రికార్డును దొరతనమునకు పంపివేయవలెను. అను తీర్మానము లాసభలో నామోదించబడెను. (ఫీ. వె.)

కర్నాటకమున నిర్మాణ విధానము

చాలచోట్ల స్త్రీ డరులు ప్రమాణములు చేయుట
హుబ్లీ, గడగు, హవేరీ, దార్వాడపట్టణములలో స్త్రీ డరులు ఖడ్గ కట్టుటకును నిర్మాణవిధానమును సాగించుటకును దీక్షలుజరిగిరి. (ఫీ. వె.)

బ్రోచిలో మహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగతము

నేడుదయమున బ్రోచి చేరుట

నేడు 26 వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు బ్రోచిచేరిరి. ఘనమగు స్వాగత వియ్యబడెను. పట్టణమంతయును బాగుగా నలంకరింపబడెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు మున్నగు నన్ని మతములవారును స్త్రీలను పురుషులునుగూడ వేలకొదిగా దర్శనముకొరకు వచ్చియుండిరి నేవాక్రమమునందు బస దేర్పరపబడెను. అచటనే మండల సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు చందులాలు దేవాయిగారు ఉచితదంత నేత్రచైత్ర్యకాలముగూడ నెలకొల్పియున్నారు. జమ్మిచేసిన 19 మంది వలంటీరులలో 34 మందికి తప్ప తక్కినవారి కందరికిని పూర్తిగా ఆరోగ్యము కలిగినది. వారందరును నేడు సాయం కాలము ముందుకామునకు నడిచియే వెళ్లెదరు. (అ. వె.)

వలంటీరులను చేకూర్చుటగూడ నేరమే

కాశీనగరమున చాలమందిపైని కేసులు చేయుట
రాయచెరి జిల్లాలో వలంటీరులను చేర్చుచున్నందులకు 107 వ నెక్సను క్రింద నొక వలంటీరు పైనికేసుచేయబడెను. నిన్నమరి 5 గరిని ఆరెస్తుచేసిరి. 82 మంది యిదివరకే చెరసాలకు పంపబడిరి. మరిపెక్కుమందిగూడ వారంట్లు పంపబడెను. ఇప్పటివరకు 800 మంది వలంటీరులు చేరిరి. (అ. వె.)

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము 28 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 గం. జరుగునని యింతకుపూర్వము ప్రకటించబడనటులగాక 29 వ తేదీని ఉదయము 8 గం. గుంటూరు స్వరాజ్యకార్యాలయమునందు జరుగునని శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారు జెబుచున్నార. మండలకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు అభిభారతకాంగ్రెసు సంఘమునం దామోదించబడిన తీర్మానములను యోచించివాటిని ఆచరణయం దుండుటకుగాను మార్గముల నిర్ణయించెదరు. (ఫీ. వె.)

గాంధీ మహాత్ముడును ధూరో మహానీయుడును

శాసనోల్లంఘన విద్యవలదు ఎవరికి నేర్పిరి?

ఇంగ్లాండులో వెలువడుచున్న “నేషన్ అండ్ అథీనియం” అనుపత్రికలో గాంధీ మహాత్మునకును అమెరికాలో నొకప్పుడు సాత్వికనిరోధము చేసిన ధూరో అనుమహానీయునకునుగల అన్యోన్యసామ్యమునుగూర్చి ఒక విలేఖరి వ్రాసిన లేఖ యీ క్రింది రీతిగా ప్రకటింపబడినది:-

అయ్యా,
ఇప్పుడు గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభించియున్న శాసనోల్లంఘనము విశేషముగా ప్రశంసించబడుచున్నట్లుగా చెప్పవీలులేదు. ఎందునట్ల ననగా శాసనోల్లంఘనసిద్ధాంతమును ఆచరణలో పెట్టుటకుగాను వారు అవలంబించినవైఖరి సరిగాలేదు. అదియును గాక ప్రభుత్వసమును తాదమారు చేయుటకు అవలంబించబడుచున్న యీ పద్ధతికి ప్రాచ్యదేశవానులే పుష్టికర్తలనుటకు వీలులేదు. పాశ్చాత్యదేశవానులుగూడ యీ సాత్వికనిరోధ సిద్ధాంతమునకు మార్గదర్శకులే యైయుండుచిరి. ఎందుననగా, ధూరో అనువాతడు గాంధీకన్న ముందుగా యీ పద్ధతి నవలంబించియుండెను.

అమెరికాలోని సంయుక్త రాష్ట్రములవారు మెక్సికో రాజ్యమువారితో యుద్ధము చేయుచుండినపుడు, సిగ్రోలను బానిసలను క్రయవిక్రయములు చేయవచ్చునని ప్రభుత్వము అనుమతించినపుడును, ధూరో అందులకు ప్రతిఘటించి 1845 సం॥రములో ప్రభుత్వమును తిరస్కరించెను. అట్టి ప్రభుత్వమునకు తాను పన్ను చెల్లించను అని నిరోధముచేసెను. ధూరో ఆరెస్తుచేయబడి చెరసాలలో నుంచబడెను.

అమెరికా నివాసుడగు ఎమర్సను అను మహాజ్ఞాని ధూరోనుసంధర్శించుటకై చెరసాలకు వెళ్లెను. “వాస్తవీనివికల్పడ నెందులకున్నావు?” అని ఎమర్సనుగారు ధూరోను అడిగిరి. “నీవు ఇక్కడ ఎందుకు లేవు?” అని ధూరోగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. అనాటి ధూరోగారికధ లేకగానే ముగిసెను. ఆయనబంధువు లొకరు పన్నును చెల్లించిరి. ఆయన విడుదల చేయబడెను, కాని, ధూరోగారు “శాసనోల్లంఘనము” అను నొక వ్యాసమును వ్రాసి తరువాత రెండుమాడు సంవత్సరములకు ప్రకటించిరి. దొరత్వము లేకుండ ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటు చేయవలంబించుటకు ఏవిధముగా ఏయే సందర్భములలో అట్లు చేయవలయునో అవ్యాసములో స్పష్టముగా వ్రాయబడెను.

గాంధీగారి శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి మనము చిరకాలమునుండి వినుచున్నాము. కనుక, వై జెప్పిన వ్యాసమును గాంధీగారు చదివియుండురేమోయను సంశయము మా చదువరుల కనేకులకు కలిగియుండవచ్చును.

నా నేపీహిరుడగు నొక అమెరికను నివాసి యీ విషయమై నాకు సూచించియుండుటవల్లను, కాకావర విషయములో ఆయనతో మా సంఘమునకు గల పరిచయమును పురస్కరించుకొని, నేనొక ఉత్తరమును 1929 అక్టోబరు 12 తేదీని వ్రాసితిని. అందులకు గాంధీగారు యీ క్రింది రీతిగా ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి:- ధూరోగారు రచించిన గ్రంథములతో మొట్టమొదటి పరిచయము 1907 సం॥రము నందో తర్వాతనే నాకు కలిగెను. అప్పుడు నేను సాత్వికనిరోధసమరము నందు మునిగి లేలుచుంటిని. శాసనోల్లంఘనము అను వ్యాసమును నా కొక నేపీహిరు డప్పుడు పంపియుండెను. అది విడిచిన మీదట నా హృదయమును అది పూర్తిగా ఆకర్షించెను. “దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయాభిప్రాయము” అనుపత్రికలో ప్రకటింపబడుటకై నే నా వ్యాసములోని కొంత భాగమును తర్జుమా చేసితిని. ఆపత్రికను నే నప్పుడు నిర్వహించుచుంటిని. ఆపత్రికలో కొంతభాగము ఆంగ్లభాషలోనే వెలువడుచుండెను. ఆంగ్లభాష పత్రికాభాగములో ధూరోగారి వ్యాసములోని పెక్కుభాగములను ప్రచురించితిని. ఆవ్యాసములోని విషయములు నాకు సర్వసమ్మతములై యుండెను. అందలివిషయములు సత్యసమస్థియులై గన్పట్టెను. అందువల్ల ధూరోగారివిషయమై మరింత తెలిసికొనవలెనని కోరిక కలిగెను. మీరు ప్రకటించిన ధూరోగారి జీవితచరిత్రయును “వాల్టెసు” అను పేరుతో వారు రచించిన యొక వ్యాసమును, తదితర వ్యాసములు మరి కొన్నియును నాకు లభించినవి. ఇవన్నియు నేను తనివితీర చదివితిని. సూతన విషయగ్రహణ లాభమును పొందితిని.

వై రీతిగా గాంధీ మహాత్ముడు ప్రత్యుత్తరమొసంగెను. కాబట్టి శాసనోల్లంఘనపద్ధతివల్ల భారతదేశమందు నేడు కల్లోలమేదైన కలుగుచున్నయెడల ఆకల్లోలము ప్రశంసార్హమైనచో ధూరోగారికి ఆ ప్రశంసలో కొంత భాగము చెందవలసియున్నది. ఈ కల్లోలము నిందార్హమైనచో ధూరోగారికి ఆ నిందాలో నొక పాలు రావలసియున్నది. ఈ సందోభమును ఏ దృష్టిపరికింతుమో ఆ దృష్టినిబట్టి అది ప్రశంసార్హముగాని నిందాార్హముగాని యగును.

ఇట్లు
హెన్రీ, యస్. సాల్వ.

శాంతిసైనికులు

పుత్రి బాధ మరల వివక్ష లేకుండ భవిష్యత్తును విద్యాభివృద్ధి నిరంతరముగా ప్రేమ పురుషులు 1 వ సంవత్సరములు దాటినవారు సైనికులుగా చేరవలెను. పాదుము, చుట్ట, బీడి, సిగరెట్టులు, పొగాకు నములు, తాంబూలము, టి, కాఫీ గంజాయి, నల్లమందు, కల్లు, సారాయి, ఇత్యాదులు వదలవలెను. ప్రాధున 4-80 నిమిషములకులేచి, గంటలో కాలకృత్యములు దీర్చుకొనవలెను. ఉదయము సాయంత్రము అయిదేసి మెళ్ళ చొప్పున నడువవలెను. ఇద్దరేసి ముగ్గురేసి చొప్పున బాగు జరిగి, బెడరకుండ, అడుగులు తప్పుకుండ నడువవలెను. జాతీయ గీతావళులలో నేర్చి శ్రేష్ఠమైన కీర్తనలు భారతమాతృప్రభుత్వము, ఆంధ్ర ప్రభుత్వము, మహాత్మాజీ ప్రభుత్వము, పతాక ప్రభుత్వము, భక్తిగీతములు కంఠములుకలిపి పాడవలెను. తమసామానులు తామే మోయవలెను. ప్రతివారూ తక్కినవారికే నేర్పవలెను. బట్టలుదుకుట ఇండ్లు బాగుచేయుట నీళ్లు తెచ్చుట వంటచేయుట జనానంతరము స్థలము భోజనాశ్రయ శుభ్రపరచుట నేర్పవలెను. అవసరమైనపుడు వీధులు మరుగుదొడ్లు తుడుచుటకు తెయ్యారుగావలెను. కటిక నేలమీద, చాపమీద, పరుగు నేర్పవలెను సామాన్య ఆచారము అన్నము పప్పుపులుసు, మజ్జిగతో తృప్తి. కొండ నేర్పవలెను. దృష్టిదోషము, పంక్తిభేదము, కులభేదము, జాతిభేదము మతభేదము మరలవలెను. ఖాదీలో పురుషులు రెండు డిసిఫోవతులు, ఉత్తరీయములు, చొక్కాలు. టోపీలు, స్త్రీలు జక చీరలు రవికలు ఉత్తరీయములును, ప్రతివారూ తేలిక చెంబును పండ్లపాడియు తెచ్చుకొనవలెను. చిన్న సీసా కొబ్బరి నూనెయు, సీకాయపాడుమును తెచ్చుకొనవలెను. ఇల్లు వెడలి శివరము చేరువరకు సరిపోవు రొట్టెలు బియ్యము, గోదూము, సజ్జ, తమిద, జొన్న, రుచికర క్రిబిట్టి తీసికొనవలెను. శివరము చేరగానే వైద్యులచేతిగుండె ఊపిరిత్తులు పరీక్ష జేయించి, శక్తికంతులనడకకు నియమించి ఇతరులకు ప్రయోగసాకార్యములు కల్పించవలెను. తెలుపు ఎరుపు ఆటపచ్చ మూడుదారములు కలిపి, గాంధీతోరముకట్టవలెను. జాతీయజెండాజేబట్టవలెను. క్రైస్తవ మనార్త కొర్రాను, బుద్ధగీత భగవద్గీత ఆత్మకథస్వరాజ్యయాత్రలో మహాత్మాజీ ఉపన్యాసముల పుస్తకము 12-80 మొదలు దండిజేరువరకు యిచ్చునవి ప్రకటించినచో నేకరించి పురాణకాలక్షేపము జరుపవలెను. అయుపన్యాసములనే చదివివినిపించవలెను. మంచినీళ్ళ చెరువులలో బావులలో, పొరుగునీళ్ళలో ప్రయోగములను స్నానములను, బట్టలుదుకుట పాత్రలదోమలు జరుపరాదు.

ప్రతిజిల్లాకు శిక్షణసాధనము నొకదాని నేర్పరచి, సైనికుల తర్ఫీదుచేయవలెను. నాయకులు రప్పించి, ఉపన్యాసములు ఇప్పించవలెను. అప్పుడప్పుడు హరికథలు చెప్పించవలెను.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

ఉప్పు సత్యాగ్రహమునకు

గంజాం తయారగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

బరంపురం, మార్చి 24:—ఉప్పు సత్యాగ్రహం విషయమై గంజాంజిల్లా ఉపేక్షించుట లేదు. 16 వ తేదీన గంజాంజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిగాలైన శ్రీయుత న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు, శ్రీయుత ఎమ్. వి. రమణారావుగారితో కలిసి చండనపడ, గుర్ల, సుమ్మాడి మొదలైన సముద్ర ప్రాంతపు గ్రామములను చూచి వచ్చిరి. 30 వ తేదీని కొలబొమ్మిలో కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమయి యీ జిల్లాకొక యుద్ధసంఘమును ఏర్పరచి కేప్టెనును ఎన్నుకొందురు.

శ్రీయుత ఉన్న పరామర్శింగంగారు యిప్పుడు మునిసిపల్ చెయరుమున పడవిని వదిలి యీజిల్లాలలో సత్యాగ్రహము నునడపుటకు నిశ్చయించుకొనినట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. బరంపురంలో పీడకు ప్రాక్షీను చేయుమన్న మోచర్ల సీతారామయ్యగారు ప్రాక్షీను విడచి వారమురోజులక్రిందట సీతానగర ఆశ్రమమునకు వెళ్లియుండిరి.

ద. ఇ. రైల్వే మెయిలు ప్రమాదము

పోడూరు, మార్చి 26:—26 వ తేదీ 2-20 గంటలకు 11 నెంబరు మెయిలుబండి ఇంజను చక్రములను ఒక బోగీ పెట్టె చక్రములను కంగంకిరను తిరుపత్తూరు ప్రేమనులమధ్య పట్టాలు తొలగెను. ప్రయాణికులకు హానికలుగ లేదు. 12 గంటలలో మరమ్మత్తు జరుగును. (అ. ప్రె.)

పోయిన యౌవనమును తిరిగి సంపాదించుకొనవచ్చును

పురుషులలో కుటుంబాంధ్రు, వయస్సు వచ్చినవారు చాలమంది పుంస్తవము లేమిచే సంసారసౌఖ్యము ననుభవింప నశక్తులై వర్తించుచుండిరి. వారు బొత్తిగా క్రుంగిపోయి, నిత్యకృత్యములు నెరవేర్చుటక, మందులను నేవించుటకు ప్రయత్నింతురు. వాటివలన చెడు తప్ప లాభము కనిపించుట లేదు. ఇట్టివారలకు జగద్విఖ్యాతిగాంచిన వైద్యప్రముఖు డొకడు. “ఫైలోసన్” అను దానిని కనిపెట్టెను. సమస్తకర్తవ్యము పోగొట్టుటకు, అకాలవృద్ధాప్యమునుండి తప్పించుటకు, పలచబడిన పీర్లమును గట్టిపరచుటకు ఇది తప్ప మరీ శరణ్యము లేదు.

ఫైలోసన్లో మందులు, మాకులు ఏమియు కలియవు. పిన్న పెద్దలందరు నిరభ్యంతరముగా ఎంతకాలమువర కైనను నేవినవచ్చును.

మీరు పై చెప్పబడినసిద్ధిలో నుండి బొత్తిగా నశ్చు లైనట్లయిన, ఫైలోసన్ బిళ్లలను, నిత్యము మూడుపూలులు భోజనాత్మకము నేవించుటచేతము, యౌవనసంపదను, దానివలన గల్గుసౌఖ్యమును బాగుగా గుర్రెఱుంగుదురు.

నేటి నుండియే

'PHYLLLOSAN'

ఫైలోసన్ నేవించు టారంభింపుడు.

కమిష్టలందరినెద్దకు ఫైలోసన్ రు. 2-6-0. రు. లకుగూడ 4/-వరకును. రు 4/-దానిలో సరకు రెండింటి లుండును.

పంపకదారులు

వాల్ కార్డు బ్రదర్లు,

బొంబాయి అందు బ్రాంచీలు.

Issued by:

NATURAL CHEMICALS LTD., LONDON E. C. 1, 28 St. John's Lane 549

సంసారసౌఖ్యమును పొందుగోరువా రేమిచేయవలెను?

వైల్సన్ లేవ్యం

3

4 గంటలలో పీర్లమును గట్టిపరచును. సింహమునకు శత్రుమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. శ్రీ పురుషులకు ఉల్లాసముకల్పించేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. శుభ జాడ్యములు చేరనియక ఆటంకపరచును. మహారణ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్న చిటికీ. హిమాలయపర్వతమునమూలి కలు, అంబర, శిలాశిల్ప కన్యూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవివగంధకాదులు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమే ఆధారము. అదిచెడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. శ్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును అదరింతురుగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్షింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్షించుట అనవసరము. నుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేతుము, 30 దినములకు గు 30 డబ్బా రూ 8 పత్తములేదు 2 డబ్బాలైన పోస్తేజీ ఉచితము. 1980-వ సం॥ డిసెంబరు 3 అణాలు.

Dr. A. S MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

బ్రటిషు వస్త్రాభిమానము

భారత శాసనసభలో వస్త్రముల సుంకముల గూర్చి నిన్నటిదినము జరిగిన చర్చబట్టి, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు జూపదలచిన బ్రటిషు వస్త్రాభిమానము పట్ల ఎట్టి ఏవగింపు ప్రబలియున్నదో యూహించవచ్చును. తమకు గలిగెడి స్వల్పలాభముల గమనించి, బొంబాయి మిల్లు యజమానులును, మరికొందరును దేశ శ్రేయమును మఱచి, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు, పద్ధతి నామోదించినను, భారతీయ వణిక్కులలో గూడ దూరదృష్టి జూపగలవారు గలరని, బిల్లాగారి ప్రసంగము తేటపరచెను. బొంబాయి మిల్లు యజమానులుగూడ లోలోన సుంకముల చట్టము నేవగించుచునే యుందురని, బిల్లాగారు స్పష్టపరచిరి. హిందూదేశ వస్త్ర వ్యాపారమును యింతవరకు నష్టపరచుటకు, లాంకుమైరు కారణభూతు రాలయ్యెను. ఇప్పటికిని లాంకుమైరు పోటీ తగ్గలేదు. ఇట్టిస్థితిలో లాంకుమైరు పట్ల హిందూదేశము ప్రత్యేకాభిమానము జూపవలసిన యవసరము గనుపించదు. బిల్లాగారు దెలిపినటుల, ధోవతులలోను, రంగు బట్టలలోను లాంకుమైరు హిందూదేశముతో పోటీ నెక్కుడుగ జేయుచున్నది. జపాను పోటీవలన లాంకుమైరుకు నష్టము గలుగుచో, దానిని భక్తి చేయవలసిన బాధ్యత హిందూదేశమునకు లేదనుట స్పష్టము. హిందూదేశము విదేశవస్త్రము లన్నిటి దాడినుండి రక్షణ గోరుచున్నది. విదేశవస్త్రము లన్నిటివైనను, నూటికి ఇరువది వంతున పన్ను విధించుచో, హిందూదేశ వస్త్రవ్యాపార మభివృద్ధి గాంచును. అందుకు మారుగ నూటికి 15 వంతున బ్రటిషు వస్త్రములపై పన్ను విధించి, బ్రటిషేతర వస్త్రముల పై ఇరువదివంతున పన్ను విధించుచో, లాంకుమైరుకు లాభము గలిగినను, హిందూదేశము తీరని నష్టములపా లగును.

ప్రభుత్వసూచనలు, హైందవ మిల్లువ్యాపారులకు రెండురకములసంకటముల నెదుటబెట్టుచున్నవి ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును నిరాకరించుచో, బొంబాయి మిల్లువ్యాపారులకు యిప్పు డిచ్చిన రక్షణగూడ లభించదు. దీని నంగీకరించుచో, దేశముపై శాశ్వత భారము మోపబడును. దీనినుండి వదలించుకొనుటకు పాధ్యపడదు. బ్రటిషు ఉక్కు, బ్రటిషువస్త్రములపై జూపబడిన యభిమానము ఇతర బ్రటిషు సరకులపైగూడ జూపబడును. అందుచే బిల్లాగారు సూచించినటుల, బొంబాయి మిల్లుయజమానులు భేద దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచి, స్వల్ప

లాభమునకై వానిని విడనాడకుండుట మేలగును. వీరు స్వల్పలాభము నంగీకరించుచో, హిందూదేశము లాంకుమైరు నిమిత్తము సంవత్సరమునకు రెండుకోట్లను చెల్లించవలసివచ్చును. అందుచే ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సులేని రక్షణమునిమిత్తమే వీరు పోరాడుట లాభకరము. వస్త్రములపై విధింపబడిన ఎక్సైజు పన్నులు తొలగింపబడగనే, రూపాయి మారకపు రేటు పెరిగెను. దీనివలన హైందవ వణిక్కులకు మిగుల నష్టము సంభవించెను. ఇప్పుడు వస్త్రములకు కొలదిగ రక్షణ యొసగబడగనే, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు ప్రవేశపెట్టబడుచున్నది. ఫలమేమగుచున్నది? వ్యాపారులకు చేకూరెడి లాభముకన్న నష్టమధికముగ గలుగుటచే, క్రొత్త ఏర్పాటులపట్ల సుముఖత ప్రబలజాలదు.

వణ్యుఖించెట్టిగారు ప్రతిపాదించిన రాజీ సవరణ గూడ ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూత్రము నంగీకరించుచు, దేశక్షేమమును పోనాడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారిట్టిసూచనలను 1917 సంవత్సరమున ప్రతిపాదించియుండలేదు. బిల్లాగారు దెలిపినటుల అప్పటికి జపాను లాంకుమైరుతో తీవ్రముగ పోటీజేసియుండలేదు. హిందూదేశక్షేమమే, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యమయినయెడల, లాంకుమైరు వస్త్రాభిమానము జూపవలయునని, వీరు గోర నగత్యముండదు. పండిత మదనమోహనమూలవాగ్ధ్యగారు ప్రతిపాదించదలచిన సవరణ, విదేశవస్త్రములన్నిటివైనను నూటికి ఇరువది చొప్పున పన్నును విధింపగోరుచు, విచక్షణ పనికిరా దనుచున్నది. ఇట్టి సవరణను ఆమోదించుచో, ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశక్షేమమును కాపాడినవారగుదురు. కాని ఇట్టి సవరణను భారత శాసనసభ వారు రంగీకరించుచో, సుంకముల చట్టము ననలే కొనసాగింపజాలమని, ప్రభుత్వ వాణిజ్య సభ్యుడు నిస్సందేహముగ జెప్పెను. వీరి ప్రతిపాదనము బట్టి జూచిన, బ్రటిషు వస్త్రాభిమానమే వీరి నిట్టి చట్టము దెచ్చుటకు ప్రేరేపించెనని చెప్పవచ్చును. హిందూదేశమునకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము గలదనియు, ఆచరణలో అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము నిదివరకే యనుభవించుచున్నదనియు, ఇండియామంత్రిగారు చాటియుండిరి. ప్రభుత్వ సభ్యుని ప్రతిపాదన మిందుకు విరుద్ధము గాదాయని శాసన సభాధ్యక్షు లడిగిన ప్రశ్న కడు సమంజసముగ నున్నది. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య మనునది వట్టి బూటకమని, అధ్యక్షులు దెలిపిన విషయము అతిశయోక్తి కా నేరదు. ఇంగ్లండుగాని, అధినివేశరాజ్యములుగాని అనుభవించెడి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము యిట్టిదేనని, జెప్పటకు వీలుపడునా? మాటలతో దేశమును భ్రమపెట్టుదినములు గడచినవి. ప్రజలు నిజస్థితిని గ్రహింప గోరుచున్నారు. హిందూదేశ రాజ్యాంగ విధానమునకును, అధినివేశరాజ్యాంగ విధానమునకును మధ్య యీ విషయమై భేదముగలదని, నోజాజ్జి రిసీగా రంగీకరించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు తాము మంత్రులమని భావించి, భారత శాసనసభా నిర్ణయమును గౌరవించి దాని ననుసరింప బూనుకొననిచో ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును పదమున కర్థములేదని, అధ్యక్షుడు స్పష్టపరచెను.

ఇట్టి స్థితిలో ఆత్మగౌరవము గల భారత శాసన సభ్యులు తమ పదవులకు రాజీనామానిచ్చి గౌరవముతో బయల్పడుటదప్ప వేరమార్గములేదు జాతీయ

పక్ష సభ్యులు రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, అధ్యక్షుడు గూడ తన పదవిని విసర్జించుననియు, వదంతులు ప్రబలియున్నవి. ఇటుల జరుగుచో, భారతదేశ గౌరవమును వీరు కాపాడినవారగుదురు. జిన్నాగారు ప్రభుత్వసూచనల కియ్యకొనుచు గావించిన ప్రసంగము, వారి గౌరవమున కేమాత్రము తగియుండలేదు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూత్రమును వీరేవగించెదరు. కాని, యాచకులు తమ కోర్కెలు ఫలించునని ఆశపడుటకు వీలులేదని, వీరు చాటుట యవమానకరము. ఇటులజర గుటకు వీలులేనిచో, వీరు శాసనసభలనుండి బయల్పడి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై పాటుబడుచో, పరిస్థితులు త్వరలో చక్కబడును. ప్రజలు యాచకులుగ నుండవలసిన యవసరము తప్పిపోవును. వారి యభీష్టమే తప్పక నెఱవేరుచుండును. ప్రజలు నిస్సహాయులుగాన, హిందూదేశ మెట్టి యవమానములకైనను తలయొగ్గి తీరవలయునని దెలిపెడి వాదనయం దెట్టిపటుత్వము కనుపించదు. అధ్యక్షులు గూడ జిన్నాగారి విచిత్రవైఖరిని నిరసింపవలసివచ్చెను. అధినివేశరాజ్యముల వలె హిందూదేశ మెటుల మెలగగలదని, జిన్నాగారి రిడిగిరి. మెలగలేకపోయినచో, హిందూదేశమున కట్టి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట పౌరుషముగను గాని, అవమానముల కన్నిటికిని దోసిలాగ్గుట పౌరుషము గాజాలదు. భారత శాసనసభలో సుంకములచట్టముగూర్చి జరిగిన చర్చ గాంచిన, భారతదేశము స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము లేనికతన, ఎట్టి దుర్భరస్థితియం దున్నదో తేటతెల్లమగును. శాసనసభలలో నిలిచియుండుటవలన, భావమానపరంపరలకు లొంగుటదప్ప, సభ్యులు నలుపగలిగిన నిజమగు మేలెద్దియు లేదనిగూడ సుబోధకమగును. కాంగ్రెసుహితవును సభ్యులు కొందరు పాటింపక జోయినను, ఈ మూలమున నయినను రాజీనామాల నిచ్చి బయల్పడుచో, స్వాతంత్ర్య భావవ్యాప్తి కివి తోడ్పడగలవు.

బెంగాలు గవర్నరుగారి ప్రసంగము

వంగదేశ శాసనసభలో బెంగాలు గవర్నరు గారు ఎట్టకేలకు ప్రసంగించిరి. నిర్బంధ శాసనము లికనయినను తొలగునని తలచుచున్న నమయమున, మరియొక నిర్బంధచట్టమును బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్ట దలచుట వింతగ దోషకమానదు. 1925 సంవత్సరపు బెంగాలు క్రిమినల్, లాసవరణ చట్టము ఏప్రిలు 23 వ తేదీతో అంతరించును. దీనియందలి ఏర్పాటులలో కొలది మారు చేసెడి నూతన చట్టమును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టెదరు. మరియొక యెదు సంవత్సరముల వరకు నూతన చట్టము అమలులో నుండగలదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును పునరుద్ధరించుటకు వంగదేశమున జరిగిన ప్రయత్నము లింతవరకు ఫలము లయ్యెను. బెంగాలు గవర్నరుగారు మరల మంత్రులను నియమించిరి. వీరి పట్లగూడ సుముఖత ప్రబలలేదు. ఇట్టి మంత్రీవర్గము ఉన్నను లేకున్నను ఒక్కటేయగును. గవర్నరుగా లేతరునయినను ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిలువ బెట్ట సంకల్పించి యున్నారు. ఈ గౌరవమును తాము దక్కించుకొన వలెనని, వీరుద్దేశించి యుందురు. కాని వీరి యత్నముల గాంచి, సహకార వాదు లయినను తృప్తి చెందుచున్నటుల గన్పట్టదు.

నౌకా సమావేశము : అటుమాసముల వాయిదా

నౌకా సమావేశమునకు అటుమాసముల వాయిదా నీయవలయునని, ఇట్టి ప్రతినిధి సూచించెను. ఈలోపుగ ఇట్టికిని ప్రాన్తుకును మధ్య రాజీ గదురునని వీరికి నమ్మకముగలదు. ఈలోపుగ ఇంగ్లండు అమెరికా జపానులు గలసి మూడు జాతుల బడంబడికను గావించుకొనవచ్చు ననియు, ఇట్టి ప్రాన్తుల మధ్య రాజీ గదురునో, పిమ్మట నివి ఐదుజాతుల బడంబడికగ మారవచ్చుననియు, ఇతడు సూచించెను. వీరి నలహా ఎంతవరకు ఆమోదకరముగ నుండునో తెలియదు. నౌకా సమావేశము పూర్తిగ నసజయము గాంచలేదని చెప్పి, సమావేశకర్తల ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుట కిట్టి వాయిదా తోడ్పడినను, ఈ సమావేశము విఫలమయ్యెనని నాగరికప్రపంచ మెంచకమానదు. లోకజేమదృష్టితో, ప్రపంచశాంతిరక్షణకై వలసిన మూలస్థానములను నిర్ణయించి, తదనుగుణముగ వివిధజాతులును నలుపదగిన త్యాగములను నలుపక, ఎవరి లాభములగూర్చి వారు పట్టుదల జూపునంతవరకు, ఆయుధవినిర్ణయముగాని, ప్రపంచ శాంతిరక్షణగాని, జరుగుట దుర్లభము.

మద్రాసు ప్రభుత్వసభ్యుని కాలపరిమితిని పెంచుట

మద్రాసు ప్రభుత్వమున హోంమెంబరుగు ఖా|| బ|| నర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబు బహదూరు గారి ఉద్యోగపదవి, ఈ నెలతో ముగియును. వీరికిబడులుగ నెవరిని నియమించెదరా యని, తర్కవిత్తములు చాల కాలమునుండియు వ్యాపించి యున్నవి. యం. సి. రాజాగారి కీ పదవి యొసగబడునని, వదంతులు ప్రబలెను. అన్యరాష్ట్రపు మహమ్మదీయు నొకరిని సభ్యునిగ నియమించెదరని సూచింపబడెను. కాని, ఈ వదంతులన్నియు నిరాధారమని, నిన్న వెలువడిన ప్రభుత్వ ప్రకటనము దెలిపెను. మరి యొక సంవత్సరము వరకు, నర్ ఉస్మాన్ సాహేబు గారే ఈ పదవిని నిర్వహించు నిమిత్తము, ఉద్యోగ కాలపరిమితి పెంచబడెను. కాని, ఇట్టి చర్య గైకొనుట కేమి యవసరము గలిగెనో, ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు సూచింపబడలేదు. ఉద్యోగ కాలపరిమితులను పెంచుట నకృతుగ నుండుటకు మారుగ, నర్వసాధారణ మగుటచే, ప్రజ లిందుకు గలకారణముల సూచింపబడకున్నారు.

విద్యార్థులు : నానారాష్ట్ర సంఘము

విద్యార్థుల కిప్పుడు నేర్పబడుచున్న పాఠములు చాలక, నానారాష్ట్ర సంఘమునుగూర్చిన వివరములనుగూడ నేర్పవలయునని, జేమ్సుగారు నిన్నటి దినము మదరాసు శాసనసభలో దెచ్చిన తీర్మానము నిరర్థకముగ దోషక మానదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు హిందూదేశమున కర్హస్థానములేదు. తా నెన్నికొనిన ప్రతినిధులను పంపుటకు, యీ దేశమునకు హక్కులేదు. ఇట్టిసితిలో నానారాష్ట్ర సంఘవిధానము, భారతీయుల దుష్ప్రతిని దెలుపుటకు దప్ప మరియొక ప్రయోజనమునకు తోడ్పడజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘమున సభ్యురా లయినపిమ్మట, హిందూదేశస్థాన మతిశయింపలేదు. ఇతరసభ్యుల తోపాటు, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము చే కూరలేదు. ఇంతకన్నను, కాంగ్రెసుచరిత్రగూర్చి

యు, దేశభక్తుల చరిత్రగూర్చియు, పాఠశాలలలో నేర్చి, దేశభక్తిని, దేశసేవోత్సాహమును విద్యార్థుల హృదయములలో నెలకొల్పుటవలన ఎక్కువ ప్రయోజన ముండును.

మద్రాసు కార్పరేషను ఖర్చు

మద్రాసు కార్పరేషను ఖర్చు రానురాను పెరుగుచున్నది. సిబ్బందిక్రింద వ్యయ మధికమగుచున్నది. ఖర్చును తగ్గించుటకై మార్గముల నరయుటకు నిన్నటి కార్పరేషనుసభలో నొక కమిటీని నియమింపవలయు నను సూచన చేబడెను. ఇట్టి కమిటీవారి కృషివలన ఎట్టిఫలము గలుగనో జెప్పవీలులేదు. నూరురూపాయలుగాని, అందుకు పైబడి గాని జీతము దీసికొనువారికి వేతనములను పెంచు విషయమును యోచించుట కొక కమిటీ నియమింపబడెను. ఈ కమిటీవారు రిపోర్టుజేయువరకు వేతనములు పెంపుజేయబడవు. కార్పరేషనుఖర్చు తగ్గనిచో, ప్రజలపై ఎచ్చు పన్నులను విధింపవలసి వచ్చును. కాని ప్రస్తుతిపు పన్నుల భారమునే మోయలేక బాధపడుచున్న ప్రజలు, ఎచ్చుపన్నుల ననలేధరింపజాలరు. రాబడిబట్టి ఖర్చును నిర్ణయించుకొనుట, ఏసంస్థ కయినను అవసరము. మద్రాసు కార్పరేషనువారయినను యీమార్గమునే అనుసరింపక తీరదు.

పూర్వకపుల గ్రంథములు

పూర్వకపులు రచించిన ఆంధ్ర గ్రంథములందు శృంగార వర్ణన లుగ్నవను కారణముచే, గ్రంథ ప్రకటనమును నిషేధించుటయు, వానియందలి వద్యములను తీసివైచుటయు, పరిపాటియయ్యెను. ఇట్టి దుష్ప్రతి ఇతర దేశభాషాగ్రంథములకు వాటిల్లి నటుల దోషదు. ఆంగ్లభాషలో పేక్కుకియకు మున్నగు కవులు రచించిన ఉద్ద్రాగములలో నిట్టి వర్ణన లున్నను, వీనిని దొలగించినటుల గానరాదు. ఈ సంగతినే సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారును, పీఠికాపురాధీశులును, నిన్నటిదినము మదరాసు శాసనసభలో స్పష్టముగ ప్రతిపాదించిరి. శ్రేష్ఠకవుల గ్రంథములను రూపుమాప వలదని, ఎచ్చరించిరి. హోంమెంబరుగారు యీ విషయమును సానుభూతితో విచారించెదమనిరి. వీరి సానుభూతి మెట్టనే కార్యరూపము దాల్చినగాని ప్రయోజనముండదు.

కోయంబత్తూరు కళాశాల

కోయంబత్తూరు సెంకడుగ్రేడు కళాశాలను మొదటి తరగతి కళాశాలగ జేయవలయు నను కోర్కెకు జవాబిచ్చుచు, మొదటితరగతి కళాశాలల సంఖ్యను జెంచుటకు ప్రభుత్వమువా రంగీకరింపరని యు, కోయంబత్తూరు విద్యార్థులు చెన్నపురికివచ్చి చదువుటవలన ఎట్టి యిబ్బంది గలుగదనియు, ఒకరాత్రి ప్రయాణము కష్టము లోనిది గాదనియు, ప్రధానమంత్రిగారు జవాబు చెప్పట తోచినయము. ఇప్పుడు చెన్నపురినుండి పొంబాయికి మరునాడు పోవుటకు వీలు గలుగుచున్నది. అంతమాత్రముచే మద్రాసు విద్యార్థులు పొంబాయికి పోవలయునని జెప్పట పాడియగునా? కోయంబత్తూరులో మొదటి తరగతి కళాశాలకు తగినవసతి యున్నపుడు, దాని నేల వినియోగింపగూడదో తెలియదు.

స్పెండరుగారు : గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధము.

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమమును చులకనజేయుచు, మహాత్ముని నిర్బంధింపక, వారి పట్ల ఉపేక్షవహించుటయే లాభకరమని, స్పెండరు గారు డెయిలీ న్యూసుపత్రిలో వ్రాసిరి. ప్రభుత్వము వా రెట్టి చర్య గైకొనెద రోత్వర లో దెలియగలదు. ఈ లోపల మహాత్ముని యుద్యమమునకు అన్ని రాష్ట్రముల నుండియు తోడ్పాటు వాద్దానము చేయబడుచున్నది. ఈ సమయమున మహాత్ముని నిర్బంధించినను నిర్బంధింపకున్నను, వారి దృఢ సంకల్పము నెఱవేరకమానదు. మహాత్మునితో సమాధాన పడుటయే, బ్రిటీషువారి ముఖ్యకర్తవ్యమని వా రెంతత్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

పోలీసుశాఖ

పోలీసువారు తమ స్నేహితులని ప్రజలు భావింపవలయుననియు, వారి ననుమానముతో జూచుచు, వారిని బహిష్కరించుచుండు సంతవరకు, ఉభయల మధ్య స్నేహము కుదురజాలదనియు, వంగ దేశశాసన సభలో హోంమెంబరుగారు చాటిరి. కాని, పోలీసు వారు ప్రజాసేవకులమని గుర్తించి, అటుల పాటుబడ సంతవరకు, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. ఇందుకు గాను స్వపరిపాలన సిద్ధి యవసరము. ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యతవహించుకొలదియు, పోలీసువారు ప్రజాసేవకులమని గుర్తించి, ఇంగ్లండు మున్నగు స్వతంత్ర దేశములో మెలగుచున్నటులనే మెలగ గలరు.

రాజమండ్రి కళాశాల

రాజమండ్రి కళాశాలను ఆనర్సు కాలేజిగ మార్పు తలంపు మానివేయబడె ననియు, విశాఖ పట్టణమునందే ఆనర్సుతరగతు లేర్పరుపబడుననియు, ప్రధానమంత్రిగారు నిన్నటిదినము జెప్పినను, కళాశాల ననలే ఎత్తివైచు నుద్దేశ్యమును సూచింపలేదు. ప్రస్తుత కళాశాలా భవనములను పెంచి కట్టుట కేర్పాటు జరుగునని, వీరు జెప్పియుండుటచే, రాజ్యా హేద్రవర పేరులలో గలిగిన అలబడి యింతటితో తొలగునని ఎంచెదము.

అస్సాము శాసనసభ

చెప్పల కుట్టుకులస్థుడు ఎన్నుకొనబడుట

ప్రత్యర్థియగు వకీలు ఓడిపోయెను

సిల్లిటు, మార్చి 25:—మిష్మపూరు నుండి బెంగాల్ శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన మెహతారు (ఉచ్చుసేవకుడు) కలవలన భారతదేశము ప్రజాపరిపాలనాభిలాష వెల్లడియ్యెను. దానికి నిదర్శనము అస్సాములో గూడ గన్పట్టెను. ఒక తమిళుచ్చి యను మాదిగ కుల స్థుడు ప్రత్యర్థి యగు ప్రి డ్ డ య వి రే మ లా లు పో ము గా రి ని అత్యధికసంఖ్య వోట్లతో వోడించి శాసనసభ కెన్నుకొనబడిను. గంజాయి త్రాగుడు—ప్రభుత్వపరాజయము అస్సాము శాసనసభలో, గంజాయి త్రాగుడు మన్నించుట తీవ్రముగ చర్య గైకొనవలసి సూచించు బడ్జెటుకోత ఆమోదింపబడెను. (ఆ. ౧)

స్థానికవార్తలు

సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారి కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వపదవి ధీరింపబడుట

మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగా నున్న సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ గారిని మరియొక వత్సరమువరకు యాసానమునకు దుండుకొనుటకు సార్వభౌమదు అంగీకరించెను. (గెజిటు)

రాకపోకలు:—శ్రీమతి రుక్మిణి లక్ష్మీపతి, శ్రీ జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రిగారు అసామ్యుదాబాదునందు గత 21 వ తేదీని జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభయందు పాల్గొని నేటిఉదయమున మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి.

నవాబ్ సర్ సాలర్ జంగ్ బహదూర్ గారు నేటి ఉదయమున ఉడక మండలమునుండి మద్రాసుకు వచ్చి ఆపస్తావన రాబాదుకు వెళ్లిరి.

సర్ వీ. పి. పాట్రోగారు నేటిఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 22 వ తేదీకి అంత్యదిన వారమున మద్రాసులో సంవత్సర ఫగటున వెయ్యింటికి 842. 7 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు మందు వారమున వెయ్యింటికి 42. 1 మరణములు సంభవించెను. స్త్రీలకు కన్యాధి 58 మందికి తగిలెను. వారిలో 9 గరు చనిపోయిరి. ఆటలమృతలన 1, ఎం.పెరికు జ్వరమువలన 2, మలేరియావలన 4, యితర జ్వరములవలన 36 మరణములు సంభవించెను. 1929 సం. యీ వారమునకు పరియగు వారమున వెయ్యింటికి 41.8 మరణములు సంభవించి యుండెను.

శ్రీ శ్రీ డి. వి. సీతారామస్వామిగారు

ఖరగపూరు ఆంగ్ల పాఠశాల సానుభూతి

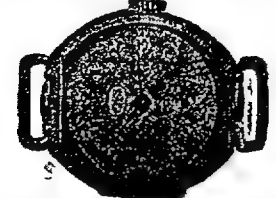
ఖరగపూరు ఆంగ్ల పాఠశాల గత 22 వ తేదీని శ్రీ శ్రీ నాగేశ్వర ఆధ్యక్షతన సభిగాడి డి. వి. సీతారామస్వామి మరణమునకు చింతిల్లుచూ యీ క్రింది సానుభూతి తీర్మానమును ఆమోదించిరి. ఖరగపూరు ఆంగ్ల పాఠశాల ఖరగపూరు ఆంగ్ల సంఘ కార్యదర్శిగనుండి ఆంగ్లవాదమునకు శ్రీ డి. వి. సీతారామస్వామిగారి అకాలమరణమునకు మిగులచింతిల్లుచూ సీతారామస్వామిగారి తండ్రికిని సంసారమునకును తమ సానుభూతి అందజేయుచు తీర్మానించిరి.

సత్యాగ్రహ ప్రచార బహిరంగసభ

మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఉపన్యసించెదరు

తిరువల్లి క్లబ్ కి కాంగ్రెసు సంఘము, మద్రాసు యవక సంఘపు రాజకీయశాఖ, చెన్నపురి ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల యాజమాన్యమున కేళు సాయంకాలము 6 1/2 గం తిరువల్లి క్లబ్ కి సమన్వితమున తిలక్పుట్టమనందు మద్రాసు పౌరుల బహిరంగసభ జరుగును. మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారు కాసనోల్లంఘనముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు రాప్రార్థితులు.

THE MOST DURABLE AND ACCURATE TIME-KEEPER.
(E.W.S.) ELIADA WATCHES MIRAGE SHAPES

10 1/2 turn 10 year guarantee. Rolled Gold.
15 Jewelled Rs. 15/- each
Do. 14 kt. Solid Gold. 15 Jewelled Rs. 24/- each
Do. 18 kt. do. do. Rs. 27/- each
Each Watch supplied with a guarantee of three years, in a fire Box.
THE INTERNATIONAL WATCH TRADING CO.,
Bhendi Bazaar, Bombay.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

ఉద్యోగుల వేతనాభివృద్ధి చర్చింపబడుట

మద్రాసు, మార్చి 26:— చెన్నపురి కార్పొరేషను బడ్జెట్టు విచారణ గావించుటకుగాను నిన్నటి సాయంకాలమున రిపునభవనమునందు సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత వీ. రామస్వామియ్యుడు దలచుచున్న రద్దీక్షితవహించుచు బడ్జెట్టువిచారణకు సభవారసునింపవలసిన మార్గమును నిర్ణయింపవలసినదిగా గోరిరి.

మొట్టమొదట ఖర్చుసంబంధమును లెక్కలను విచారించి పరిశీలనగా శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు గావించిన ప్రతిపాదన వెల్లువచే అందుకు సంబంధించిన తీర్మానములు మొదట చర్చింపబడుటకు నిశ్చయింపబడెను.

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రపాదించిరి. 100 రూపాయల నెలతీతము లేక అంత కెక్కువ తీతము ననుభవించుచున్న కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు వేతనాభివృద్ధి గావించు విషయము ప్రస్తుత సంవత్సరము విచారించబడవలెను.

సత్యమూర్తిగారు తమ తీర్మానమునుగూర్చి మాట్లాడుచు ఉద్యోగుల వేతనములకైంద ప్రస్తుత సంవత్సరమున కేర్పాటుచేయబడిన రూ. 48,820 మొత్తములో నెలతీతము లేక ప్రస్తుత ఉద్యోగుల వేతనాభివృద్ధి కైందపబడియున్నదో మరియు నింకను అధికముగా నియమింపబడు ఉద్యోగుల వేతనము లొకరకెంత మొత్త ముద్దేశింపబడియున్నదో తెలుపగోరిరి.

అందుకు కమిషనరు గారు జవాబు చెప్పచు ప్రస్తుత ఉద్యోగుల వేతనాభివృద్ధి కొరకు రూ. 7,000 మొత్తము ప్రపాదించబడినదనిరి. అందుపై సత్యమూర్తిగారు తిరిగి మాట్లాడుచు, అధిక వేతనములను పొందుచున్న యుద్యోగులకు వేతనాభివృద్ధిగావించి తక్కువవేతనములను పొందుచున్న ఉద్యోగులను విడిచిపెట్టుట న్యాయముగాదనిరి.

శ్రీయుత డి. ఎం. రీడుగారు సత్యమూర్తిగారి తీర్మానమున కొక సవరణ ప్రపాదించుచు యీ విషయమును విచారించుట కొకకమిటీ నియమింప బడవలెనని నూచించిరి. రీడుగారి సవరణ అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింప బడినందున, సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము రీడుగారి సవరణతోగూడ యీ క్రింది విధముగా ఆమోదింపబడెను:—

“కార్పొరేషను ఉద్యోగుల వేతన ప్రమాణముల గూర్చి విచారించుట కొక కమిటీ నియమింపబడి రిపోర్టు గావించు వరకును, 100 రూపాయలు లేక అంత కెక్కువ నెలతీతము గల కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు వేతనము నభివృద్ధి గావించు విషయము విచారించబడవలెను.

పైన చెప్పబడిన కమిటీ యీ దినన కేర్పొన బడిన సభ్యులతో గూడియుండుటకు తీర్మానింపబడెను. శ్రీయుతలు వీ. రామస్వామియ్యుడు, ఎన్. సత్యమూర్తి, జి. నారాయణస్వామిశాస్త్రి, చాఫ్ మన్, డి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారు, డి. ఆర్. కోదండ రామ ముదలియారు, డి. పి. మిశ్రా నుండరం పిల్ల, కమిషనరు గార్లు.

పిమ్మట శ్రీయుత జి. రంగయ్యనాయుడుగారు యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రపాదించిరి:—“ప్రతిదివిజనులోను ఆయా దివిజనుల కన్సిల్లరులచే నూచింపబడిన పబ్లిక్ కార్యముల నిమిత్తము వ్యయపరచబడుటకుగాను రివిన్యూఫండులనుండి రూ. 2,000 మొత్తము ప్రత్యేకింపబడవలెను.”

ఈతీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడుటకు వీలులేదని సత్యమూర్తిగారు తేలికగా అభ్యక్షించి తీర్మానమును త్రోసివేసెను. అందుపై జి. రంగయ్యనాయుడుగారు తాము ఇట్టి సందర్భములో రాజీనామా నివృత్తయే మేలని నుడివీరి.

పిమ్మట బషీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు ఈ క్రింది తీర్మానమును ప్రపాదించిరి.

“కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించుటగూర్చి సలహా గావించుటకు గాను ఒక కమిటీ నియమింపబడవలెను. ఈ కమిటీ కార్పొరేషను కన్సిల్లరులతో గాక యితరులతో గూడియుండవలెను. ఈ కమిటీకి ఆలవెన్యూ మొదలగు ఖర్చులకుగాను రూ. 10,000 మొత్తము ప్రత్యేకింపబడవలెను.

శ్రీయుత ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారు పై తీర్మానములో నూచింపబడిన కమిటీ నియమింపబడుటకు వీలులేదనియు, చట్టము ప్రకారము సభవారీచే నియమింపబడు ఏకమిటీయందయినను 2/3 వంతు సభ్యులు కార్పొరేషను కన్సిల్లరులయి యుండవలెననియు, నుడివీరి.

అందుపై డి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారు ఒక సవరణ నూచించుచు, కమిటీకి బదులుగా కార్పొరేషనుతో సంబంధములేని యొకవ్యక్తి నియమింపబడవలె నని నూచించిరి.

అంతటితో సభ తిరిగి నేటి సాయంకాలమునకు వాయిదా వేయబడెను.

చెన్నపురి శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారి ఓటమి

బ్రిటిషువారు ఇండియను వైద్యపట్టము నిరాకరించుట

శాసనసభవారి నిరసనతీర్మానము

(బుధవారము ఉదయము చర్చ)

మద్రాసు, మార్చి 26:—మద్రాసు శాసనసభలో నేడు రెండు ముఖ్యమును తీర్మానములు చర్చింపబడెను. బ్రిటిషు మెడికల్ కౌన్సిలువారు భారతదేశ విశ్వవిద్యాలయముల (మద్రాసుసహా) వైద్యపట్టములను నిరాకరించుచు గావించిన తీర్మానమును నిరసించుచును, దీనికి ప్రత్యుత్తరముగ మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తమరాష్ట్రమునకు బ్రిటిషువైద్యులను రప్పించరాదని శిఫార్సుజేయుచును, వైద్యశాఖ గ్రాంటులో నూరు రూపాయలకొతను పి. శివరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. బ్రిటిషు వైద్యసంఘమువారి విపరీతచర్య భారతదేశ మంతటను నిరసించబడుచున్నదనియు, తెంగాలు శాసనసభలో నట్టి తీర్మానము ఆమోదింపబడెననియు, భారతీయులు భారతదేశమునందే వి. ఎం. ఎస్. పరీక్షకు హాజరుటకు వీలగునట్లు పరీక్షనిబంధనలు మార్పుజేయవలెననియు శివరావుగారు తెలిపిరి.

మంత్రిగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు యీ విషయము చాల సంవత్సరములనుండి చర్చింపబడు చున్నదనియు, సిల్లాలో నీ విషయమున ప్రముఖులందరు సభజేసి చర్చించియుండిరనియు తెలిపిరి. ఇండియాలోనే ప్రత్యేకముగ నొక మెడికల్ కౌన్సిలు స్థాపించవలెనని నిశ్చయించిరి. వైస్రాయిగారి కారీరిగ శిఫార్సుజేయుచు జనవరి 20 వ తేదీన ఆనెంబ్లీలో తీర్మానించబడెను. దానిగూర్చి యేవిధమున శాసనము జరుగకపూర్వమే బ్రిటిషుకౌన్సిలువారు శివరావుగారు తెలిపినవిధమున తీర్మానించుట కొత్తవిక్కులను తెచ్చి పెట్టినది. బ్రిటిషుకౌన్సిలువారు తీర్మానించుటకు యెట్టి హక్కులేదు. ఈ విషయమున ఇండియా ప్రభుత్వము వారాలోచించుచున్నారనియు మంత్రిగారు తెలిపిరి.

శివరావుగారి తీర్మానము ఓట్లు లెక్కింప నవసరము లేకుండగనే ఆమోదించబడెను.

విద్యాశాఖయందు డా॥ ముత్తులక్ష్మీరెడ్డి గారు నిన్న సాయంకాలము ప్రతిపాదించిన కొత్త తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనిరి.

వైద్యకళాశాల ఉద్యోగములు

మద్రాసు వైద్యకళాశాలలో ఆనాటమి జియాలజీ, మెడికల్ జూరిస్ప్రూడెన్స్ ప్రఫెసరుల ఉద్యోగముల గూర్చి సమాచారము తెలిసికొనుటకై డి. బి. రామునిమినసుగారు వేరొక కోరికను ప్రతిపాదించిరి. ఈ ప్రాసెడరు ఉద్యోగముల ఖాళీలను భారతీయులతోనే నింపవలెనని నూచించిరి.

నాగన్న గౌడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ఈ ఉద్యోగములకు దరఖాస్తులను ఆహ్వానించుచు, ఇంగ్లాండులోనే ప్రకటించిరా ఇండియాలోగూడ ప్రకటించిరావలెనని యడిగిరి. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు ఇంగ్లాండులోను ఇండియాలోనుగూడ ప్రకటించిరనియు, లండనులోనున్న వైకమిషనుగారు ఉద్యోగులను నియమింపలేదనియు, వారి వద్దకు వచ్చిన దరఖాస్తులనుగూడ మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు పంపుచున్నారనియు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారే ఉద్యోగులను నియమింతురనియు తెలిపిరి.

మినసుగారు తీర్మాన ముపసంహరించుకొనిరి.

మోహనీతైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనాపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, పీడ్యు, ఉద్యోగస్థులు. మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. నుండరల మోహలావ్యాధులకు ప్రావకులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమును నువాన చేపు నలవి గాదు. తలకు రాచి దుప్రకృతిని ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును నువానద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు ఇచ్చి యున్నాము. వేయేల, ఓకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలను. అమ్మరాంజనండ్లపొ బొంబాయి-మద్రాసు

బొంబాయి గవర్నరు ఢిల్లీకేగుట

రాజప్రతినిధితో రాజకీయ పరిస్థితులను చర్చించుటకై

బొంబాయి, మార్చి 25:—నిన్నటి సాయం కాలమున్నట్లుండి బొంబాయిగవర్నరుగారు ఢిల్లీకే గిరి. వీరి యీతోందరప్రయాణముయొక్క ఉద్దేశము ముఖ్యముగా రాజప్రతినిధితో రాజకీయపరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించుటకే యని తెలియుచున్నది. గవర్నరుగారు దక్షిణజిల్లాలకు వెళ్లవలసియుండెను. కాని, యిపుడట్లు జరుగదనియే నుడువవలసియున్నది. (అ. ప్రె.)

మదరాసు (ఆంధ్ర) కాంగ్రెసు సంఘసభ

30 వ తేదీన శనివారం 5-30 గంటలకు

మదరాసు మండల (ఆంధ్ర) కాంగ్రెసు సంఘసభ యీ నెల 30 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలము 5-30 గం. ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున (7, తంబుచెట్టివీధి) జరుగును.

1. నూతన వత్సర కార్యానిర్వాహకవర్గము ఎన్నికలు.
2. కాపనోల్లంఘన ప్రయత్నములు, వాలంటీరులను చేర్చుట.

3. ఇతరనిషయములు చర్చింపబడును.

సభ్యులెల్లరును విచ్చేయప్రార్థితులు. వాలంటీరులగు జేరగోరెదినారుగూడ సభకు వచ్చిన దరఖాస్తు ఫారములను బడయ గలరు.

మదరాసు } జం. వెం. కిరీటిరావు,
25-3-30 } కార్యదర్శి.

జి. ఐ. పి. రైల్వేసమ్మె

ప్రభుత్వ సభ్యుని నివేదిక

ఢిల్లీ, మార్చి 25:—అసెంబ్లీ సభలో ఆనీగారును, దివాన్ చమలాలగారును అడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రస్తుతర పూర్వకముగా ప్రభుత్వసభ్యుడగు సర్ బాల్డి రెయినీగారు జి. ఐ. పి. రైల్వే సమ్మెనుగూర్చి యీ క్రింది వివరములను తెలియజేసిరి. మార్చి 17 వ తేదీనాటికి 10, 900 మంది పనివాండ్లు తిరిగి పనిలో చేరుట కై దరఖాస్తులనుం పుకొనిరి. 4, 850 మంది తిరిగి చేర్చుకొనబడిరి. 4, 500 మందికి కొలది కాలములోనే పని కల్పింపబడునని వాగ్దానము చేయబడెను. 1, 500 మంది ఏ విధమైన వాగ్దానము చేయబడలేదు. ఎందువల్లనగా వారు రైల్వేపనులకూడ భారీచేసి వెళ్లిపోయిరి. వాగ్దానము చేయబడిన పనివాండ్లందరు తిరిగి పిలవంతత్వంలో పనిలో చేర్చుకొనబడుదురు. పనిలో చేరదలంచినట్లుగా దరఖాస్తులను నియంతకాలములో పంపుకొనియుండనివారినికూడ ఇకముందు రైల్వేవారికి అవసరమని తోచినప్పుడు పనిలో చేర్చుకొనుటకుగూడ వారు సమ్మెచేసియుండిరను ఆక్షేపణ ఎప్పుడును చేప్పబడదు.

సమ్మెలో చేరక స్వావిభక్తిపరులై పనిచేసినవారికి మామూలు వేతనములకంటె రెట్టింపువేతనము లొసంగబడిన వార్త నిజమో అబద్ధమో దరియాప్తు చేయబడును.

జి. ఐ. పి. సమ్మెదారులలో ఇద్దరుక్రిస్టియను 4 గురు పురుషులును ఆరెస్టుచేయబడిరి. బొంబాయి సమీపములో 9 మైళ్ల దూరములోనున్న కొలివాడా అను స్టేషనువద్ద నున్న స్టేషనుమాస్టరుమీద ఎవరో దౌర్జన్యము చేసిరి. అందుమీదట కొంత కలవరము జరిగెను. పోలీసువారు వచ్చిరి. జనసమూహమునకు పోలీసువారికిని సంఘర్షణయు జరిగెను. ఆ కొట్లాటలో పై తెప్పిన 6 గురును ఆరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తిసుకొనవచ్చును.

వెల రు 1/- వికరూపాయి మాత్రం

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా॥ 9-30 X॥

మార్చి 27, 28-3-30 తేదులందు

"Light of Asia"

"బుద్ధ చరిత్ర"

గ్రేటు ఈస్టర్న్ కార్పొరేషనువారిచే తయారుచేయబడినది. 6 భాగములు.

ముఖ్యపాత్రధారులు:—మిస్టర్ హిమానురామగారు, మిస్ సీతాదేవిగారును గాక, ఇతరులు 4 వేలమంది ఇందు అభినయించిరి.

మన రాజదంపతులచే మెప్పుబడసినది

మనకు గవర్నరు జనరలుగా నుండిన రీడింగు ప్రభువు ఈ ఫిల్మును చూచి ఆనందించెను.

ఎంతటి చిరునైన గడ్డముకూడ

మృదువుకాగలదు

మీగడవంటి రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు నడగ, ఎంతటి చిరునైన గడ్డముకూడ మృదువుగ ట్లెరము చేసికొనుటకు తోడ్పడగలదు.

WRIGHT'S
COAL TAR
SHAVING SOAP

అద్దంకి నాంచారమ్మదేవి

అహింసాత్మకమగు జాతర

నాంచారమ్మదేవికి ప్రతియేడాదియందును పుత్సవము జరియేడునూ జాతరయు, జరుగును. యీసంవత్సర ఫాల్గుణశుద్ధపాక్షమికికూడ బాటలు సౌకర్యములలేని అదివితాలాకాయందలి విశ్వనాథపల్లి అనేకేలజనముతో క్రిక్కిరిసి పోయినది. అనేకములను వివర్తలకు సంపత్తులకు ఆదేవికి మొక్కబడులకై దున్నలను, గొర్రెలను, మేకలను కోల్లెను, బలియిత్తురు. అందు బ్రాహ్మణులునైతము పాల్గొందురు. ఈ సంవత్సరకోత్సవమున కొకచిత్రము జరిగినది. యాత్రార్థము వచ్చువారిలో కొక యమ్మకాచియున్నది. ఆమె ఖద్దరుధారణి, 40 యేండ్ల సాధ్వీయతల్లి. యోగినివలె గవ్వట్టును. చిరకాలము మానవ్రతము నవలంబించి అధ్యాత్మిక చింతతో కాలముగడుపుచుండు పుణ్యులకి, శిష్యులకూడగలరు. ఆకరుజారాకెక్కి స్థూనింపుమా ప్రతియారికునికిని జీవకార్యణ్యమును గడ్డదికతో మొరబెట్టుచూ కడుపులో కలబెట్టి బ్రతిమాలుచుండెను. జాతరకుబోవు ప్రతి జంతువును కాగలిండుకొని కన్నీళ్లొడ్డుచుండెను. జాతరకు లేబడిన జీవజాలములు క్రిక్కిరిసి యుండెను. వీరంగములనూ వంబనాదములనూ గదాచారుల వికృతాట్టనో సములునూ ఆవేశపరుల పూనకములనూ కొలహలముగనుండెను. కటికమానసులు దేవిద్వారము నెగుట కత్తులను ఘోషించుచుండిరి.

యాత్రికులు పలువురు ఆయమ్మతో గుడికి చుట్టులిప్పి నాంచారమ్మకు దండములు పెట్టికొని హింసలేకుండా తిరిగి వచ్చెదమని ప్రమాణములుచేసిరి. కొందరు వెనుకకుగింజుకొనిపోవు గొరియలను ముందుకు లాగుచున్నారు. ఈ సందర్భమున దేవదూతలవలె ఆ మహాజనసమూహము మధ్య "అగుడు అగుడు" అనుకేకలు వేయుచు జనమును ముందుకు త్రోసికొనుచు కొందరువచ్చి అహింసాత్మకమును బోధింపసాగిరి. ఆయమ్మ బోధనలచే పక్వమయియున్న ప్రజలు నులభముగ, జీవహింసను మానుట కంగీకరించిరి. బలుల నిచ్చుటకు తెచ్చిన జీవములను గుడిపట్టు లిప్పి ఆయమ్మకు అజంతువులను జూపి ఆమె యాశీర్వచనముల నంది వెడలిపోయిరి.

దేవదూత యనదగిన శుభవాసి వారయ్యగారు నెనగొండ న గలింగంగారు మొదలగువారు ఆయమ్మశిష్యులు వీరి కెక్కువ సమాకూలయి సర్వవిధముల యీ అహింసా విషయకున

పాటుపడినవారు. శేషరై వెంకటకృష్ణయ్యగారు బాదర్ల నాగయ్యగారు, కోనూరి రామకృష్ణయ్యగారు, బడె సుబ్బారావుగారు, జక్కా ధర్మారాయుడుగారు, అత్తూరి నాగేశ్వరరావుగారు మొదలగువారు బందరు దివి తాలూకాలయందలి రైతుప్రముఖులు ఈ యుద్ధయమున కంతకును మూలమయిన ఆయమ్మ శేషరైతాలూకా గొరిగపూడి వాస్తవ్యులగు గొరిగపూడి మాచమ్మగారు అచటికి లేబడిన అత్తూరి దుకాణములకు బోయి త్రాగిన పాటకపు జనుడొక్కఁడును లేకు. వీరి హితబోధ బాగుగ పనిచేసిరి. అహింసాత్మకమే స్వరాజ్యసోపానము. యీ అహింసాత్మకమగు సాత్వికారాధనము దేశమునకంతకును అదర్శమగుగాక! యీ యుద్ధయమునకు మూలమగు మాచమ్మగారిని వారీయనుచరులను సదరు దివితాలూకా నాయకులకు శేషరై వెంకటకృష్ణయ్యగారు మొదలగు వారిని సర్వేశ్వరుం డాశీర్వదించుగాక!

చలసాని నాగభూషణము.

ఆదోనీ పురజనుల బహిరంగ సభ

(ఒకవిలేఖరి)

ఆదోనీ, మార్చి 24:—బల్లారిజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత టి. నుబ్రహ్మణ్యంగారు 22 వ తేదీన యీ పురమును దర్శించి, ఆనాటి సాయంకాలమున పబ్లిక్ రీడింగు రూమునందు జరిగిన సభలో "ప్రస్తుతరాజకీయ స్థితి గూర్చి యుపన్యసించిరి. 28 వ తేదీ సాయంకాలమున శ్రీ వీరభద్రస్వామివారి దేవాలయముందు జరిగిన సభలో "పూర్ణ స్వరాజ్యము" గూర్చి తెలుగు భాషలో నుపన్యసించిరి. దాని శ్రీనివాసరావు ప్రావుగారు "పల్లభాయి పటేలు, నేనుప్రగార్ల అరెస్టు నిర్బంధము" గూర్చి కన్నడభాషలో నుపన్యసించిరి. పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మానము లేకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

(1) శ్రీయుతులు పల్లభాయి పటేలు నేనుప్రగార్లను యీ సభవారభినందించుచు, మహాత్ముని పూర్ణస్వరాజ్యోద్యమమునకు జయము గలుగుగాకయని ప్రార్థించుచున్నారు.

(2) విదేశవస్త్ర సహిసాగ్రహణను, ఖద్దరు వ్యాపకమును, కొనసాగించుటకుగాని యీ క్రిందిసభ్యులుగల కమిటీ నేర్పాటు చేయుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

విదేశవార్తలు

ఇండియాకు తుదకు నిరంకుశ ప్రభుత్వమే సిద్ధించును

లిట్టన్ ప్రభుని యువన్యాసము

(ఫ్రీ. ప్రె. లండన్ బాబు)

లండన్, ఫిబ్ర 27:—మాన్రేకళాశాలలో హైందవ సమస్యలనుగూర్చి యువన్యాసం చేసిన లిట్టన్ ప్రభు తాము హైందవులే యనియు చిన్నప్పటినుండియు హైందవులతో తమకు పరచయము కలదనియు నుడివెలిచిపో మహాసంగ్రామ సమయమునందు ఇండియా సామ్రాజ్యమున కొనసాగిన నేనయొక్క ఫలితమే మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు, నైపును నివేదిక ప్రకటించబడగనే బ్రిటిషు రాజకీయములలో హైందవసమస్య యత్యంత ప్రాముఖ్యముగ నున్నదని, ఇండియా-యొక్క భావిదశ మంతయు బ్రిటిషు నియోజకవర్గములవారిపై నాధారపడి యుండును. ఇండియా యంతయు నొక జాతి కాదనట నిజము కాదు. రాజకీయముగా ఇండియా యంతయు నొక జాతి.

ఇండియాకు అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగుటయన్న కనడామొదలగు అధినివేశ రాజ్యముల రాజ్యాంగ ప్రజాత్మిక యాదేశమునకు వర్తించునని కాదు. ఇండియాకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము సిద్ధించినపుడు యాదేశముయొక్క యంతస్తు యితర అధినివేశ రాజ్యముల యంతస్తును బోలీయుండుననియే దానిభావము. ఇండియాలో నాదేశమును పరిపాలించుకొనుటకు శక్తిగల హైందవులు కలరు. బ్రిటిషు సహాయముననే నేటి ప్రభుత్వము జరుగుచున్నది. కాని ఇంగ్లాండు నందువలె దేశీయుల కందరక్షను నియోజకాధికారమునొసంగుటకు వీలు లేదు. వీలన న యిట్టి ప్రభుత్వవిధానము ఇండియాకు శేషము నుతనము.

తుదకు ఇండియాలో స్థిరపడునది యేదో యొక నిధుగు నిరంకుశ ప్రభుత్వముగానే యుండును. అందరికన్నను జయములగువాతే అధికారమును పొందెదరు. ఈ ప్రభుత్వము స్వదేశ సంస్థానమునందలి నేటి ప్రభుత్వముల బోలీయుండును. ఇండియాలో ప్రజానాయక ప్రభుత్వము జయప్రథముగా నుండల యుననిన, హైందవ జీవితమంతయు ప్రజానాయక సూత్రములపైనే యాధారపడి యుండవలయును. ఇండియా స్వపరిపాలన కోరుట ఇంగ్లాండునకు అవమానకరము గానేరదు. దేనియొక్క విలువైనైతే ఇండియాకు ఇంగ్లాండు బోధించియుండెనో, దానినే నే దాదేశముకోరుట ఇంగ్లాండున కత్యంత గౌరవప్రదమేయగును. ఇండియా యంతయు బ్రిటిషువారియెడల విరోధమును, బూనియుండలేదు. హైందవుల సహాయములేనిది ప్రభుత్వము ఒక్కరోజైనను కొనసాగజాలదు.

ప్రపంచమునందలి ఏ దేశములోనూ ఇండియాలోవలె ప్రభుత్వమువారి రతివాదులయెడ సహనమును జూపుచుండుట లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తనబలమునుగూర్చి యాత్మ విశ్వాసము గలదు గనుక నయ్యది అతివాదులను లక్ష్యపెట్టుట లేదు. ఓగ్రియు; అత్యవిశ్వాసమును గలవారలే తమ యాదరముల బడయగలరు.

ఇండియా యందలి బ్రిటిషు సైన్యము

(వైరెస్)

రుగ్బీ, మార్చి 24:—బ్రిటిషు యుద్ధ సమితియగు హాగ కామన్సుస్థలో సైనికవ్యయమునుగూర్చి మున్ఫటించును. ఇండియా యందలి బ్రిటిషు సైన్యము విడిచినచో బ్రిటిషు సైన్యము సంఖ్య 1,48,900 అని చెలిసిరి. 1921-2 సంవత్సరములో 1,48,000 సైనికు లుండిరి. ఇండియాలో 60,000 బ్రిటిషు సైనికులుండిరి. అనగా ప్రతి 5000 మంది దేశీయులకును నొక ముంగ్ల సైనికు ముం డెను. ఈ మా సంఖ్యల నేల వెలుపుచుండిరనగా ఇండియాలో నేమా యత్యధిక సంఖ్యాకులగు యంగ్ల సైనికులుండిరిని కొందరు దురభిప్రాయమును కలిగియుండుట నుడిచి.

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి విపరీతాధికారము

తొలగించుటకు నిశ్చయించబడెనని

బెన్ గారు నుడువుట

ఇండియాలో మెడికల్ కౌన్సిల్ ను

స్థాపించుటనుగూర్చి ప్రశ్న

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 25:—వ్యక్తులను అరెస్టుచేసి, యెట్టి న్యాయ సానవిచారణ లేకనే వారిని నిర్బంధించుటకు వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారికి గల యధికారమును తొలగించుటకు నిశ్చయించబడెనని నేడు కామన్సుస్థలో ఇండియా మంత్రి ప్రకటించెను. ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారిమీ చేయదలచియున్నారని థర్ట్ లో గా రడుగగా, నేడు వంగరాష్ట్ర కామన్సుస్థలో యీవిషయమునుగూర్చి గవర్నరుకు సర్ స్టాన్లీ బాక్సన్ గారు చదివి వినిపించిరి. ఈ ప్రకటన సార్వభౌముని ప్రభుత్వముయొక్క యనుమతిపైననే గావించబడుచుండెనని బెన్ గారు నుడిచిరి.

హైందవ వైద్యులగుటలు

కామన్సుస్థలో హైందవ వైద్యులగుటనుగూర్చి వేయబడిన ప్రశ్నకు జవాబొసంగుచు, యిపుడు జరుగుచున్న అసెంబ్లీ సమావేశము ముగియులోపుగా ఇండియాలో వైద్య సంఘమును నెలకొల్పుటకు తగిన కానీషమును ప్రవేశపెట్టబాలమని జనవరి 6 వ తారీఖునాడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమకు చెలిపియుండి రని ఇండియా మంత్రి నుడిచెను.

వచ్చే విద్యార్థులలో వైద్యవృత్తిలో నుండుటకు వీలుపడకుండుట తలపించుటకుటై తాత్కాలికపు పేర్కాట్లను గావించవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరిన బాగుండు నని లెఫ్టి సెంట్రల్ కల్చల్ ఫీజుస్ లో గారు నుడిచిరి.

పుట్టివుడి బెక్ (మంత్రి) గారు:—“ఈసంగతులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలో కలిసి యాలోచించుచునేయున్నాను.”

చాలా గారు

ఇండియా కౌన్సిల్ సభ్యుల పరిచయమును పొందుట

అగాఖాన్ గారి యాశయము

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 25:—చాలా, ఎంజనీరు గార్లు నేటి ముదయము ఇండియా కౌన్సిల్ వారి కార్యాలయమునకు వెల్లిరి. ఇండియా కౌన్సిల్ సమావేశము ముగిసినవెంటనే, యిరువురును బెన్ గారికిని, కౌన్సిల్ సభ్యులకును పరిచయము గావించబడిరి. వారెల్లరును వై మానికుల వధివందించిరి.

అగాఖాన్ గారి తంతి

చాలా గారిని విజయప్రథమున వారి వైమానికయాత్రకు యభినందించుచు అగాఖాన్ గారు యాంటిస్టేషన్ డి తంతిసంపిరి. చాలా గారు తిరుగుదలలో తమబహుమతిని పొందెదరుగాక యని యాశించిరి. ఈబహుమతి యేరికో యొకరికి చెందగనే, అమెరికాయాత్రకు తాము మరలబహుమతిసంగెదమని వారు నుడువుచున్నారు. ఇతరబహుమతులనుగూడ సంగెదరట.

చాలా గారుగాని, ఎంజనీరు గారుగాని సమాపములో నేమి చేయదలచినది నిశ్చయించియుండలేదు. వారి దేశములో నధుపక్ష మొక నెలలో జలయినా నుండదలచియున్నార. ఇండియాకు విమానయాత్రయే సలుపవలయునా యనునది వారింకను నిశ్చయించియుండలేదు.

లండనులో మోటారు ప్రమాదము

రుగ్బీ, మార్చి 25:—కొంతకాలము ఈటర్ పాతకాలకు ప్రభావోపాధ్యాయులుగా నుండియున్న డాక్టరు లిట్టెట్ లో గారు లండను పట్టణమున మోటారు ప్రమాదమునకు లోనైరి. వీరిని గాయములతో నాస్పత్రికి గొంపోయిరి. వీరివయస్సు 74.

యూరపులో నుంకములను తగ్గించుటకు మార్గ మేర్పడుననియు దానివలన గ్రేటు బ్రిటనులో వర్తకమున కెంతయో లాభించుననియు గ్రాహంగారు చెలిపిరి.

సామ్రాజ్య ఆర్థికమహాసభ ప్రత్యేకముగ జరుగుటయూ లేదా?

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 25:—1926 లో జరిగినటులే సామ్రాజ్యసభ నొకదానినే సాగించి అందు ప్రత్యేకముగ ఆర్థికవిషయముల కార్యక్రమమును ఏర్పాటుచేసి చర్చించుట బాగుండుననియు ప్రత్యేకముగ ఆర్థికసభ అవసరము లేదనుకొనుచున్నారనియు కామన్సుస్థలో రాం శే మన్గోపాల్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

బియండు గారు

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 25:—ప్రెంచి కార్యక్రమము ననుసరించి లండనుసభలో ఒకంబడిక కుదురుచో మంచి యభివృద్ధిగ పనిసాగినటులే యుండునని బియండు గారు ప్రెంచి సెనటులో విదేశాంగ కార్యాలయపు మంత్రియనువుడు చెలిపెను. ప్రాంసు ఎన్నటికిని ఒడంబడిక కుదురుటకు అడ్డురాదు. ప్రెంచివారు తమ యభిప్రాయములను చెలుపనే చెలిపిరి. తిరిగి ఇపుడు సభకు పోనన్నారము కాబట్టి మన ఇరుగుపొరుగు దేశమునకు తృప్తిని కలుగ జేయగలర మనుకొనుచున్నాడను. కాని విస్తారముగ ఆశలను బెట్టుకొనరాదు. ప్రమాదకరమును సమానత్వమును తలచెట్టరాదు. అందరకును లాభించు ఒడంబడికను జేసికొనుటకు ప్రాంసు కృతసిక్కియురాలై యున్నది. ఇంకను రాయబారములు ముగియలేదు. దీనిని పూరించుటకు ఎక్కువ సౌకర్యములున్నవని తోచినపుడు మరల దానినెత్తుకొనవచ్చును. నిరాశజెంద నక్కరలేదనిరి.

ఇటలీ సూచన

ఈసభను ఆరునెలలవరకు ఆపుచేయవలెను. ఈలోపుగ ప్రాంసు ఇటలీ ఇంతవర కీసభ ఫలోన్ముఖక గాంచుకుండుట కన్న అడ్డుకుటకు ప్రాంసు, ఇటలీ పరిష్కరించుకొనును. ఈప్రకారము ఆరునెలల ఆపుచేసినను బ్రిటిషు అమెరికా జపాను కలిసి ఒడంబడికను జేసికొనుటకు అభ్యంతరముండరాదని ఇటలీ ప్రాంసు ఒప్పుకొనును. ఒకవేళ ప్రాంసు, ఇటలీ తమ చిక్కులను సడలించుకున్నచో ఈముగ్గురు జేనుకొన్న ఒడంబడికను అయిదుగురికి వర్తించునటుల జేయుటకు రాబోవు సభలో ఆలోచించెదరు. ప్రాంసు ఇటలీతగవు పరిష్కారమునకు మన్గోపాల్ గారి సహాయ మవసరమగుచో మన్గోపాల్ గారు అందులకిష్టపడవలెనని నీసీరుగ్రాండి గారినిరి. ఎప్పటికైన అయిదుగురు ప్రభుత్వములు ఒడంబడికను జేనుకొనగల్గుదురను నమ్మకముతోనే ఈసభను ఎత్తివేయక శ్రమయనక అన్నివిధముల వాలోచించుచున్నారు.

అధినివేశ పంచదార పరిశ్రమ

(వైరెస్)

రుగ్బీ, మార్చి 25 పంచదారమీద పన్నున్నంతకాలము రైల్వేసౌకర్యము లుండవలసినదే. ఎక్కువసుంకములను ప్రభుత్వ సహాయమును తీసివేయవలెనని పంచదార పరిశ్రమ విచారణసంఘమువారు సిఫార్సుజేసిరి.

ఇటీవలి రేఖలను జూచినదానికంటె ఆర్థికపత్ర నూచనలు చాల బాగున్నవని డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక చెలుపుచున్నది.

విడుదలబట్టి ఆస్ట్రేలియాలో సాగుచున్న తీగలేని దూరశ్రవణ యంత్రము బాగానే పనిచేయుచున్నదట.

నాకాదళ నిర్ణయసభ చేదెననుటకు బదులు చాల యభివృద్ధి గాంచెనని అలగ్నాండరుగా రనుచున్నారు.

గ్రీన్స్

(రిజిస్టరు)

ఫస్ట్ - డ్రైడ్

పాస్టిల్స్

ఎవరికైనను శీతలము, ముక్కుయందు వ్యాధులు లేక గొంతుకలో వ్యాధులు, దేశీయోష్ణస్థితుల ననుసరించి కలిగెడు వ్యాధులను, బలహీనత కను, దుర్బలమునకు "గ్రీన్స్" అమోఘముగ పనిచేయుగలదు.

ఈ జగద్విఖ్యాతి గాంచిన యాషధమునందు మెన్ థాల్, యూక్లిప్టు, లిక్విరైస్ మొదలైనవి యుండుటచే లోని అవయవములను చక్కబరచి, ముక్కు, గొంతుక, శరీరములకు వ్యాధులు కలుగకుండ గాపాడగలదు. ఈ పాస్టిల్స్ నమ్మకముగ పనిచేసి, ఒకబిళ్లను నోటిలో వేసుకొని చప్పరించినంతటనే దానియందుండు బేషధశక్తిగల యావిరులు శ్వాసకోశములందును దానికి సంబంధించిన భాగములయందును బాగుగ పనిచేయగలదు.

అ. 14

ఒక సీసా.

"గ్రీన్స్"ను పిల్లలకు నిర్భయముగ వాడదగి, సరిగ పనిచేయునను సంపూర్ణవిశ్వాస ముండదగినది. పిల్లలు యితర యాషధము లేవియు పుచ్చుకొని సమయమందు కూడ "గ్రీన్స్"ను పుచ్చు కొందురు.

స్పెన్సర్ అండు కో., లిమిటెడ్., మద్రాసు.

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

హైకోర్టు తీర్పు

ఎక్కుపార్టీడిక్రీ రద్దుచేయుటకై అప్లికేషను దాఖలుచేయబడెను. అప్లికేషను కొట్టివేయబడెను. కొట్టివేయబడిన అప్లికేషను పునర్విమర్శచేయుటకై పిటిషను దాఖలు చేయబడెను.

ఎక్కుపార్టీ డిక్రీ రద్దుచేయవలెనా? అప్లికేషను పునర్విమర్శ చేయవలెనా?

స్వా|| సర్ వేపా రామేశంగారి తీర్పు
గెల్చిన పక్షపు స్వాధీనవాది:—మోచర్ల శ్రీరామ మూర్తిగారు హైకోర్టు పక్షము.

హైకోర్టులో దాఖలు చేయబడినది. ఆర్. సి. నెం|| 668 ఆఫ్ 29 కేసులో స్వాధీనమూర్తి వేపా రామేశంగారు తీర్పు చెప్పిరి. కేసు సందర్భములు యీ క్రిందిరీతిగా నుండెను.

ఒక ప్రతివాదికి వ్యతిరేకముగా జిల్లా మునసబు గారు ఎక్కుపార్టీ డిక్రీ నొకటి జారీచేసిరి. ఈ ఎక్కుపార్టీ డిక్రీని రద్దు చేయవలసినదిగా కోరుచు (19 ఆర్డరు రూలు 18 ప్రకారము) ప్రతివాది అప్లికేషను దాఖలు చేసెను. ఈ అప్లికేషనుకు బలా చెల్లించబడక పోవుటవల్ల అప్లికేషను జిల్లా మునసబుగారి చే కొట్టివేయబడెను. కొట్టివేసిన అప్లికేషను పునర్విమర్శ చేయ వలసినదిగా కోరుచు ప్రతివాది (ఆర్డరు 47, రూలు 1 ప్రకారము) ప్రతివాది రిప్రొపిటిషను దాఖలు చేసెను.

జిల్లా మునసబుగారు యీ రిప్రొపిటిషను అంగీకరించి తీర్పు చెప్పెను (19 ఆర్డరు 18 రూలు ప్రకారము) దాఖలు చేసిన అప్లికేషనును పునర్విమర్శచేయుటకు అంగీకరించుటకు బదులుగా మొట్టమొదటి ఎక్కుపార్టీ డిక్రీని కూడ రద్దుచేయు ళ్లియు వ్యాజ్యమునే పునరాలోచనచేయుటకు అంగీకరించిరి.

జిల్లా మునసబుగారి తీర్పు అక్రమముగా నున్నదనియు సదరు ఉత్తరువును మార్చి వలసియున్నదనియు కోరుచు వాది హైకోర్టులో రివిజనుపిటిషను దాఖలు చేసెను. ఈ రివిజను పిటిషనులో పిటిషనురు తరపున హైకోర్టులో మోచర్ల శ్రీరామమూర్తిగారు (అడ్వొకేటు) వాదించిరి. స్వా|| సర్ వేపా రామేశంగారిగారు తీర్పుచెప్పిరి.

శ్రీరామమూర్తిగారి క్రిందిరీతిగా వాదించిరి.

బలా చెల్లించనందున కొట్టివేసిన అప్లికేషను పునర్విచారణ చేయవలసినదిగా కోరుచు జిల్లామునసబుగారి యెదుట ప్రతివాది దాఖలుచేసిన పిటిషనును జిల్లామునసబుగారు అంగీకరించిరి. కాని పిటిషను అంగీకరించుటవల్ల కలుగవలసిన ఫలిత మేమనగా కొట్టివేసిన అప్లికేషనును పునర్విచారణ చేయుటకు అనుమతించుటయే. కాని జిల్లా మునసబుగారు అనవసరముగా

మొట్టమొదటి ఎక్కుపార్టీ డిక్రీని రద్దుచేయుట అక్రమము. సదరు (19 ఆర్డరు 18 రూలు ప్రకారము) దాఖలుచేయబడిన అప్లికేషను పునర్విచారణచేసిన పిమ్మటనే ఎక్కుపార్టీ డిక్రీ రద్దు చేయుటకు జిల్లామునసబుగారికి అధికారము కలదు.

వై జెప్పినవాడననే స్వాధీనమూర్తులు అంగీకరించిరి.

అప్లికేషను 19 ఆర్డరు 18 రూలు ప్రకారము దాఖలు చేయబడిన అప్లికేషను మూలమే పునర్విచారణ చేయవలయు నని జిల్లా మునసబుగారిని అజ్ఞాపించుచు జిల్లామునసబుగారి తీర్పును రద్దుచేయుచు హైకోర్టు స్వాధీనమూర్తి రామేశంగారు ఉత్తరువిచ్చిరి.

ఈ రివిజనుపిటిషనులో పిటిషనురు తరపున:—మోచర్ల శ్రీరామమూర్తిగారు, వి. మార్యవారాయణగారు అడ్వొకేట్లు.

రెస్పాండెంట్లతరపున:—యం. అప్పారావుగారు, వి. టి. యం. రాఘవాచారిగారు అడ్వొకేట్లు.

అఖిల ఆసియా స్త్రీలసమావేశము

డా|| రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి సందేశము

మద్రాసు, మార్చి 25:— డా|| రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు ఇండియానుండి వెడలకపూర్వము యీక్రింది లేఖను అఖిల ఆసియా స్త్రీలసమావేశ కార్యదర్శికి పంపియున్నారు.

అఖిల ఆసియా స్త్రీలసభ సమావేశపరచవలసిన మీ ఉద్దేశ్యమును తెలిపినలేఖను చాలాసంతోషముతో చదివితిని. మీ కార్యముపట్ల నాయొక్క సంపూర్ణ సానుభూతికలదు. ప్రాచ్యప్రపంచమందలి వివిధజాతులయొక్క వైజ్ఞానికసంబంధమును బలపరచుటయే యీవత్తు ప్రపంచయొక్క విజ్ఞానాభివృద్ధికి ప్రథమ సోపానమును. విజ్ఞానాభివృద్ధి ముఖ్యముగా స్త్రీలమీదనే ఆధారపడి యుండుటచే ఆసియాఖండమందలి వివిధజాతుల స్త్రీలు తమ వైజ్ఞానికసంబంధమును బలపరచుకొనుట తమకు చాల లాభకరముగ నుండును. మీ ఉద్యమమునకు జయము కలుగుగాక.

(అ. ప్రె.)

మీరటు కుట్రకేసు

మీరటు, మార్చి 25:—“గాంధీ, రెనిసు” అను గ్రంథము కోర్టుప్రదర్శనపనువులలో నుంచరాదని దాంజిగారు నూచించిన ఆక్షేపణకు ప్రత్యుత్తరముగ కోర్టువాదు ఆగ్రంథము దాండి, ముజఫరు అహమ్మదు, ఉస్మానిగార్లపై సాక్ష్యము విచారించబడునపు దుపయోగింపబడ దనియ్యి, ఇతర ముద్దాయిల సాక్ష్యము విచారించబడునపు దుపయోగింపబడుననియు కోర్టువాదు నిర్ణయించిరి.

సర్దారు నాదానింగు గారి ని ముద్దాయిలు పలువురు దీర్ఘముగ క్రాసుపరీక్ష చేసిరి. ప్రెమ్మి అఫ్ ఇండియా పత్రికపై కోర్టుధిక్కారపు కేసు నేడుజరుగలేదు. నేటివిచారణ మనోరంజకముగ లేదు.

(అ. ప్రె.)

నల్లజెండాలుకేసు అపీలు

(స్వీయవిలేఖరి)

ఏప్రిలు 2 వ తేదీని విచారణ జరుగును

బందరు, మార్చి 26:—గవర్నరుగారు వచ్చినపుడు నల్ల జెండాలు చూపి బహిష్కారప్రచారముగావించిన కేసులో ఆరువారములు శిక్షవిధింపబడిన బొబ్బ రంగారావు అదినారాయణమూర్తిగార్లు జిల్లాకోర్టులో దాఖలుచేసిన అపీలు ఏప్రిలు 2 వ తేదీని విచారించబడును. (రంభ)

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

ఆంధ్రరత్న భవనము-బెజవాడ

ఈ నెల 28 వ తారీఖు శుక్రవారం మధ్యాహ్నం 1గంటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గసభయొక్క మధ్యాహ్నం 2గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ యొక్క గంటూరులో కాంగ్రెసు భవనమందు జరుగును గాన సభ్యులందరు ఇదియేనోటినుగా భావించి తప్పక దయచేయవలెను. ఇదిచాలా ప్రాముఖ్యమైన సభ.

విషయము

రాష్ట్రములో ఎక్కడెక్కడ ఉప్పుసత్కారము వెంటనే ప్రారంభించుటకు వీలుగా నుండునో అలోచించుట. 2. కార్యదర్శి పెట్టు ఇతరవిషయములు.

భా. సుబ్బరామయ్య

కార్యదర్శిగాను.

గుంటూరుజిల్లా ప్రకటన

పల్నాడు తాలూకా కారెంపూడిరేంజి ప్రాథమిక విద్యా సంఘముయొక్క సప్తమవార్షిక మహాసభ దాచేడ్లి బోర్డు స్కూలుభవనమందు మార్చి నెల 14-15 వ తేదీలలో జరపబడెను. శ్రీ గుంటూరుజిల్లా విద్యాభివృద్ధి కార్యదర్శి యరు మ. రా. రా. శ్రీ డి. సదాశివరెడ్డిగారు వి. ఎ. (ఆనర్సు) సభను ప్రారంభించిరి. 15-30 తేదీన గురజాడ తాలూకా బోర్డు ప్రె. డెంటు గారగు మ. రా. రా. శ్రీ వంటిలు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. కొన్ని పునస్థాపనములు అయిన పిమ్మట ఉపాధ్యాయులవలన కొన్ని తీర్మానములు పెట్టబడి ఆమోదింపబడినవి. సభకు కారెంపూడి, గురజాల రేంజిల డిప్యూటీయిస్సె పెక్టర్లుగార్లు దయచేసి ఉపాధ్యాయులకు ముఖ్యాంశములు ఉపన్యాసములు ఇచ్చిరి. తదుపరి అధ్యక్షునికి ప్రేక్షకులకు ఉపాధ్యాయులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

రంగిరాల విశ్వనాథము,

రేంజి క్రెడిట్.

21-30.

సత్యగ్రహ పటాలములు

కాశీ

కాశీ, మార్చి 21:—కాశీ విద్యాపీఠములోని విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులను కలిసి మొత్తము 50 నుండి సత్యగ్రహోద్యమమునకు వాలంటీరులుగా చేరిరి. ఒకవారము దినములు అవసరమైన క్రమశిక్షణను పొందెను.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగారు యీక్రింది వార్తను ప్రకటించుచున్నారు:—

గత జనవరి 26 తేదీని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యచూహోద్యమ దినమున విజనూరజిల్లాలో కొందరు జనులు తమ ఇండ్లపై జాతీయపతాకములను నెలకొల్పిరి. ఆ జిల్లాలో పర్యటనము చేయుచుండిన సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు ఆగు బెయిటుగారు సదరు జెండాలను నూడ లాగించిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ వారు యీసంగతి విని సత్యగ్రహ మారంభించిరి. కొందరు వాలంటీరులు జట్టుగా చేరి జాతీయపతాకములను చేతబుచ్చుకొని జాతీయగీతములను పాడుచు బెయిటుగారు ఏగ్రామము వెళ్లితే ఆగ్రామమునకు వెళ్లి ఆయన జేరాయండరనే జాతీయ పతాకమును ప్రతిష్ఠింపసాగిరి. ఇందువల్ల బెయిటుగారు చికాకు తెంది చేయదలందుకొన్న మకాములను చేయకుండా జేరా తీయించి వెడలిపోవు మండిరి.

వాలంటీరులు తిరిగి వచ్చినారని తెలిసి బెయిటుగారు తాము జెండాలను ఉడలగొనినందువల్ల జాతీయోద్యమము చెక్కుచెదర లేదని గ్రహించిరి. అందువల్ల కాంగ్రెసుకమిటీ వారు తమసత్యగ్రహమును నిలిపివేసిరి.

ప్రచారము

పండిత కృష్ణచంద్ర విజయవాదసింగుగారును తదితర నాయకులను కాశీనుండి బయలుదేరి, కిజకాబారా అను గ్రామమునకు వెళ్లి ప్రజలకు బహిరంగసభలో ఉపన్యాసము లొసగిరి.

యీ నెల 28 వ తేదీని మధ్యాహ్నము సభజరిపిరి. పోలీసువారు పెచ్చి ముందుగా ఆ గ్రామములో మకాము చేసినప్పటికి సభ జరుపబడెను. యీనెల 29, 30 తేదీలలో గంగాపుర లో మోహనలాల సక్సేనానుగారి అధ్యక్షతన జరుగజోయిడి జిల్లాసభకు వాలంటీరులు చేర్చుకొనెడిరి.

సత్యగ్రహ వాలంటీరులను చేర్చుటకుగాను మూడు డిపోలు కాశీగ్రామములో స్థాపింపబడినవి. ఒక డిపో కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయము వద్దను రెండవది యువజనసమితి కార్యాలయమువద్దను, కాశీ విద్యాపీఠసత్యగ్రహ, శిక్షణాలయము వద్దను నెలకొల్పబడినవి. ఇవి నిన్ననే నెలకొల్పబడినవి. సత్యగ్రహవాలంటీరులకు కవాతు చేర్చుటయే గాక ప్రపంచచరిత్రలోని విప్లవకర్తలను భారతదేశముయొక్క ఆధిపత్యమును లవనాశాసనముయొక్క చరిత్రయును సత్యగ్రహసభకుల యందలి వేర్వేరు విభజనలను వాలంటీరులకు బోధింపబడును.

కరాచీ

కరాచీ, మార్చి 24:—

డా॥ కిరూగారు స్వామి గోవిందానందుగారును గత కలివారమునాడు తమ పర్యటనము ముగించి తిరిగివచ్చిరి. లారా నాలోన, పికారిపూరులోన, హోపేలోను బహిరంగసభలలో ఉపన్యసింపిరి. ముక్లాలో విద్యార్థులు బహిరంగ సభలు రెండు జరిగెను. విద్యార్థులు మంచి యుత్సాహము కనుబరచిరి. లవనాశాసనము ధిక్కరించుటకు సత్యగ్రహ వాలంటీరులు వేల వేలుగా రావలెననియు అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీవారి యుత్తరజ్ఞానతోడనే తామును తమ ఆనుచరులను కరాచీలో సత్యగ్రహ మారంభించెదమనియు స్వామి గోవిందానందుగారు చెప్పిరి. సత్యగ్రహ మారంభించుటకు కరాచీ చాలా అనుకూల మై యున్నది.

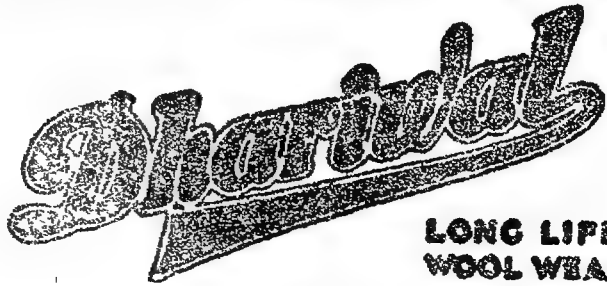
ఇచ్చట వాలంటీరులు సమృద్ధిగా చేరూరెదరు. సనసహాయము కూడ చేపాడును. కరాచీ కాంగ్రెసు నాయకులు భయము భీతిలేని ధీరులు. వారియందు సింధు రాష్ట్రీయులకు సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదు.

మహాత్ముని ఆదర్శ ఆయురతోడనే గజూరు సత్యగ్రహోద్యమంలో చేరుటకై నిన్నటిదినము స్వామిజీయన, 6 గురు సత్యగ్రహ వాలంటీరులను నిన్న ఆహ్వానముచేయుటకు ప్రయత్నమై నల్లిరి.

స్వామిజీయొక్క సలహాసవరించి కరాచీలో సత్యగ్రహ వాలంటీరుల శిక్షణార్థ మొక్కయోశ్రమమును కరాచీలో న్నాడించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

బుగ్గతాయి యువజనసమితి సభ్యుడొకడు కరాచీనగరములోనికి రాగూడని గవర్న మెంటువారిచే నిషేధింపబడెను. కాని గవర్న మెంటు ఉత్తరువును ఆరదు ఉల్లంఘించెను. అందువల్ల గత కలివారం రాత్రి ఆయన ఆరెస్టు చేయబడెను.

తాను భారతీయుడ ననియు తనదేశములో నెక్కడ నయినను కాంతముగా తన విధియును గడపుటకు తనకు హక్కు కలదని అతడు వాదించెను. ఈభయమునోసభలో సభ్యుడు. అందువల్ల యీతనిని అభినందించుచు సమర సభవారు తీర్మానములు చేసిరి. ఈ సభవారి సమావేశములో స్వామి గోవిందా

చి ర కాలము వాడతగిన

ఉన్ని కంబళీలు, తివాచీలు

స్వచ్ఛమైన ఉన్నితో తయారుచేయబడినవి. తూకమునందు తేలికయై ఎక్కువ వెచ్చదనము నివ్వగలవు. చలికాలమునకు మిక్కిలి ఉపయోగమైనవి.

స్వదేశీ కంబళీలు 8 1/2' X 4 1/2' ఒక్కొక్కటి రు 10-4-0

తోఫాతివాచీలు 8 1/2' X 4 1/2' " రు 9-0-0

వాడేమాతరం కంబళీలు 7' X 4 1/2' " రు 7-2-0

8' X 4 1/2' " రు 8-0-0

హిందూదేశములో తయారుచేయబడినవి.

BY

The NEW EGERTON WOLLEN MILLS CO.,

(Branch of the British India Corporation, Ltd.)

DHARIWAL

PUNJAB

నందుగారును, గిద్దానీగారును ఉపన్యసింపిరి. విదేశీవస్త్ర బహిష్కరమును చేసి అందరును సత్యగ్రహ వాలంటీరులుగా చేరవలయు నని హెచ్చరించిరి.

దేశమునకై ప్రాణత్యాగముచేసిన మహాపురుషుల సంస్మరణ దినమొకటి సింధురాష్ట్రములో జరుపబడును. యీ నెల 30 తేదీని మిగిలిన రాష్ట్రములలో నూడ ఇది జరుపవలయునని స్వామిజీ కోరెను. బెయిల్లో నుండే రాజకీయ ఖైదీలలో కొందరిని గౌరవముగా జూచుటయును మరొకరిని తక్కువ మర్యాదగా జూచుటయును కూడవలయు అందరిని సమాన ప్రతిపత్తితో చూడవలెననియు గవర్న మెంటు వారి నియమములు ఆక్రమములనియు, స్వామిజీ చెప్పెను. దేశముకొంతకై కష్టము లనభవింపచున్న వారి హోదయార్థ మొకసభ ఏర్పాటు చేయవలయు నని స్వామిజీ చెప్పెను.

లక్నో

లక్నో, మార్చి 24:—లవనాశాసన ధిక్కారము చేయుటకై రాయబారి లీజుల్లో ఏర్పాటు ముగిసినది. మహాత్ముని ఆరెస్టు ఆయితోడనే, లేదా, దేశముంటు కాసన ధిక్కారము ఆరంభించవలసిన దు ఉత్తరవు వచ్చినవెంటనే యిచ్చట సత్యగ్రహ మారంభింపబడును.

ఈ సత్యగ్రహసన్నాహముల నన్నింటిని స్వయముగా తనిఖీచేయుచున్న పీట్రాహూగారు ఆశ్రయమునండి ప్రత్యేకముగా కంపబడినందు ఇటువల వచ్చిరి. వాలంటీరులు అత్యధిక సంఖ్యాకులుగా చేరుచున్నారు. రాయబరీజిల్లాలో జేటానది తీరము సత్యగ్రహారంగముగా నిర్ణయింపబడినది.

మొదటిజిల్లాలో 25 వందల వాలంటీరులు లక్నోనుండి కాలినడకన బయలుదేరెదరు. మధ్య మధ్య గ్రామములలో ఆగి గ్రామ స్థులను యీ కాలినడకనములో చేరవలసినదిగా హెచ్చరించెదరు.

రాయబారిజిల్లా అధికారులు తమ నిరంకర చర్యలను ఇప్పుడే ప్రారంభించిరి. రామూ మహేశ నారాయణుగారును, రాంభరోసు కల్కపాదుగారును తదితర కాంగ్రెసు నాయకులు 17 మందియును ఆరెస్టుచేయబడి విచారణలో నున్నారు.

లక్నో కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులకు మోహనలాల సక్సేనాగారు వైజేప్రస మద్దాయిలను జూచుటకు తెలుసుకు వెళ్లి, వారిలో మాట్లాడిరి. సలూ తహసీలులో జరగజోవు రాజకీయ మహాసభలో యానాయకులు పాల్గొనకుండుటకై వీరిప్పుడు ఆరెస్టు చేయబడిరిని తెలియుచున్నది.

కటక్

కటక్, మార్చి 24:—సత్యగ్రహోద్యమ మారంభించుచున్న సందర్భములో గోపబంధు చౌదరిగారు, పూర్ణచంద్ర బోసుగారును తదితర కాంగ్రెసు నాయకులు 7 గురును ఉపన్యసింపరాదని ఉత్తరవుచేయుచు సబువిజనము మేజిస్ట్రేటుగారు 144 సెక్షను ప్రయోగించిరి. నిన్న కటక్ముక్తి కాంగ్రెసు సంఘమువారు బహిరంగసభ జరిపి సత్యగ్రహోద్యమ మారం

భించుటకు తీర్మానించిరి. వాలంటీరులను చేర్చుటకు నిర్ణయించిరి. 144 సెక్షను గోపబంధుగారు ఉల్లంఘించిరి. విద్యార్థుల సభలో నుపన్యసింపిరి. విద్యార్థులు గాంధీ మహాత్ముని శ్రాద్ధ్యనుములో చేరవలయునని హెచ్చరించిరి. 68 గురు వాలంటీరులుగా చేరిరి. వాలంటీరులను తర్జీయతు చేయుటకు బంకూరాలో నొక శిక్షణాలయము నెలకొల్పబడెను.

అభియాశ్రమాధ్యక్షులకు సురక్షవెస్టిగారు 25 గురు వాలంటీరులతో యీ నెల 28 వ తేదీని లవనాశాసన ధిక్కారమునకై బయలుదేరెదరు. వీరు కలకత్తా నిన్న చేరిరి. వీరికి కలకత్తా పోగులు స్వాగత మొసంగిరి. గంధాక్షతలు శ్రీలచే వారికి సమర్పింపబడెను. వీరు బంకూరాకు వెళ్లుచున్నారు.

కలకత్తా

కలకత్తా, మార్చి 28:—కలకత్తా సమావేశములో కీలా ఆరంగ్గి పాయింటు అను గ్రామములో 25 గురు లవనాశాసన ధిక్కారమునకై వాలంటీరులుగా చేరిరి. ఆసభకు అధ్యక్షుడైన 70 ఏండ్ల ముసలియొకడు కూడ వాలంటీరుగా చేరెను.

బారిసాలు

బారిసాలు, మార్చి 24:—జిల్లాలోని ప్రచారక మహాసభవారు సత్యగ్రహ కమిటీయొకటి ఏర్పాటుచేసి వాలంటీరులను పోగుచేయుచున్నారు. లవనాశాసన ధిక్కారమునకు తగిన రంగసలము నిర్ణయింపబడును.

బెంగాలు కాంగ్రెసు కాసనసభ ధిక్కారసంఘమువారు వాలంటీరులను మరుగుగా చేర్చుచున్నారు. కలకత్తాలో 400 వాలంటీరులు చేరినారు. జిల్లాలో అనేకమంది చేరుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఏప్రిలు 6 తేదీకి సత్యగ్రహ మారంభింపగలరనియు యేర్పాటు ముగియు ననియు తెలియుచున్నది.

కలకత్తాలో 15 మంది పోలముకాపులు

సత్యగ్రహముచేసిరి - శిక్షింపబడిరి

కలకత్తా, మార్చి 24:—15 మంది రయితులు ఉభయ తయారుచేసిరి. వీరిలో ఇద్దరు శ్రీలుకలరు. వీరు డైమండు హార్వరుకోర్టులో విచారింపబడిరి. వీరితరపున ప్లీడరు లేడు. మగవానికి ఒక్కొకనికి రు 2 లు చొప్పునరయిన్ను ఆడవానికి ఒక్కొకటి రు 0-4-0 చొప్పున యున్ను. జరిమానా విధింపబడినది. జరిమానా చెల్లించుమని చెప్పినందువల్ల రెండు రోజులు విడిచెరు విధింపబడెను. "మేము చాల బీదవారము కనుక మమ్ములను వదలిపెట్టిన పిమ్మటకూడ మేము తిరిగి ఉప్పు తయారుచేసెదము" అని ఆ బీదరయితులు చెప్పిరి.

వీరికి కేసు కలకత్తా విద్యార్థులు స్వాగత మొసంగిరి. ఇచ్చటి ప్లీడరుకూడ స్వాగత మొసంగిరి. లవనాశాసన ధిక్కార సత్యగ్రహ మారంభింపబడినతోడనే తాముమాడ ఆ ఉద్యమములో చేరెదమని 15 మందియును చెప్పిరి.

(శ్రీ మె.)

సత్యమేయైనచో సత్యంకల్పమే!

మహాత్మునిచే యంగుయిండియాపత్రికలో ప్రకటింపబడిన లేఖ

వై జెప్పిన శిక్షి కతో మహాత్ముడు గతవారము వెలువడిన యంగుయిండియా పత్రికలో తనకువచ్చిన యీ క్రింది లేఖను ప్రచురించెను:—

మాన్యపరితా! గాంధీ సహృద్యరా! ఆహింసాధర్మపరా యణా! మీకెట్లు విన్నవించవలయునో మాకు తెలియదు. మాకు నీవు సుహృద్భూతమే సాయుధుడవైన సుహృద్భూతమే కాక పోవద్దును. ఇటీవల మీరు ఇర్విత్ ప్రభువును పంపిన ఆంధ్ర సం దేశ లేఖ లో దౌర్జన్యపద్ధతినిగూర్చి వ్రాసియుండిరి. విప్లవోద్యమసంఘములు యీ దేశములో వ్యవహార కట్టుదిట్టము లును క్రమశిక్షణమును లేకయున్నవని మీరు వ్రాసియుండిరి. నిరుపేదల కాప్రతిభులయిన మీరు వ్రాసిన వాక్యమును సం తసమునో చదివి ఆనందించితిమి. కాంతి సమర ప్రైవ్యాధిపతి లైన నీవు పవిత్రదీపమయిన మార్చి 12 వ తేదీని కాసనోల్లంఘన పూర్వకమయిన భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము యీ ద్వీతీ య స్వాతంత్ర్య సమరమును మీరు ప్రారంభించినందులకై మిమ్ముల నభినందించుచున్నాము. మా పతాకములను దించి మీకు జోహారు చేయుచున్నాము.

సామ్రాజ్యవాంఛనముచే పీడింపబడుచున్న కొట్లా కొలది ప్రజలను దైన్యమునుండి రక్షించుటకై దౌర్జన్యసహితమయిన యుద్ధమే కట్టకడపటి తరణిపాయముగా భావించి డి యీ ప్రాచ్యదేశ యువజన విప్లవోద్యమాభిమాను లందరికిని మీ యంగు యిండియా పత్రిక ద్వారా మేము ప్రబోధము చేయదలంచితిమి. మీ యుద్ధమమునకు జయము కలుగుటకే కాక, దౌర్జన్యరాహిత్యవాదులను మీకును దౌర్జన్యవాదులను మాకును పరమాధి యొక్కటే యగుటలను యీ సందేశమును మీ పత్రిక ద్వారా విప్లవోద్యమాభిమానులకు తెలియజేయ గోరెదము.

ఆయుధసహితముగా పోరాడుటయే కర్తవ్యమని భావించెడి విప్లవాభిమానులందఱును దేశక్షేమాధ్యక్షము తమ ప్రయత్నములను కొంతకాలము నిలిపియుంచవలసినదిగా కోరుచున్నాము. గాంధీమహాత్ముని నూతనతత్వ వింకోకమారు పరీక్షచేయుట కవకాశ మొసంగెదము గాక. 1930 మార్చి 12 తేదీ మొదలు 1931 మార్చి 11 తేదీవరకు అనగా 3 సంవత్సరముల కాలము ఈదేశముయొక్క కొట్లాకొలది నిరుపేదల యుద్ధవ్యభాగ్యములను ప్రాప్తాప్రాప్తములను మహర్షియగు మహాత్ముని సంతకేర్పలకు అధింపము చేయుదుముగాక; వారి ప్రయత్నముల ఫలిత మెంత ఘోరముగా పరిణమించినను సరే ఈ 3 సంవత్సరముల కాలము లోను భారతదేశములోని జనసామాన్యముందు ప్రబోధము కలుగజేసి మన సాయుధవిప్లవోద్యమమునకు శ్రోత్రగా అనుచుండ సంఖ్య వృద్ధిచేయుదము. మన శక్తిసామగ్ధ్యముల నన్నిటిని యిందుకై వినియోగించెదము. మనరహస్యసంఘముల నన్నింటిని క్రమమయిన వ్యవహార కట్టుదిట్టములలో ఉంచి ఒక కేంద్రసంఘమునకు అనుబంధించెదము. సన్నాహములు పూర్తిచేసినవిగ్గుట మన రహస్యసంఘము లన్నియు బహిరంగముగా నే తిరుగుబాటు చేయవచ్చును.

గాంధీమహాత్ముని కోసంగవలసిన 3 సం|| రముల పరీక్ష కాలము ముగిసినతోడనే అనగా 1931 మార్చి 12 తేదీని అప్పుడు పరీక్షితులు అనుకూలముగా నున్నయెడల బహిరంగముగా స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు ఆయుధములతో కాల్పుద్రువ్వెదము. మనమిట్టి యుద్ధప్రకటన చేయకపూర్వము కడుపుకుట్టికై బ్రిటిషు పటాలములలో చేరెడి భారతీయులను ఆరీతిగా చేరకుండ చేయుటకై దారిద్ర్యదేవత సరికట్టవలయును. ఈమాడు సంవత్సరముల గడువులో తోచనీయమైన ఉపద్రవకార్య మొనరైన యీదేశములో చేసినయెడల, అట్టి దౌర్జన్యము మనవిప్లవ సంఘముయొక్క పనికాదని జవాబుదారీ లేని పరాయివాడు చేసిన పరిణయము ఋజువుచేయవలసిన భారము మనవిప్లవ సంఘసభ్యులయందు కలదు. ఇది మనవిప్లవసంఘములోని పవిత్ర ధర్మమై యున్నది.

మనకు ఆత్మత్వము, ఆత్మార్పణము, ఆత్మగౌరవములు ఉన్నయెడల మనము కేవలము రక్తపిపాసచే ప్రేరితులమును విప్లవకారులము కాము అని బాహ్యప్రపంచమునకు ఋజువుచేయవలసియున్నది. సమిష్టిగా ఏకమతముగా వ్యవహరించి మాతృదేశమునకు ఖ్యాతి తెచ్చెదరు గాక! కాశ్యోక్తిని సంచెదము గాక!

ఇట్లు, మీ సుహృద్భూతులు. విప్లవోద్యమ కార్యనిర్వాహక నర్తకభ్యులు బి. ధీర్, 1930) తమ ప్రతినిధి తమ కార్యనిర్వాహకుని మార్చి 11 తేదీ) కర్నూలు బిడివ్యారా విన్నవించు కొనడమైనది.

మహాత్ముని యభిప్రాయములు నాకు చేరిన వైతేఖను ఉన్నది యున్నట్లుగా ప్రచురింపిరి. కర్నూలు బిడిగా రెవో మాచేడిభాగ్యము నాకు కలుగ

Advertisement for 'GAY MALARU' (గాయమలకు) featuring a bottle of 'JOHN'S LINIMENT' and an illustration of a person applying it to their back. Text describes its benefits for various ailments like rheumatism and muscle pain.

లేదు. కర్నూలు బిడి యనునాతడుగాని, ఆతడు వ్రాసిన యుత్తరముగాని బూటకము కానియెడల యీ విప్లవోద్యమ పక్షమువారు చేసిన యీ తీర్మానమునకు వారిని అభినందించుచున్నాను. నాకు 3 సంవత్సరములు గడువు పరిమిత మొసగబడినది. ఈ గడువు నాకు చాలును. ఈ 3 సం|| ర ముల కాల ములో నాయొక్క దౌర్జన్యరాహిత్యముయొక్క నిరంతర ప్రభావమువల్ల వారికి నాయుద్ధమప్రాశస్త్యము బోధపడినియెడల యీ దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమును బోధించుటకు నేను అనర్హుడననియే నేను భావించవలయును. కాబట్టి యీ విప్లవోద్యమ పక్షమువారు తమ దౌర్జన్య పద్ధతులకు ఆపివేయుటయేగాక తాత్కాలికాదేశముగా నెచ్చటనైనను దౌర్జన్యములు జరిగిన యెడల అట్టి యుపద్రవములకు తుదముట్టించుటకు కూడ శక్తికొలది తోడ్పడగోరెదను. (మా-క-గాంధీ)

ప్రేటు కొస్సులు దిల్లీ, మార్చి 25:—ప్రేటు కొన్సిలుసభ నేడు 25 నిమిషములపాటు జరిగెను. ఎస్. సి. గోఖలేగారు రాజభక్తి ప్రమాణము చేసి, సభికులైన ప్రజాపితృబిరుదు గురువారమునాడు దీపై ఎచ్చ జరుగును. హాజరయిన సభ్యులగు మర్చిందీగారు, యాహ్యోగిగారు ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె)

సత్యోద్ధారకుని దివ్యచరిత్రము బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము కవితాకళానిధి బి. లక్ష్మీకాంతకవి మృదుకవిత్వము!!! నాట్యకళానిధి డి. వి. సుబ్బారావు అద్భుతనటనము!!!! ది ఇండియన్ డ్రామెటిక్ కంపెని బందరు సత్య హరిశ్చంద్రీయము హరిశ్చంద్రుడు డి. వి. సుబ్బారావుగారు.

నేషనల్ ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలకత్తా జీవితము భీమా చేయుటలో, తక్కువప్రీమియము, ధారాళమైన పాలసీనియములు, కరుణ తోకూడిన వ్యవహారములు, మేలు అని తలచినచో, నేషనల్ అనునది అట్టి ఆఫీసు. జీవితముల భీమాల, 1½ కోటికి లెక్కింపబడినది.

ప్రాన్ వెక్స్ లు, ఏజన్సీయములుగారు. ఆర్. జి. దాసు అండ్ కో మానేజర్లు. 9. ఓట్టుకోర్టు హౌస్ రోడ్డు, కలకత్తా. లేక కే. యస్. గోపాలయ్య, బ్రాంచి కార్యదర్శి, లోక్ మోర్ట్యూర్, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. వ్రాయవలయును.

వంగరాష్ట్రమున నూతన నిర్బంధశాసనము (10) గవర్నరుగారు శాసనసభలో ప్రకటించుట

పోలీసు గ్రాంటు అంగీకరింపబడుట కలకత్తా, మార్చి 25:—గవర్నరు సర్ ప్రాన్ బాక్స్ గారు నేడు శాసనసభలో ఉపన్యసించుచు 1925 సం|| ప్రె దెంగాలు క్రిమినలు లాసవరణచట్టమునంటి నూతనచట్టమును ఇంకను ప్రబలియున్న విప్లవోద్యమముల నణచివేయుటకు ఏప్రిలు 1వ తేదీని ప్రవేశపెట్టెదనని ప్రకటించిరి. విప్లవోద్యమము నలమ పొల్లనుచున్నట్లు అనమానము గలవారిని శిక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికార విద్యుచ్చు, ప్రస్తుతచట్టములో అందుకు ప్రతిబంధకముగనుండు సెక్షనులు రద్దుచేయబడుననిరి. 1925 సం|| క్రిమినలులా సవరణచట్టము యీవత్సరము ఏప్రిలు 23 వ తేదీతో అంతమగును. విచారణలేకుండ నిర్బంధ మనందుంచుటకు అధికార మొసంగు సెక్షను రద్దుచేయబడునని గవర్నరుగారు తెలిపిరి. "బాహుళ్యము తిరుగుబాటులు కొట్లాటలు ఈమధ్య నెక్కువగా జరుగుచున్నవి విప్లవోద్యమము ఇంకను వంగరాష్ట్రమున ప్రబలియున్నది. గతమాడేండ్లలో వైసె డెలివీ న సెక్షను అధికారమును వినియోగించ సవరణము లేకుండనే పరిస్థితుల స్వాధీనపరచు కొనగల్గితిమి. ఈ విషయమున వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించుచుండిరి. అవసరమున్నచో తిరిగి యీ అధికారమును స్థానిక ప్రభుత్వమునకు ఒసంగుటకు కేంద్రప్రభుత్వమువారును, సామ్రాజ్యప్రభుత్వము వారును అంగీకరింతురని తెల్పుటకు నా కధికార మొసంగిరి.

నూతనచట్ట మైదేండ్లు విప్లవనేర మొనర్చువారిని యీచట్టము ప్రకారము ప్రత్యేకముగ నియమింపబడు కమిషనరులచే విచారింపబడుపద్ధతి యొక నై దేండ్లవరకు అమలుజరుగుచుండు ననియు శాసనసభ వారిందు కంగీకరింతురని నమృతమైననీయు గవర్నరుగారు తెలిపిరి. ఈ సెక్షను అమలులోనుండుట, చట్టములోనుండి తీసివేయు ఇతర సెక్షనుల వైలీని పూర్తిజేయగలదు. వాటి అవసరము లేకుండ తోడ్పడగలవనిరి. ఈ ప్రత్యేకపద్ధతివిచారణ కేవలము దౌర్జన్యయుతమును విప్లవోద్యమము యొనర్చిన వారి యందే అనుసరింపబడుచున్నది. ఇకముందుగూడ అట్లే ఉపయోగించబడునని చెప్పిరి.

మంత్రుల వేతనముల గూర్చి గత గురువారము జరిగిన చర్చకు సభవారి నభినందించుచు, పరిపాలనమునకు సభవారు సద్భావము తో తోడ్పడుదురని ఆశించుచున్నా ననిరి. సభ్యుల అభిప్రాయములను జాగ్రత్తగ పరిశీలింతుమనిరి.

పోలీసు డిమాండు శాసనసభలో నేడు పోలీసుశాఖ డిమాండు మొత్త మంతయు కోతలులేక ఆమోదింపబడెను. కోతలీర్పాదములకు ప్రత్యక్షర మొసంగుచు హామీ మొంబరు పోలీసువారిని ప్రజలు మిత్రులుగా జూచుకొనవలెనని యీ పోలీసువారిని అనుమానముతోను భయముతోను అంటరాని వారిగా జూచినచో లాభము లేదనిరి. పోలీసువారు ప్రజలయెడ మర్యాదగ నే ప్రవర్తించురని నమ్మకముగ చెప్పగల ననిరి. (ఆ. ప్రె.)

యేజస్సీ కాంగ్రెసుసంఘము

ది 19-8-30 సం|| ఉదయం 8 ఘంటలకు చర్చలో శ్రీయుత చింతలచెర్వు వెంకటాద్రిగారి కార్యసామంతుడు శ్రీయుత పునలూరు కోదండరామయ్యగారి ఆధ్వర్యమున ఏజస్సీ కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభ సమావేశమయి కావించబడిన తీర్మానములు

(1) మార్చి నెలఖరీదనగాని ఏప్రిల్ మొదటివారము లోగాని కొంతమంది కాంటిస్టెబులను నూనూరు తాలూకా లోని వెంట్రుక ప్రావిన్సు సరిహద్దుగ్రామములకు చెందవట్టి గ్రామమువద్దనుండి జాతీయపతాకములతోడను జాతీయగీతముల తోడను భజనలనర్చును నూనూరు, భద్రాచలం, తాలూకాల లోని ముఖ్యగ్రామములయందు సంచార మొనర్చునో పాపి కొండలు దాటినతరువాత ఈ భజనసంఘమును రెండుసంఘము లక్రింద విభజించి ఒకటి చోడవరము తాలూకా ఏటిగరిగ్రా మముల యందును రెండవది పోలవరం తాలూకాలోని యేటిగ రి గ్రామములయందును సంచారము చేయును రెండవ వరల పోలవరం స్వరాజ్యాధికారములో సమావేశమగుటకు తన యే ర్నాట్టు గావించుటకుగాను యీ సంఘమువారు కార్యదర్శికి ఆధ్యక్షునకు స్వరాజ్యాధికారము యివ్వవలయునని.

(2) తూర్పు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలలోని కాంగ్రెసు సంఘములను, చాగల్లు ఆశ్రమవాసులను, కాకినాడ పోలవరము తి సభ్యులను, పై జిల్లాలలోని యువజనసంఘసభ్యులను యితర కాంగ్రెసు అభిమానులను యీ సంఘమువారు జరుపనున్న స్వరాజ్యోత్సవమునకు తమతమ ప్రతినిధులను పంపుటగాను ప్రత్యేకముగా కోరవలయునని.

(3) ఈ జరుపబోవు కాంటిస్టెబుల దళోత్సవమునకు శ్రీ యుత మాచిరాజు రామచంద్రమూర్తిగారు పైవ్యాధిపతిగా ఉండి నడుపుటకు అంగీకరించినందునకు ఈ సభవారు తమ కృతజ్ఞత వెల్లెబ్బుచున్నారు.

(4) ఈ దళమునకు అవసరమైనపుడు నైద్యసహాయ మొనర్చునూ సంచారము చేయుటకు అంగీకరించినందులకు శ్రీ యుత డాక్టరు యమ్. సత్యనారాయణగారికి యీ సంఘము వారు తమ కృతజ్ఞత వెల్లెబ్బుచున్నారు.

(4) రాష్ట్రీయసంఘమువారి తీర్మానము ప్రకారము యీ సంఘమువారు ఏజస్సీలో వసూలుచేయవలసిన కేయి రూ పాయీలను ఈ ఏజస్సీలో జరుపబోవు కాసనోల్లంఘన ప్రచార మునకు ఖర్చు పెట్టుటకు గాను ఆనెజ్జి యిప్పించుటకు రాష్ట్రీ యసంఘమును కోరవలయునని.

5. కాంగ్రెసువారు మన యేజస్సీ యేర్పరచిన ధన మును కాంటిస్టెబులను త్వరలో సమమార్చి మన యేజస్సీయొ క్క గౌరవప్రతిభలను నిలువపెట్టవలసినదిగా ఏజస్సీవాస్తవ్యు లందరిని ఈ సంఘమువారు వివరపురస్కరముగా ప్రార్థించు చున్నారు.

చింతలచెర్వు వెంకటాద్రి,
చర్చ కార్యదర్శి.

శుద్ధి సంఘ ప్రచారము

43 రు కైస్తవులు హిందూధర్మమును స్వీకరించుట

విలూరు వాస్తవ్యులను చిరకాలమునుంచి ఏకాక్షతో హిందూ సంఘోద్ధరణకై కృషిచేయుచున్న హిందూనాయకు లును ఆది ఆంధ్రయాధ్యక్షులు అమితోత్సాహముతో నిరంతర కృషి సల్పుచున్న దీనిజనోద్ధరకులును అనె చెల్లంకి కృష్ణమూ ర్తిపంతులుగారు భీమవరము తాలూకాలో ఈనెల20,21 వ తే దీలను ప్రచారముచేసిరి. రాయకుదురు, యెనకుదురు, భీమవర ము గ్రామాదులలో హిందూ సంఘోద్ధరణను గురించి ప్రజల కు విపులముగా తెలుపుటకు సభలు జరిపి ఉపన్యాసములిచ్చిరి. అందు రాయకుదురు, యెనకుదురు గ్రామములలో జరిగిన సభ లలో 43 రు కైస్తవులు హిందూధర్మమును స్వీకరించిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో భీమవరము నర్సాపురము తాలూకాలలో నుండు ఆదిఆంధ్రులు ఇదివరకు వేనకువేలు హిం దూమతాసంఘము నుండి విడిపోయి కైస్తవమతమును ఆవలం బించిరి. ఈ రెండుతాలూకాలను కైస్తవమతమునకు ప్రధాన స్థానములు. అందులను ఇచ్చట హిందూధర్మప్రచారమును శుద్ధి సంఘులనోద్యమమును, ప్రచారము చేయవలసియున్నది హిందూసంఘమునకు ఆయువుపట్టుగా నుండు ఆదిఆంధ్రులు వేలకొలది కైస్తవమతముతో చేరిరి. అమెరికన్ లూరకా బా ప్టిస్టు ఐ.ఎ.కా.వారు ఇచ్చట నివాస మేర్పరచుకొని పనిచేయు చున్నారు. హిందూసంఘోద్ధరణకై ఏకాక్షతో పనిచేయు చున్న శుద్ధిసంఘమువారి కృషి సఫలీకృత మగుగాక.

బుధగు నాథముని.

మీ వెంట్రుకల ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

మీ వెంట్రుకలు రాలిపోయే టంతవరకు వేచియుండకుడు మీకు టానిక్ అవసరమని తోచును. నిత్యమువయోగించిన వెంట్రుకలు ఆరోగ్యమైన స్థితియందుండును. మెదడు చల్లగానుండును. ఇండియా శీతోష్ణస్థితికి ముఖ్యముగా అవసరము. ప్రతిదినము ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లి సరిక్ టాయిలెట్ క్రిము నువయోగింపుడు. టానిక్కు లన్నిటి లోకి శ్రేష్టమైనదిదియే.

ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండు గ్లి సరిక్ వెంట్రుకలను మెత్తపరచి పట్టు కుచ్చునలె యొనర్చును. వెంట్రుకలు వృధాగా రాలి పోనీయదు. శేషవికారముందు సహితము మెదడును చల్లగా నుంచును.

మీ కెమిస్టువద్దనుండి నేడే ఒకసీసాను తెప్పించుడు. కేపటి నుండియే వాడు టారంభింపుడు. అయితే కొనేటప్పుడు మాత్రం సీసామీద ఈవెన్స్ అని పేరు, ఎట్టని సీలు ఉన్నట్లు గమనింపుడు.

EVANS' LIMES & GLYCERINE

ఇంగ్లాండులో తయారైనది
ఈవెన్స్ నన్స్ లెక్కర్ అండ్ వెబ్ లిమిటెడ్
లివర్ పూల్ అండు లండను. 585

గోదావరి ఏజస్సీ

సత్యాగ్రహ ఉద్యమప్రచారం

శ్రీయుతులు పునలూరు కోదండరామయ్య, మాచి రాజు రామచంద్రమూర్తి, డాక్టరు మాచిరాజు సత్యనారాయణగారు గురు భద్రాచలం తాలూకాలు ప్రచారంగావించిరి. ప్రజలలో అమితోత్సాహం ప్రబలినది. అగత్యుచైన కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలసినదని చర్చలో సమావేశమైన కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానప్రకారం దినము తిరిగినప్పటికి.

భద్రాచలం కలరా

భద్రాచలంలో అపుడే కలరా వ్యాపించినది. శ్రీరామ నవమి ఇంకకూ 15 రోజులుపున్నూ అపుడే కలరా వ్యాపించినది. శ్రీరామనవమి ఎంత హెచ్చుగా నుండునోయని ప్రజలు చాల భీతి చెందుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా మహాజనసభ

ఆధ్యక్షులు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా మహాసభ ఏప్రిల్ 21 వ తేదీ గురు వారమునాడు భీమవరంలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆహ్వానసంఘము ఏర్పడి ఉత్సాహముతో పని ప్రారంభించినది. శ్రీయుత త్యాగమూర్తి బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఆధ్యక్షులుగ నుండుటకు దయతో సంగీకరించిరి. ఈజిల్లాలో జరిగిన నలసిన సత్యాగ్రహ కార్యక్రమమును గురించి ముఖ్యమైన నిర్ధారణలు జేయబడును. జిల్లామండలి కాంగ్రెస్ అభిమానులందరును దయచేసి సభలు జరుపదముగా జగప వేడుచున్నాను.

(సం) భూపతిరాజు తిరుపతిరాజు,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.
చంగల్వల చిట్టిపంతులు,
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

వేరిబేజమునకుమందు
ఆప రెషన్ అవసరమైయుండువేరిబేజమును యెంతకాలమునుంచి ఉన్నను కుదురును. పోటువాపు, ఉన్న ను, నెలదినములకు గుగు యముజావనియే డేలమోసాముముదరాయి బైదము. 1 సీసారు 4-0-0. ఏ.పి. ఖర్చువేరు. డాక్టర్ రత్నం బదర్పుమెడికల్ హాల్. మారుబేరు, కృష్ణా జిల్లా.

స్త్రీల ఉద్యమము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, మార్చి 28:—నిన్న సాయంకాలము కాకినాడ దివ్యజ్ఞానసమాజమండలియన అంతర్జాతీయసమితి యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరిగెను. పచ్చినవారిలో కొందరు కైస్తవస్త్రీలు గలరు. సభోద్దేశమునుగురించియు ఉపన్యాస కురాలను గురించియు సహాయకార్యదర్శి శ్రీచారు గోవిందరావు ఎం. ఏ. బి. ఎల్. గారు ప్రారంభమున జెప్పిరి. అఖిలభారత స్త్రీల మహాసభకు కోకా కృష్ణ వేణుమృగారు యారాష్ట్ర ప్రతినిధిగావల్లి అండు పాల్గొనెననియు, రాష్ట్ర కార్యదర్శినిగా నుంటూ ఆమె పనిచేయుచున్నారనియు, స్త్రీల మహాసభను గురించి ఆమె ఉపన్యసించిన యుండెననియు, గోవిందరావు గారు తెలియజేసిరి. ఈమె యీ అంతర్జాతీయసమితి కార్యదర్శినియు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలుకు ఆధ్యక్షురాలను.

శ్రీమతి కృష్ణ వేణుమృగారు అఖిలభారత స్త్రీల మహాసభను గురించి ఉపన్యసించుచు, ఆసభ నాలుగేండ్లు అయి ప్రారంభింపబడుటయు, దానియభివృద్ధియు, అందునుగూర్చి పోటుపడిన నారీమణుల గురించియు, ఆయాసభలలో జరిగిన తీర్మానముల వివరములతో చెప్పెను. స్త్రీలకు ఉచిత నిగ్గుంధ విద్య కావలెనని, నర్సరీబడులు పెట్టవలెనని, రెసిడెన్స్ కా లేజీలు పెట్టవలెనని, బాల్య వివాహములు, ఒకరికంటె ఎక్కువమందిస్త్రీలకు వివాహమాడుట నిషేధించవలెనని, ఫ్యాక్టరీలలో కూలిపనిచేసినా స్త్రీలకు తన సౌకర్యములు సమకూర్చుట మున్నగు విషయములు నొక్కిచెప్పెను.

అంతర్జాతీయసమితి ఆధ్యక్షులును జిల్లామ్యాన్సిస్ అయిన పి. ఎం. శ్రీనివాస అయ్యగారు సభను ముగించుచు ఆది కాళి వృద్ధియు జ్ఞానసంపత్తియు కలిసిపోవలెననియు, ఆదికాళివృద్ధిని స్త్రీలు పొందవలెనంటే బాల్యవివాహము, చదువులేకపోవుట, ఆస్తిసంక్రమించని శాసనములు, యితరసాంఘికవిధుల లోపము యిట్టి ప్రతిబంధకములు పోవలెను అనియు, స్వేచ్ఛగాపోయే నడవడికలకు సాంప్రదాయము, ఆచారము అనునవి సంచలముగా నుండరాదనియు, విద్యయొక్క ఫలము అందులోనే యుండెననియు, జ్ఞానసంపాదనభాగమే కాకుండ ఆధ్యాత్మిక భాగమును స్త్రీలు నిర్లక్ష్యముచేయరాదనియు, అప్పుడే అన్నిటికి సాఫు రస్యము గల్గుననియు చెప్పిరి.

కాకోరి వై దీల నిరశన వ్రతము

ప్రభుత్వమువారి ఆశ్రయ

సం॥ రాష్ట్రముల నాయకుని ప్రకటన

కాన్పూరు, మార్చి 24:— గణేశోత్సవ విద్యార్థిగార, సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, జెయిలీ జెయిలులో నున్న కాకోరి ఖట్టకేసు ముద్దాయిలు, మన్మథ నాధుగప్త, రాజకుమారసింహా, సచింద్రనాథు భిక్షిగార్లను మోచివచ్చిరి. వారు 7 వ తేదీనుండి నిరశన వ్రతము అవలంబించియున్నారు. వారిని గూర్చి విద్యార్థిగా రిటుల దెలుపుచున్నారు.

ముద్దాయిలు చాల నీరసించియున్నారు. ఏతడము మరణించుకో తెలియదు. సుమారు 50 పానులు తగ్గిపోయినారు. జెయిలు అధికారులు వారికి నాల్గోజుల కొకసారి బలవంతముగ ఆహార మిడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు నెలరోజులక్రిందట ప్రకటించిన నూతన నిబంధనల ప్రకారము వీరిని బి, తరగతిలో చేర్చవచ్చును. జెయిలు అధికారులు గూడ వారి కెక్కువ సౌకర్యములను కల్పింపజేసి యుండును. కాని ప్రభుత్వమువారు యింకను ఆలోచన జేయుచున్నారు. సం॥ రాష్ట్రముల వైదీలందరి గూర్చి విచారించబడునపుడు వీరి నివయముగూడ ప్రాసలు కాగలదని అధికారులు దెలిపిరి. ఇదిగనుచు ఆరువారములుపట్టును. ఈలోపుగ సం॥ రాష్ట్రములలోగూడ జతించాను యదంతము జరుగగలదు. ప్రభుత్వమువారు గౌరవహీని కల్పనను భయముతో ఆశ్రయజేసిన ప్రాణహీని ప్రాప్తించును. నిరశనవ్రతము మాత్రము పట్టుదల ఏమాత్రము విడువక చలించకుండ నున్నారు. (ప్రీ. పే.)

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డెవలప్మెంట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ బసవన్ గుడి, బెంగళూరు

లైవ్ స్టాక్ ఇన్ సూరెన్సు

పందెపు గుడ్డములు, పోలో పొట్టిగుడ్డములు, వేటగాండ్ర గుడ్డములు ఏనుగులు, యితర పశువులు. వ్యాధి, ప్రయాణము లేక అకస్మిక పుమరణములను అంగీకరించబడును.

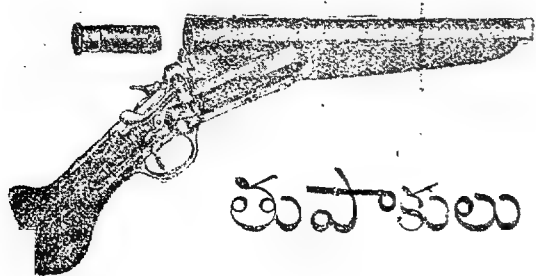
వెంటనే వివరములకు వ్రాయుడు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

బెంగళూరు.

అద్భుతజ్యోతిషము

మీరు యేమాదిరి 5 ప్రశ్నలు వ్రాసి కవరులో పెట్టి పంపినను మా జ్యోతిషమువలన ఆకవరు తెరువకయే, దాని జవాబులను వ్రాసి వి. పి. ద్వారా రు. 1-6-0 పంపగలము. మీ ఆద్రస్య, కవరు మాత్రమాయుకాలము పైన వ్రాయవలయును. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. The Chamber of British Empire Astrologer, Post Box No. 33, Lahore.

తుపాకులు

సర్వవిధములైన ఆయుధములు, వెలయు మందుసాహగ్రీ అటల కవయోగపడు పట్టువులు, పట్టు చేయబడును. మా పట్టువులు శ్రేష్ఠమైనవియై సామాన్య ధరలలో నుండగలవు. భారతదారులు తమకు కావలసిన పట్టువుల కొరకు మాకు వ్రాయవలయును. అర్డర్లన్నియు తృప్తికరముగ నుండునట్లును, త్వరితముగను పంపబడును.

మద్రాసు ఆర్మరీఆరమ్స్ అండ్ అమ్యూనిషన్ డిలర్లు 4, పావహమ్మ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మాకాతాదారులు తృప్తినొందుటకు ముఖ్యకారణములు

- (1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని నగిషిపని, స్వచ్ఛమైన వెండి, కాసుబంగారు మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.
- (2) ఆర్డర్ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తగూరుచేసి యిచ్చుట.
- (3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

మీరును నొకసారి ఆర్డర్ రిచ్చి, చరితీలింపుడు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరి కంపెనీ,

మాన్యుఫాక్చరింగు జ్యాయలర్లు, డైమండు మర్చంట్లు, బెజవాడ.

యెన్నేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి, ప్రాప్తేటకు.

(2)

31-3-1930 తేదివరకు మాత్రమే

నం వత్సరాది బహుమానము 60 నవలలు రు 25 లు మాత్రమే రు 65-0-0 వెలగల

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అవ్యయనిధానము, ఆంధ్రపాఠకులకు అనందసంధానము, ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు అమూల్యప్రదానము కోరినవారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపుదుము.

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయం, పిఠాపురము.

ధనవంతుడు ఖర్చు పెట్టునది 10,000 రూపాయలు! బీదవాడు ఖర్చు పెట్టునది కొలది అణాలు మాత్రమే! ఉభయులకు వచ్చు ఫలము మాత్రము సమానమే!

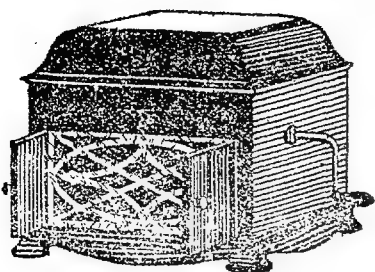
ఒక ధనవంతుడు చాలజబ్బుగాయుండెను. వారివైద్యుడు “మీ శరీరాకోగ్యము కొంత వికోపాదేశము వెడలి, యచట భూమినుండి వచ్చేడు ఆరోగ్యమైన నీటిని త్రాగవలయునని” చెప్పెను. ఈ ధనవంతుడు వికోపాదేశమునకువెళ్లి, యచట ఆరుమాసములుండెను. కొంతకాలమునకు ఆరోగ్యముచేకూరెను. కాని కొన్ని వేలరూప్యములు ఖర్చయియుండెను. హిందూదేశముందు బీదవాడు వైవానివలనే వ్యాధిచే బాధపడెను. అప్పుడు వైద్యుడు “బజారునకువెళ్లి కొలది అణాలు వెల గల ఒకసీసా కృష్ణన్ సాల్టును కొని, కొద్దిగ వేడినీళ్లలో గలిపి ప్రతిదినము ఉదయం త్రవ్వుకొనుడు. కొలది రోజులలో యారోగ్యమును పొందగలవ”ని చెప్పెను. బీదవాడు వైవిధముగచేసి యారోగ్యమును బోడెను. వీరు ఆరోగ్యమును కొలది అణాలు విలువగల సీసా కృష్ణన్ సాల్టును తోను, ధనవంతుడు వదివేలరూప్యములు ఖర్చుచేసి యారోగ్యవృద్ధిమును పొనముచేసి, ఆరోగ్యమును పొందిరి. కృష్ణన్ సాల్టునందు ఆరువిధములైన లవణములు కలసియుండి, గర్భము ఊపిరితిత్తులు, మలశయము, రక్తము, అజీర్ణము, బలహీనత, తలనొప్పలు, మలబద్దకము, కీళ్లనొప్పలు, జ్వరము, చర్మవ్యాధులు మొదలైనవాటిని బోగొట్టగలవు. మీరు బలహీనముగ నున్నపుడు కొద్దిగ కృష్ణన్ సాల్టును ఉష్ణోదకముతో ఉదయముపూట త్రవ్వుకొనుడు. కొలదిరోజులలో యారోగ్యముండులగుదురు. ఈ లవణమును కాఫీ లేక తేనీ కీతో ఉదయముపూట సీసాతైయుండు ఒక చిన్నగీటు వరకు త్రవ్వుకొనవలయును.

తయారుచేయవచ్చును కూడ చేతితో అంటబడలేదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీన్ ఫిల్మ్ హ్యూగ్స్, లిమిటెడ్. (స్థాపితము 1756) మాంచెస్టరు, ఇంగ్లాండు.

“రామగ్రాఫ్” అండ్ “రామోలా” గ్రామోఫోనులు

వివిధరకములు వివిధసంస్థలలో స్వచ్ఛమైన ధ్వనిగలిగి
దీర్ఘ కాలము పనిచేయునటుల తయారు చేయబడినవి.

ధరలు 45 మొదలు రు 500 వరకు
“రామోలా” ఫోర్టబుల్ మాడల్స్, రు 45 మొ॥ రు 135 వరకు

Sole Manufacturers:—
T. S. RAMACHANDER & BROS.,
Kalbadevi Road, Bombay.
Telegrams “MUSICAL”
అన్ని చోట్లను అమ్మకందార్లు కావలయును.

ఇది ఎల్లప్పుడునను సంతోష వెట్టును

కుంఠల
కౌముది
తలనూనె

కెమిస్టు లండరింగ్ వద్దను, స్టేషనరీ వర్తకులవద్దను దొరుకును.

R. C. SEN & Co., Ltd.,
259, UPPER CHITPUR,
CALCUTTA

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్న
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయును.

132-21

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జప్తులివ్యాపారం, మహల్ పీఠి, మధుర.

అఖిలభారత సంస్కృత సాహిత్య సమ్మేళనము—కాశీ
నాల్గవనాటిచర్య

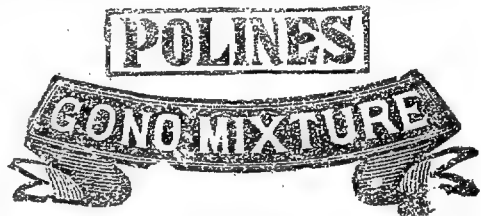
అఖిలభారత సంస్కృత సాహిత్య సమ్మేళనము గత
11వ తేదీని కాశీయందు జరిగెను. ప్రేక్షకులు పెక్కుమంది వచ్చి
యండిరి. జాప్తనగరము వాస్తవ్యులగు మహామహాపాఠశాల
రతిబాయిశాస్త్రిగారు రధ్యక్షత వహించిరి. “ప్రాచ్యపాశ్చాత్య
తత్వశాస్త్రముల సమన్వయము” అను విషయముగూర్చి కాశీ
విద్యాపీఠమునకు చేరిన టి. బి. మెహరీరుగారు ఉపన్యాసమును
చదివిరి. పి. టి. రామబల్క శర్మగారు “హిందీభాషపై
సంస్కృతవాఙ్మయప్రభావము” అను విషయమును గూర్చి ఓప
న్యాసమును చదివిరి. బైబిల్ వాస్తవ్యులగు పండిత
యశోద్రనాధరూగారు పితవ శిక్షాచరణ్ గారు భారత ఆయు
ర్యేంద విజ్ఞానముగూర్చి కాన్యవాస మొకటి చదివిరి. అధ్యక్షులు
ఉపన్యసించుచు సమ్మేళనము అభివృద్ధిని క్రేయమును కోరిరి.

అధ్యక్షునికి వందనముతో సభ ముగిసెను. సమ్మేళనము
యొక్క రాజోపునత్వరపు సమావేశమును పండిత రామజ్ఞాన
చతుర్వేది వ్యాకరణాచార్యగారు గోరకపూరుకు ఆహ్వానించిరి.
పిరి ఆహ్వానము ఏక గ్రీవముగ అంగీకరింపబడినది.

ఆనాటి మధ్యాహ్నము 4గం. సంస్కృతములో తర్కము
జరిగెను. భారతదేశము వివిధప్రదేశములనుండి విద్యార్థులు యీ
తర్కమునందు పాల్గొనిరి. ఈపోటీయొక్క ప్రథమబహుమతిని
శ్రీధరగజ్ దత్తపాండేగారు బడసిరి. రెండవబహుమతియు శ్రీ
మోతీలాలు శాస్త్రిగారు బడసిరి.

సంస్కృతకవిత సమ్మేళనము.

కవిత సమ్మేళనము రాత్రిజరిగెను. భట్టమతురనాథ్ శర్మ
గారు మంగల్ కవితను చదివిరి. యం, యం, దేవిప్రసాద్ కవి
చక్రవర్తిగారు, విద్యావాచస్పతి పండిత సాహిత్యముకాశ్రి సా
హిత్యాచార్యగారు సభాధ్యక్షత వహింపబలెనని ఉపపాదిం
చిరి. ఈఉపపాదన పండిత దుర్గచరణ్ శుక్లగారు బలపరచిరి.
శాస్త్రిగారు దయతో అధ్యక్షతవదలిరి అంగీకరించిరి. అధ్య
క్షులు శ్లోకపూర్వకముగ సభయందు పర్యవసించిరి. పితవ కవు
లెల్లరు తమ పద్యకావ్యములన్ని చదివిరి. అధ్యక్షులు ముగియు
కొన్ని ఉత్కృష్టముగు పద్యకావ్యములనుచదివి తన్ను అధ్యక్షత
వహించునకోరిగొరచించినందులకు సభాపదులకు కృతజ్ఞతాపద
నము లిచ్చించిరి. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

“పాలినీస్ గంగ్ మిక్చర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన
శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని
సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే
ప్లాఫీంపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణ
మునుమోరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు నీసా 1 : రు 32
సాన్డేజ్ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 125-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాడవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
6, Harimohan Roy Lane,
Calcutta, CALCUTTA

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యీనెల 30 వ తేదీలోగా అలా స్థాంతు పంపువారికి
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాం

శ్రీ వైష్ణవ సిద్ధాంతమునందలి గ్రంథములు

ఆచార్యసూక్తిముక్తావళి - సంబూరి	3 8 0
కేశవాచార్య విరచితము	
దివ్యదేశ మార్గదర్శిని	0 8 0
ద్రావిడ గ్రంథములు, తెలుగులిపి	
శ్రీయఃపతిప్పడి - మంత్రత్రయవివరణము	0 2 0
ముదలాయిరం, యిందు ఒక్కొక్క	
పదియందు విషయములు సంక్షే	0 12 0
పముగా చేర్చబడి యున్నది	
కీర్తనబైండు.	
తత్వనిరూపణమ్ - ఇది వాదికేసరి	
శ్రీ మణవాళ జీయర్ సాయిం	0 8 0
చినది.	
ఉపదేశరత్నమాల	0 4 0
పరమార్థప్రకాశము	0 6 0
తత్వపదవి	0 10 0
తత్వత్రయము - సిల్లలో కాచార్యులచే	2 0 0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో,
ఆనంద ముద్రాచాలయము, మద్రాస్.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

పల నులభము! (హృద్భుజ్జ్వలప్రత్యేకము) నులభము!
కీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి శైత్యకాల
మాత్రలు దివ్యామృతము, అజీర్ణము, అరుచి, అపులీతలు,
అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్యాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పోర్నములు, కిరన్ను,
వేర్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు బిచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

వినివాడు:- (98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపొడి

గాటు కమ్మదనం నువాన అన్నిటిలో ఈడు
కానిది ధర. నెం 1. పీకె 1-కి 4-0-0.

నెం 2. 8-4-0. (120 రులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపొడి

పాటలు డజ్ 1-కి 2-4-0 24 రులం టిన్ను 1-కి 1-12-0

రైలుచార్జీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:- పి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందస్వామయకన్ పీఠి, మదరాసు.

**The Asiatic Government
Security Life Assurance Co. Ltd.**
Bangalore

A First Class Indian Life Office offering
Maximum Benefits at minimum cost. Increase
of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars:
V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

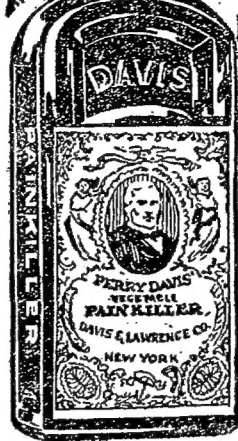
Messrs. P. K. RAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency

24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, Madras.

త్వరితముగ నివారణ కాగలదు!

Painkiller
(PERRY DAVIS)

పగుళ్లు, కోతగాయములు, ప్రాణములు మాన్పి, బెణుకులు
పోగొట్టి, వాపులను తగ్గించి, మంటలను తీసివేయును...
తియ్యని జలముతో పుచ్చుకొనిన కడుపునొప్పి, తిమ్మిరి
వాయువులు, అతిసారము మొదలైన వ్యాధులు నిమ్మ
ళింజగలవు. ప్రతి సీసా వెంట వాడవలసిన పద్ధతులు
తెలుపబడును. ప్రపంచమంతటను 86 సం||రములనుండి
అందరిచేతను యచ్ఛుబడుచున్నది.

DAVIS & LAWRENCE CO., Proprietors, New York.
Sole Agents:- PURSHOTAMDAS HURJEE & SON 111, Nainapa
Naick St, Madras, 137-139 Dadyseth Agiary Lane, BOMBAY.

సౌందర్యము

కాంతమణుల ముఖ్యమైన ఆస్తి. ఇతరమైనవాటి కన్నీటికంటెను సౌందర్యమును
గలిగియుండుటచే, స్త్రీకి సుఖమును తృప్తియు గలుగుచున్నది. ఆమె కటుంబపురుషులకు
సంతోషమును గలిగించుచున్నది.

లక్షలకొలది

నారీమణులు ప్రపంచమందు ప్రతిభాగమందును ఓటైన్ క్రిమును, ఓటైన్ స్నోను
ఉపయోగించుటచే వారియొక్క సౌందర్యమును కాపాడుకొనగలిగియు, ఆభివృద్ధిపరచియు
నున్నారు. ఓటైన్ క్రిమును ప్రతిరాత్రియు చర్మములోనికి ప్రవేశించునట్లు చక్కగా రుద్దుచే
ప్రతి స్త్రీయందును చర్మమునకు దినన దాగియుండు సౌందర్యము బయటపడుచున్నది. పగటి
పుట ఓటైన్ స్నోను ఉపయోగించిన శీతోష్ణస్థితులనుండి ముఖవర్చస్సును కాపాడును
ఓటైన్ సు యింటికి తీసికొనిపోయి మీనారీమణులను సౌఖ్యవంతులుగాను, తృప్తివంతులుగా
నొనర్చును. కొంతకాలము ఓటైన్ సుపయోగించిన వారిసౌందర్యమును హెచ్చును, మీకు
అపరిమితానందము గలుగును.

ఓటైన్

మిత్రములందు ఏమాత్రము జంతువులకొవ్వ చేరటలేదు. వీటిని తయారుచేయు
నప్పుడుగాని, లేక ప్యాకుచేయునప్పుడుగాని ఇవి చేతితో తాకబడుట లేదు. న్యాయమైన ధర
ప్రకారము కెమిస్టులవద్దను, స్టోరు డిలెర్లవద్దను దొరకును.

ఓటైన్ క్రిమ్

రాత్రి ఉపయోగమునకు

ఓటైన్ స్నో

పగటి ఉపయోగమునకు

ఈ దిగువ కొవనను నింపి మాకు పంపి ఓటైన్ మిత్రములను వాడి, పరిశీలింపుడు.
కావణ:- పరిశీలనార్థమై ఓటైన్ క్రిము, ఓటైన్ స్నో, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ గుండ
పూర్తివైతే ఓటైన్ షాంపుపాడరు వగైరా నమూనాలను మాకు పంపుడు. వాటికై 6 అణాలు
తెచ్చాలిల్లలను ఇందువెంటి పంపియున్నాను.

M. A 14

మేరు

విలాసము

THE OATINE CO.-Prinsep St., Calcutta.

వ్యూహలేడు
వివికారీ
వారిలేడు.

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేషింప
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. మెల దీర్చి 2-4-0 దీని కనుజానం పంచనతైలం టోన్సు 3-0-0 రెండును ఖర్చులతో 6-12-0
నుభాసారము, నవాంకి రాజ్యోపధము సీసా 4-0-0
గంధరవ్యపార్యసీ, రాయవరము, గోదాచరిజిల్లా. 72

ఏషియను ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్ర దేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రూ. 1000 లకు రూ. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.
ఎ. ర. మలకువిజెంటువా నే య్రుడు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

మోక్షగుండ రామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు
పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొవారాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరికథకులకు
ప్రీతిపూర్వకము ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. మెల రూ 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

కడునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభతైలిని వచనములోకథలవలె పండిత
పామర, స్త్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. మెల భాగము 1-కి
రూ 1-0-0 నాలుగుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, మెల రూ 4-8-0
ఈదర వెంకయ్యసంతులు, ప్రొవైటరు: రామా అండుకో, ఏలూరు.

తరణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగినశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో పోడిపచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
ను నేటినుండియే వాడు టూరంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి
ది వ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట తిరుగుగా నుండు
అనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెర తక్కులవలె నిగనిగలాడించును.

ఈ నూర్యపదార్థాన్ని నేడే పరీక్షింపుడు. మీ వెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును
గలిగించునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తించుడు.
ప్రతి పట్టణములోను, పల్లెలోను, రుకాణాదారు లందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవార లందరివద్దను దొరకును.
మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు కామినియా ఆయిల్ నా ఆని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి మెల రూ 1-0-0, పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రూ 2-10-0, పోస్టేజి ఆ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట ముహురము.

మీదుస్తులమీదగాని, కేబు రుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోదిల్
బహారు చల్లినవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెద
జల్లినట్లునర్చును. వెండి సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటో
దిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అద్భుతపరిమళము
ఆనందింపుడు.

1/2 టోన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రూ.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1 టోన్సు " "	"	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.
సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

90-2 285, జుమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం. 2.

AMRUTANJAN
The Only
Pain Killer

AMRUTANJAN DEPOT
Price Annas 10 only.
MADRAS & BOMBAY.

ఒక టోపధ విసోదము

PHEDALURIN
E.R.I.
DYSENTERY SPECIFIC

కలరా నివారిణి
హాబ్స్ టేస్ అరికులేరియనుండి
తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న నాటిలో అమానుషమైన ఓషధి.
కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రత్యేకము మోక్షానే గుణవిశిష్ట
మన్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన
వరలు రూ. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికొలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
హాబ్స్ బాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. టి. టి.

ది గ్రేట్ ఈస్టరన్ టైక్స్
అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రేయిల్ నెటిల్ మెంట్సులో (ఇంగ్లాండులో
ఇకాకొర్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టర్డ్ చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్- హోలీసీనిరద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండా చేయకు
నూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగకే యున్నది.

ధారాశ్రమైన పద్ధతులపై పనిచేయ ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు,
రిటర్ డాక్ హౌస్, నో. 3, మద్రాసు
రుక్మాంగదాచార్య, బల్లారి.
మెనర్స్ బంగేర అండ్ కో,
మిషన్ షిప్, మంగళూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
ఏజెంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు నెం. 7 గణపతిమొత్తినీధి,
తిరువల్లి క్లబ్బి, ఏలూరు.

ముఖ్యమనింపు :—శ్రీ యు రి కె. సౌందర్యరాజు
మల్లింగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొన్నయన్నాగారు
వారికి వుత్తరము ఈదిలవ విలసమునకు వ్రాడవలెను. C/4
దిల్లా మునిసిఫ్ కాకివాడి.

ఆంధ్రదినపత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగువారికి	చెన్నై ముదారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు
మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

విదేశ వస్త్రములపై దిగుమతి సుంకములు

“ఆత్మగౌరవము గలవాడెవ్వడును ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుకు వోటు చేయడు”

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు భారతదేశమునకు నష్టదాయకము

బీర్లాగారి యుక్తియుక్తమగు మహావ్యవస్థాపకము

జిన్నా గారి నిస్సహాయత

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి అధ్యక్షుని యభిప్రాయము

బిల్లు నిరాకరింపబడినచో కార్యనిర్వాహకవర్గము రాజీనామా నియ్యవలెను

భారతశాసనసభలో ఉద్దేశపూరిత మగు చర్చ

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

శ్రీశ్రీ, మార్చి 25:— ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సమస్యపై పండిత మదనమోహనమాలవ్యా మొదలుగాగల జాతీయవాదులు 6,7 నుండి శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామాల నిచ్చు ఆభిప్రాయముగలిగియున్నారని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ లాబీవీలే భరి తెలుపుచున్నాడు. కాకాశీకేసులో నిర్బంధింపబడి టైటిల్ నిరసనత్రయము మాన్పి వారిని మృత్యుముఖమునుండి తప్పించవలసినదని పండిత మాలవ్యాగారు కోరినట్లుగూడ తెలియుచున్నది.

జిన్నాగారు ఉపన్యసింపచుండగా నొకఉద్దేశకరమగు సంఘటన కలిగెను. భారతశాసన సభవారికి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము కలదని ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను గావునను, ఆంగ్ల పార్లమెంటు సభవారుగూడ యిట్టివలె ఈవిషయమై చర్చించుచు భారతదేశమునకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము కలదని రూఢిపరిచి గావునను, టారిఫ్ బిల్లుపై మాలవ్యాగారి సవరణ అంగీకరింపబడుచో నాచట్టమును ప్రభుత్వమువారు వదులుకొనరాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. భారతదేశమునకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము నిచ్చినమాట నిజమేయనుచో, సభకు బాధ్యులైన మంత్రులవలె ప్రవర్తించి సభవారి వోటుకు వారు బద్ధులైయుండవలెనని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

జి. వి. పి. రైల్వేసవారి సమ్మెనుగూర్చి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు చాలనేపు జరిగెను. సమ్మెదారులను పవలలో చేర్చుకొనువిషయమై విచారించెదననియు, రైల్వేవిషయన జాంబాయినుండిగానే సంగతిసందర్భములను వారిలో ముచ్చటించెదననియు పార్లమెంటుగారు చెప్పిరి.

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు: బీర్లాగారి యవస్థాపకము

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుచు బీర్లాగారి విషయముగా వడివిరి:— ఒక్క బొంబాయి తప్ప తక్కిన చోట్ల నర్తకలండడను నేను చెప్పదానని ఆమోదించుచున్నాడు. నేను స్వాతంత్ర్యమును పక్షమున టారిఫ్ బిల్లును ప్రతిఘటించుచున్నా నను నమ్మకముతో నీ ప్రతిఘటనకు గుండుచున్నాను. ఈ విషయములో నాకును పురుషోత్తమదాసుగారి కిని వచ్చిన భేదాభిప్రాయమునకు యంతయు భింతింపవలసియున్నది. వారివోటు మన పక్షమున లేకున్నను వారి యభిప్రాయములను హృదయమును మనకు అనుసూయముగానే యున్నవని నాకు నిశ్చయముగా డెలియును.

లాభదాయకము కాదు

ప్రతి సంవత్సరము భారతదేశమునకు 3600 మిలియను గజముల గడ్డకావలెను. ఈ గడ్డలో 1900 మిలియనులు విదేశములనుండి దిగుమతి యగుచున్నవి. దేశములో 2700 మిలియను గజములు తయారగుచున్నవి. అనగా దేశములో తయారగు గడ్డ గాక 900 మిలియనుల గడ్డమాత్రమే మనకు కావలెను. ఇప్పుడు విచారించవలసిన విషయము యిప్పుడు మన మొసంగునన్న రక్షణ విదేశీయ దిగుమతులను తగ్గించునామని యైయున్నది. విదేశీయములనుండి వచ్చు 1900 మిలియను గజములలో 2/3 ఆంగ్లదేశమునుండి వచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వము వారు ఈబట్టపైపన్న విధింప నిచ్చగించుటలేదు. దేశీయమిల్లులను రక్షించుటకు తగినపన్నులు వేయకపోయిన దేశీయవస్త్రపరిశ్రమ నాశమై దేశమునకు భారమైయుండును. ప్రజలిచ్చుధనము నిర్ధారమైపోవును. విదేశీయములనుండివచ్చు గడ్డలో 2/3 వంతులపై పన్నువేయనిది మనకేమి రక్షణచేకూరును. ఇప్పుడు లాంకపైర్ల వ్యాపారమును గూర్చి విచారించుము. శోన

కులలోను రంగు గడ్డలలోను లాంకపైర్ల మనలో పోటీచేయుచున్నది. భారతదేశమునకు 947 మిలియనుల గజములు శోనతులగుడ్డకావలెను. వీనిలో మనమిల్లులు 700 మిలియనుల గడ్డను తయారుచేయుచున్నవి. రంగుగడ్డలవిషయముగూడ గట్టులేయున్నది. దిగుమతులు మనుషటివలె నేయుండగా దేశీయమిల్లులకు తయారగుగడ్డ తగ్గిపోవుచున్నది. ఇప్పుడు ఒక ప్రశ్న యదుగదగియున్నది. రక్షణపథ్యములను గడ్డను తగ్గించునా లేదా? తగ్గించదు. ఏలనగా దేశీయమిల్లులకు ముఖ్యపోటీదారుగానున్న లాంకపైర్లను వదలివేయుచున్నాడు. నా అనుమానమేమనగా మన మిల్లుబట్టలకు కొద్దిరక్షణము నిచ్చి దానితో సమానమగు రక్షణము నే లాంకపైర్ల వస్త్రపరిశ్రమ కొనసండుచున్నాడు. లాంకపైర్లకు లాభము కలుగజేయువలెనని యుద్దేశించి భారతదేశములో వస్త్రములను కొనివారిపై పన్నులు విధించుట న్యాయమా?

సందిగ్ధస్థితి

ఇప్పుడు మనమొక సందిగ్ధస్థితిలో నున్నాము. బిల్లును నిరాకరించితిమా యీ కొద్ది రక్షణగూడ నుండకుండ పోవును. కాని యిందువలన నిరుత్సాహపడ నవసరములేదు. ఇంకకొంత కాలము వేచియున్నచో ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు లేని రక్షణ మనకు చేకూరగలదు. మన మిల్లుపరిశ్రమకు కొద్దిరక్షణ యొసంగినందులకు బదులుగా సంవత్సరమునకు 2 కోట్ల రూపాయలు మన మివ్వ నక్కరలేదు.

చమ్మన్ లాల్ దాసుగారి వాదము

ఈ సందర్భములో దివాన్ చమ్మన్ లాల్, బి. దాసు గారల వాదములను విచారించవలసి యున్నది. బొంబాయి మిల్లుజనకులను అసంతులన వారు చెప్పిరి. ఇది సత్యముకాదు. మనకు కావలసిన గడ్డలో సగము బొంబాయిమిల్లులలో తయారగుచున్నది. ఇది ఆసంతులన ప్రకటించునా? శాసనసభ్యులు బొంబాయి మిల్లులయెడల ఆనాదరణ జూపకుండుదుగాక బొంబాయి వ్యాపారము చంపినచో భారతదేశముయొక్క వ్యాపార మంతయు పడిపోవును. బొంబాయి పరిశ్రమ జాతీయము కాదని కొందరనిరి. భారతపరిశ్రమలను జాతీయమైనవిగా చేయవలసిన రోజు వచ్చుకప్పుడు యిట్టి పరిశ్రమలను నులభముగా జాతీయములు చేయవచ్చును. వస్త్రపరిశ్రమకు రక్షణ యవసరమని వణ్ణుఖం చెట్టిగారి వాదముతో నేనేటిభవిష్యు చున్నాను. కాని యివ్వదలచిన రక్షణ యంతమాత్రమును చాలదు. అదిగాక ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు భారతదేశమునకు లాభకారి కాదు. లాంకపైర్ల భారతదేశ వస్త్రములలో పోటీ చేయుట లేదని చెప్పచో జపాను, మొదలగు దేశములలో ఆ దేశపు గడ్డపై సమానమగు పన్నుల నేల విధింపరాదు? పరిపాలనా సౌకర్యమునకై ప్రభుత్వమువారిట్లు చేయుటలేదు. ఆంగ్ల వస్త్రపరిశ్రమను రక్షించుటయే భారత ప్రభుత్వమువారి యాశయము. సభవారికేమాత్రమైనను ఆత్మగౌరవమున్నచో ఈవిల్లును నిరాకరింపవలెను. తుపాకిబాధుచేసి ‘ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును ఆమోదించుడు, లేనిచో నాశమగుడు’ అని ప్రభుత్వమువారు మనలను బలవంతపెట్టుచున్నారు. బొంబాయిసభ్యులు శాసనసభలో నుంచి నెడలిపోయి మేము నాశమైనను అగుదుముకాని ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు నామోదింపమని ప్రభుత్వమువారితో చెప్పవలెను. భారతదేశమునకు బాధ్యతాయుత పరిపాలన యున్నప్పుడు లాంకపైర్ల వర్తకుల సమంజసములగు కోర్కెలను మనము సానుభూతితో విచారించుము. ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తుతవిధానము ప్రభుత్వమువారి యెడల ప్రజలకోపమును వృద్ధిచేయుచున్నది. మరియు యివ్వదలచిన రక్షణమువలన గలుగుమేలు కంటె కలుగు కీడు చాలపెచ్చుగానున్నది. ప్రభుత్వమువారు 1927 సంవత్సరములో నీ సూచనలను గావింపలేదు. ఏలనగా

అప్పుడు లాంకపైర్లలో జపానువారి పోటీ తింతగాలేదు. అప్పుటినుండి ఆంగ్లదేశమునకు మనదేశములో గడ్డ అమ్మకము 84 0/0 తగ్గినది.

జిన్నా గారు

టారిఫ్ బిల్లును ఆమోదింపవలసినదని కోరుచు జిన్నా గారు ఈ క్రింది ఉపన్యాసమును గావించిరి.

నేను బీర్లాగారు చెప్పిన దానితో చాలభాగము యేకీభవించుచున్నాను, కాని రాజ్యాంగములను పరిస్థితులను సభవారు మనుషరాదు. ఈ విషయము యొక్క చరిత్రను నేను వినిరింపదలచును. వస్త్రములపై ఎక్సైజును పన్ను రద్దుచేసినప్పుడు మారకపుభర, మిల్లు పరిశ్రమకు గలిగిన లాభమును తుడిచివేసినది. ప్రభుత్వమువారును శాసనసభవారును యేకమైనప్పుడు మాత్రమే భారతకార్యదర్శి జోక్యము కలిగించుకొనడని జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ నివేదికలోనున్నది. ఒక నూతనము గావించుటకు ప్రభుత్వమువారికి మాత్రమే కలదు. ఇట్టి విషయములలో ఆధినివేత రాజ్యములవలె మన మెట్లు ప్రవర్తించగలము?

అధ్యక్షుడు:—ఆచారమువలన.

జిన్నా:—మన యింటిలో మనము యజమానులము కాముగదా.

అధ్యక్షుడు:—ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము చేకూరినదిగా?

జిన్నా:—మీరు సెలవొసంగినచో, ఈ సభవారి వోటును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపవలసిన అవసరములేదని మిమ్ములను ఒప్పింపగలను.

అధ్యక్షుడు:—నిజముగా సభవారికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమే చేకూరియున్నచో ప్రభుత్వమువారు ఆనుసరింపకతప్పదు.

జిన్నా:—వారు మనవోటును అంగీకరించెదరని మీరెనాకు రూలింగునివ్వగలరా?

అధ్యక్షుడు:—ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముకలదు అని చెప్పెడి మాటలవలన నాకట్లుబోధపడింది.

జిన్నా:—ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమేమో తెలియగోరెదను.

ప్రకాశము:—అధ్యక్షుడు రూలింగు నిచ్చినారు. .... ఆ రూలింగు అమలులో పెట్టుటకు చేతగాదు.

కిడ్నాయి:—ప్రభుత్వమువారికా ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము మనకా?

జిన్నా:—ద్రుమలో మునిగియున్న సభ్యులలో వీరొకరు.

వాణిజ్య సభ్యుడు:—టారిఫ్ బిల్లులో గొప్పమార్పులు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రొప్పుకొనరు. పండితులవ్యాఖ్య, మున్నీ ఈక్వైరరీలో గారి సవరణలో నేయొదినను అంగీకరింపబడినచో ప్రభుత్వమువారు బిల్లును ఉపసంహరించుకొందురు.

అధ్యక్షుడు:—సభవారికి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము కలదని ఆర్థికసభ్యుడు చేసిన ప్రకటనకు యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారి వైఖరి కేవలము విరుద్ధముగానున్నది. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము రాజ్యాంగ విధానములో నిమిడియున్నదనివారు చెప్పియుండిరి. ఇట్టివలె పార్లమెంటులో జరిగిన చర్చసమయమున: ఆర్థికవిషయములలో ఆంగ్లదేశమున కున్నంత స్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకు గూడ కలదని భారతకార్యదర్శి చెప్పియుండెను. (ప్రతిపక్షుల హాస్యము).

55 బార్లెయిని:—భారతప్రభుత్వమువారును, శాసనసభయు నేటిభవిష్యత్తును మాత్రమే భారతకార్యదర్శి యట్లు చేయునని ఆదేశింప విలులేదు. భారతదేశ ప్రభుత్వమునకును, శాసనసభలకును అధినివేత రాజ్యముల యందలిసితిగలుగలను చాల భేదమున్నది.

అధ్యక్షుడు:—భారత శాసనసభవారి వోటుకు బాధ్యులైన మంత్రులవలె ప్రభుత్వమువారు సంచరింపచో ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము అను పదమునకు అర్థములేదు.

జిన్నా:—నా మనస్సులో సందేహము లేమియు లేవు. గాల్ సభ్యులు సితిగలుగు అర్థము చేసికొందురు గాకయుని నేను కోరుచున్నాను. స్వయముగా నేనే ఒక సవరణ ప్రతిపాదింప నిచ్చగించితిని. కాని నా సవరణ ఆమోదింపబడినచో టారిఫ్ బిల్లు నిరాకరింపబడును. అట్లు జరుగుటకు నేను బాధ్యత నహింపజాలను. మిల్లుపరిశ్రమయొక్క నాశము నేను సహింపజాలను.

సి. యస్. రంగయ్యర్ - మిల్లుపరిశ్రమ నాశమైనందులకు యిప్పుడే మీరు పరితాపము జూపుచు ఉపన్యసింపచున్నారు.

జిన్నా:—ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు అనునది ఇందు స్వతంత్రజాతులు చేసికొనవలసిన యేర్పాటు. లేదా ఒక స్వతంత్రజాతి యింకొకజాతికి బహుమానపురస్కరముగా నియ్యదగిన వరము భారతదేశ మింకను అధినివేత ప్రతిపత్తిని బడయలేదు. ప్రభుత్వము వారు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుతో మనలను బహూకరించి దాని నూత్రములను మాత్రము మన మంగీకరింపవలసిన యవసరము మాత్రము లేదనియుచున్నాడు. ఆంగ్లప్రభుత్వమువారికోర్కె కోరబడకున్నచో బాంబేదేశిని నేను నిశ్చయముగా భేష్పగలను.

మన యిష్టానుసారము యేదిమంచిదో చెడ్డ నిశ్చయింపగలిగినప్పు డే ఆచారములనెనది. కేనిట్లు తెలిచినను లేబరుప్రభుత్వమువారు మ నయోచిత సుహృద్భావము గనుపరచిరి. నేను తెలియదానను. నాకు మాటనుండునలనన, మర్యాదలనను గనకు ప్రేమపాత్రు లని తేటపడచిరి

జపానువారి లేఖలు

జపానువారియెడల మనము వైరభావ మేమియులేదు. కాని మనము స్వతంత్రులము. కామని జపానువారెంగవలెను. కావున మనయొద్దమునవిన్నపము మనము చెయ్యవలెను. వజ్రములం పట్టిగారు సురక్షా నామోదించి ప్రభుత్వమువారు కొంచెము లొంగిరి. మే ఆఖరులోగా విల్లుపరిశ్రమకు రక్షణయొసంగనిచో పనివారిని పంపివేసి, విల్లులను మూసివేసెదమని దీర్ఘాగారనిరి. ఇట్లు జరుగుటకు దీర్ఘాగారు బాధ్యత వహించెదం?

మాంబే:— ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిపై నుంచును.

జపాన్:— జపాన్, ఈ బాధ్యత వహించినది నే యందు ను. ప్రభుత్వమువారిపక్షాని ఆమోదించగల స్థితిలో మనము లేము. కాని విల్లును ప్రతిఘటించమనూడ వీలులేదు. విల్లు నిరా కరింపబడెనా భయమున్న పక్షాదు దానిని సమర్థింపక తప్పనా?

జాల్మికర్ ఆల్ఫ్రాన్

ఇప్పుడు రక్షణ యంత్రాపాపియినో విల్లుపరిశ్రమ చా ల నష్టపడినని జాల్మికర్ ఆల్ఫ్రాన్ గారు చెప్పిరి. ఈ సమస్య ను బహుభాషాతో నాలుగుండువలెనయ్యెను. ఆంగ్ల దేశము ఎగువతి దిశనుతెలుపును నిధింపుటకు స్వాతంత్ర్యవిచ్చినప్పు డు వారిమోదనే ఈ ఆశ్రయము ప్రయోగింపదగినాయనియు వారడిగిరి. అవసరమైనప్పుడు మనము ఆంగ్ల దేశమునకు తోడ్ప డేమో భారతదేశమునకు ఆధినితే ప్రతిపత్తి యిచ్చుటయందు తోడ్పడగలము. ప్రభుత్వమువారు మూడునెలలవరకు లైసెన్స రువాత సమస్యను పునర్విమర్శించి అవసరమైనచో మార్చెదరు.

నర్ కాన్స్టి జహంగీర్

నర్ కాన్స్టి జహంగీర్ గారు చమ్మన్ లో గారి వాదములను ఖండించిరి. బొంబాయి విల్లులు యితర విల్లులకంటె హెచ్చు లాభములను పంచివెట్టలేదని వారనిరి. ఇతర దేశములలోను, అహమదాబాదులోను విల్లులు యింకా హెచ్చు లాభములను పంచివెట్టిరి. బొంబాయిలోని పనివారి యిండ్ల వసతికి విల్లువా రు చాల గ్రహ్యము వెచ్చించుచుండిరి. ఖర్చయిన 74 లక్షలుగాక ప్రతి సంవత్సరము యిండ్లను కట్టుటకు 10 లక్షలు విల్లు యజ మానులు మంజూరు చేసిరి.

లేబరు నాయకులు యజమానుల మీదికి పనివారినిరెచ్చ గొట్టకండ వారు పరి బాగుగా చేయగలము చేసిన బాగుండునని జహంగీర్ గారినిరి. దేశీయ వస్త్ర పరిశ్రమ నష్టపడినచో విదేశీ య వ్యాపారులు ఆ విచ్చిన్నము గానిచ్చుట రాజ్యపేలుదురని వారనిరి. ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెవెన్యూ తాను వ్యతిరేకమేదయిన చెప్పును ఈ విల్లులో ఆ సూత్రము యిమడి యుండలేదని వారనిరి. ప్రభుత్వమువారి పద్ధతివలన దేశమునకు నష్టములేదు.

నియోగీగారి ప్రతిఘటన

దేశీయపరిశ్రమకు రక్షణయొసంగుట ఉత్తమమేగాని యింపీరియల్ ప్రెస్ రెవెన్యూ నామోది చుట ఆత్మహత్యమని ని యోగీగారు చెప్పిరి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము నట్టి బూటకమని చె ప్పెను భారతప్రభుత్వము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారికి లోబడియు న్నాదుగాని సభివారికి లోబడియుండలేదని వారనిరి. క్రొక్కమి ట్టి నీవేదన నెవల ఓంపలకనాగాని నిరంకుశముగా ప్రవర్తింపవ డుండు ప్రభుత్వమువారిని కొరికి. ఇదెవరుకు సభివామ ఉక్కు పరిశ్రమ మయములో ఇంపీరియల్ ప్రెస్ రెవెన్యూ నంగీకరించిరి. ఇది రెండవ పర్యాయము. దీనిని సభివా రామోదించరాదు. వ జ్రముఖం తెట్టి గారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటకమని వారు నొక్కి చెప్పిరి.

ఆర్. యస్. శర్మ

విల్లు పరిశ్రమ యిట్టి దురస్థిలో నుండగా రక్షణయొప్పు నుండుట దేశీయమకరమా, దేశభక్తిని ప్రకటించునాయని శర్మ గారు మాటనాడ పండితు నడిగిరి. విల్లు పరిశ్రమకు రక్షణ యొసంగుచు దానితో బాటు లాంఛ మేకమనూడరక్షణయొసం గుటలేద దానిని ప్రతిఘటించుట సరసమాయని వారడిగిరి.

దీర్ఘాగారు, దేశభక్తిని ప్రకటించుచున్నది.

శర్మ-చట్టిగారు సువరణతోమాడిన టాంప్ విల్లులను ప్రభు త్వమువారి మొదట ఆర్థిక యము నెలవేరుటయు, జపానుకంటె ఆంగ్ల దేశమునకు కొంచెము సౌకర్యము కలుగుటయు జరిగినది. ఈ దేశముయొక్క ప్రేమమునకై ఒక్క గవ్వమాడ ఖర్చుచే యని జపానువారియెడల సభ్యుకింత యభిమానమేలనో తెలి యుటలేదు. జపానువారి ఏజంటు కరవలెమును సెంట్రల్ ము న్ని వేపా ద్రివా రెండుకు పంచివెట్టికో తెలియగోరదనని వా రనిరి.

మనమతే:— ఈ పాద్రీవారు చేయించలేదు. గాల్ సభ్యుడు చాలించినలేను.

కొండరు శర్మగారు ఆమాటలను ఉపసంహరించుకొన వలెను.

శర్మ: ఇట్టికరణశ్రమలను సభలో పంచివెట్టుట నశ్య

లకు అవమానకరము. సుప్రసిద్ధ ప్రేక్షకస్థానములలో కొందరు జపానుదేశము లున్నారు.

అగ్రము:—ఆంగ్ల, ఆర్డరు, సభ్యునికి సభా నిబంధ నలు తెలిసియుండవలెను. గాలరీలోవారినిగూర్చి సభ్యులేమి యు చెప్పరాదు.

మాలవ్యా:—సభ్యుడు తమ-పరిశోధనలను.

శర్మగారు ముగించుచు టాంప్ విల్లును సమర్థించిరి.

సభ ముగిసెను. మరలలేవు సమావేశమగును.

ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసభ వాయిదావేయబడుట

శ్రీయుతులు, యక. రామశేషయ్య, వి. వెంకటరమణ య్య, యస్. వి. నరసింహశాస్త్రిగార్లు యిటుల వ్రాయుచు న్నారు.

ఈ వత్సరము యంతర్వర్తంలో ఎండవేడియి అధికముగా నుండుటచే ఏప్రిలు మొదటివారముందు విజయవాడలో జరుప బడునటుల ఏర్పాటుగావించబడిన ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ యును అందుకు సంబంధించిన యితరసభలను ఆగస్టునెలలో జరుగునటుల వాయిదావేయబడెను ఈసమావేశము ఆగస్టుతేదిన హించుటకు అంగీకరించిన నాయకులకును ప్రసక్తమనను గాను గ్రంథములను యితరప్రదర్శనావస్తువులను పంపినవారికిని అహ్వా నసంఘమువారు కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నారు.

వార్తా పర వివృతి

1930 సం॥ మార్చి నెల 26-వ తేది బుధవారము

కావ్యము	కావ్యము	కావ్యము	కావ్యము	కావ్యము	కావ్యము
గీత 26 గంటలలో	గీత 26 గంటలలో	గీత 26 గంటలలో	గీత 26 గంటలలో	గీత 26 గంటలలో	గీత 26 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	88	79	...	3.8	+ 2.4
విశాఖపట్టణము	87	76	...	1.7	+ 0.1
కాకినాడ	90	76	...	0.1	- 0.6
చుచిరపట్టణము	89	79	...	0.3	- 0.5
గవ్వము	99	76	...	0.1	- 0.5
జల్లూరి	100	75	...	0	- 0.5
అనంతపూర్	...	...	...	0.1	- 0.7
కడప	100	77	...	0.4	- 0.3
నెల్లూరు	98	78	...	0.7	- 1.2
మద్రాసు	91	77	...	3.7	+ 1.8
నంద్యాల	89	77	...	17.4	+ 14.8
బెల్లూరు	98	74	...	2.2	+ 0.2
కీలము	100	77	...	0.9	0
కొంజంపల్లిగూడెం	95	74	...	0.4	- 1.0
తిరుమలగూడెం	98	77	...	2.1	+ 0.4
నాగపట్టణము	88	78	0.	17.9	+ 15.3
సుధూర	98	75	...	3.0	+ 1.6
హిందూ	87	78	...	4.9	+ 1.5
హిందూకోట	...	...	0.5	5.9	+ 2.8
తిరువేండవరం	89	75	2.3	4.5	+ 2.0
కొచ్చికో	90	79	...	1.9	- 1.3
కాకినాట్టు	98	78	...	0.2	- 0.8
మంగళూరు	90	81	...	0.1	- 0.1
తిరువూరు	95	88	...	1.4	+ 0.6
మిర్యోకూరు	87	60	...	0.2	- 0.6
గొడవకాట్	72	51	...	3.9	- 1.8
హిందూ	74	52	...	6.5	...

సర్కారులు:—గోపాలపురములో ఆకళము నిర్మలముగ నున్నది. తక్షణమున పగటివేడిమి 3 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కాను:—ఆకళము నిర్మలముగానున్నది. పగటి వేడిమి 3 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—మేఘములువిస్తారమునున్నవి. నెల్లూరు పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి అన్నిచోట్లను 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు, ప్రసాద నాథవరగా శాస్త్రజ్ఞులు.

చెన్నైలో అన్నదానసమాజము

మద్రాసు, మార్చి 24:— గతనాలుగువారములలో జ రుపబడిన ప్రత్యేక అన్నదానములు:— శ్రీయుత టి. ఎల్. సుబ్బయ్యగారు బి. ఏ. టి. ఎల్. (తిరుక్కోడగవ్యాయ) గారు 250 బీదలకు, శ్రీ యు త సుజనమల్లి సబగముల్లిగారు 200, శ్రీ యు త రాంచదాసు గోపరనదాసు, టి. ఎన్. బాల సుందరంశెట్టి, ఆమీరండు శోల్లా, కె. పై ను ఎం. ఆర్. గ్రంథి, డా॥ శోమణి, సి. వై. ఆంజనేయులుశెట్టి, సతీవసు ఆస్కారసు సాహకారు, చి. భావ్యంశెట్టి, ఎన్. సుబ్ర హణ్యం శెట్టి, పబ్లిశెట్టి రామపులుశెట్టి ధర్మకర్తలు క్లి శేలి ఉ మ్మిడి శెట్టి వెంకటకన్నయ్యశెట్టి ధర్మకర్తలు, ఒక్కొక్కరు 100 మంది బీదలకు, రాంచదాసుగారు 80 మందికి, ఎన్. రాజమన్నుశెట్టిగారు 75 మందికి, శ్రీ యుత వి. సుబ్బయ్యముదలియారు, శ్రీ సుజితామణిశెట్టి, కర్మగవ్యశిల్పి అమ్మలొ గార్లు ఒక్కొక్కరు 60 మందికి, శ్రీయుతులు తాతాశెట్టిశెట్టి, టి. సు బ్బ రా యు లు

(1) వికలదాసు (2) నారాయణదాసు, (3) వర్జి నాం జీ (4) డా॥ మ్రాపు (5) డా॥ రామరావు కల్లోడు, (6) సి. కృష్ణారావు, (7) కె. బలరామసింగు (8) కె. చిన్నప్పయ్య శెట్టి, ఎన్. శ్రీనివాసులునాయుడు, సర్ సి. శంకర నాయ రు, ఎన్. శోలంజేలుమొదలియారు, బి. సుకామణి శింసు, రా. పి. ఎలిరాజులునాయుడు, టి. వి. సుబ్బారావు, సి. ఎన్. వెంకటేశచెరుమాశెట్టి, గార్లు ఒక్కొక్కరు 50 మం దికి, శ్రీయుతులు సి. రాజగోపాలమొదలియారు (కోలారు), టి. రంగస్వామినాయుడు (మాండలే) గార్లు ఒక్కొక్కరు 80 మందికి, శ్రీయుతుల సి. సుబ్బారాయశెట్టి, వెంకటేశచెరు మాశెట్టి, ఎం. రంగనాథంశెట్టి, గార్లు ఒక్కొక్కరు 25 మం దికి, అన్నదానమొసగిరి. సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు తమ ధర్మపత్ని మరణమునందర్పణను 200 బీదలకు అన్నదాన మొసగిరి.

జల్మీలు వెండిగిన్నె ఫుడ్ బాల్ పందెములు

సెమిఫైనల్స్ నందు ఓరియంటల్స్ జట్టు గెలిచిరి

మద్రాసు, మార్చి 26:— యస్. వి. ఏ. ఏ. యజ మాన్యమున జరుగుచున్న జల్మీలు వెండిగిన్నె ఫుడ్ బాల్ పందె ముల యొక్క సెమి ఫైనల్స్ లను నిన్న సాయంకాలము ఓరియం టల్స్ జట్టుకును డేరింగుజట్టుకును జరిగెను. ఈ పోటీయందు ఓరి యంటల్స్ జట్టు 3 గోలులతో గెలిచిరి డేరింగుజట్టు ఒకగోలు మాత్రము వేయగల్గిరి. డేరింగుజట్టు గెలుచుటకు చాలా అవకా శములను ఉపయోగించుకొనలేదు. ఓరియంటల్స్ జట్టునందలి వెంకటేశ్వరులు అననభటు నిన్న ఆడకపోవుటచే యాజట్టు లో కొంతలాటు కలిగెను. ఆట ప్రారంభమైన వెంటనే డేరింగు జట్టు ఓరియంటల్స్ గోలును తీవ్రముగ ముట్టడించిరి. గోలులు వేయుటకు రామస్వామి దొరై రాజ్ గార్లు ప్రయత్నించిరి. ఫీరి ప్ర య త్నము ల ను ఓ రి యం టల్స్ వారు ప్రతిఘటించిరి. పిదప ఓరియంటల్స్ జట్టువారు బాగుగ నాడి కుప్పసామి ప్రభుగోలు వేయగల్గెను. మరల కొన్ని నిమిషము లకు కుప్పసామి మరెయ్యక గోలువేసెను. డేరింగుజట్టువారు ని రుత్యామును జెందక మునుపటికన్నను తీవ్రముగ నాడిరి. కాని ఫలితము చేహార లేదు. ఆగ్గంలు అనుసరికి ఓరియంటల్స్ జట్టు 2 గోలులువేసిరి డేరింగుజట్టు 1 గోలై నను వేయలేదు. ఆర్థ గంటలయినపిదప యరుజట్టులు ఒకేతీరిగ నాడిరి, 10 నిమిషము లు అయినపిదప డేరింగుజట్టువారు మరల తీవ్రముగ ఓరియం టల్స్ గోలును ముట్టడించిరి. ఆసమయమున జాకొనబింధనలకు విరు ధముగ నడచుకొనుటచే పెనాల్టీ యవ్వబడెను. ఈయూలుగున డే రింగుజట్టు ఒకగోలువేయగల్గిరి. పిదప ఓరియంటల్స్ జట్టుమరియొ క గోలువేసిరి. డేరింగుజట్టుమరల గోలులువేయు నవకాశముకలు గలేదు. ఓరియంటల్స్ జట్టునందు కుప్పసామి అమిర్ పెరుమా శ్ గార్లు బాగుగ నాడిరి. డేరింగుజట్టునందు చాండి రామస్వామి రామనాథగార్లు బాగుగ నాడిరి.

ప్రాశెసరు ఇంద్రాగారివై కేసు

వాండుబడుట
డిల్లీ, మార్చి 25:—ప్రాశెసరు ఇంద్రాగారిని నేడు అడివనలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పూయగారియెదుట హాజరుపరచి రి. పోలీసుకాపలా యెక్కు-వగానుండెను. కేసులో ఫిర్యాది యగు సి. వి. ఇ. ఇన నెక్వరసు, రిపోర్టును నేడు విచారింప బడిరి. కేసు వాయిదాబడెను. అసఫాలీగారు, ధనిరాముగారు ముద్దాయిత్వపు పక్షులు. (ఫీ (మె.)